

3/11/46

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212

Telephone No. 2544.

Vol. 12

సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ మార్చి నెల 18-వ తేది గురువారము

శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర అధిక చైత్రమాస శుద్ధ పంచమి గి.

నం. 263

సంచిక ౨౬౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారితే వలకువల యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది వంశభాష చీటి మాచి కొనిన జానముగలుగదు

అమృతాంజనము న కలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది



తలనొప్పుల మాన్పును, వాముపుపోట్ల తాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారడోలును, పోట్లబోగొట్టును.
బొంబుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.



ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు



చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టిపీఠి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.



వివాహము మొదలగు శుభకార్యసమయములందు, మమ్ములను మరువకుడు.



ఆకాశంగము
గలుగదు!

చిన్న వస్తువు మొదలు పెద్దదివరకు మావద్ద స్టాకులో నున్నది!!

తృప్తికరముగా
నుండును!!!

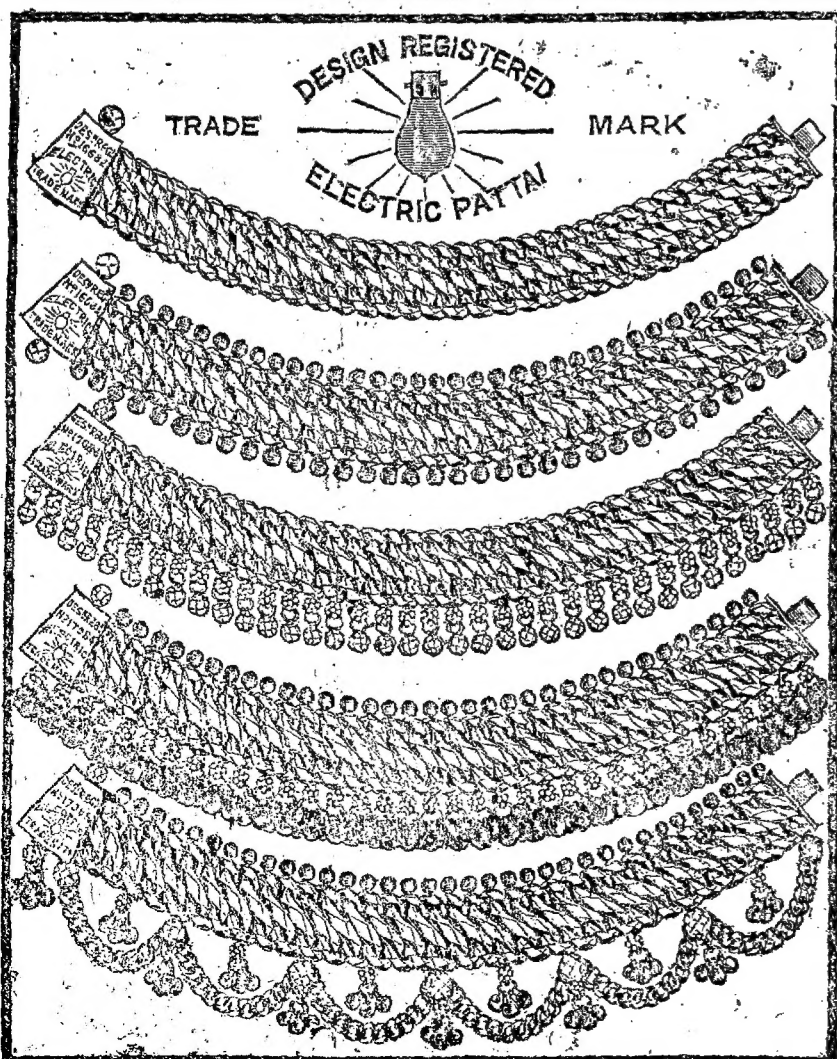
మావద్ద సాదా బంగారు ఉంగరములు, పువ్వురాగములు, కంపులు పొదిగిన ఉంగరములు, తోడులు, మాటీలు, వంటిలు, బిడ్యూములకు కావలసిన మోపులు,
పలుకముల చేతిగాజులు, గొలుసులు, బేసరీలు, ముక్కుపుడుకలు, నాగరలు, మల్లెమొగ్గలు, రోజాపువ్వులు, పెండెంటులు, బహుమానపత్రములు మొదలగునవి
సిద్ధముగానున్నవి. సీమచెండ్లికి, పవరంబంగారుకు, పేలైన పువ్వురాగములకు, కంపులకు, పూచీ నిచ్చెదము. వగలవిషయములో ఏనహాయము కావలసినను చేసెదము.

1842

తృప్తికరముగాలేనిచో పైకము వాపసిచ్చెదము. ఒకడసా మానమృకమును చూడగోరెదము.

1

ఉమ్మడిరామయ్య శెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కట్టపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.



నూతనముగా ప్రవర్తింపబడిన
“ఎలక్ట్రిక్”

పటెంటునులు

మొదటితరము

వెండికి గ్యారంటీ

పేలెంటు ఆఫీసున రిజిస్టరు
చేయబడినది. ప్రేడు మార్కు
రిజిస్టరు అయినది.

ఆర్డరులపైని గొలుసులు
వి. పి. ద్వారా పంపించ గలము.
కాళ్లకొలయు ఎంతతూవిక
చెండితో గొలుసు చేయవలసి
నదియు (వాయిదా కోరెదము.
వెండికి నా నాటి ధరల చార్జీ
చేయుదుము.

జత 1-కి మజూరీ:-

పెద్దపెజా. చిన్నపెజా.

నెం. 1 రు 6 రు 4

నెం. 2 " 7 " 5

నెం. 3 " 8 " 6

నెం. 4 " 9 " 6

నెం. 5 " 9 " 7

సోల్ ఫ్ జెంటు:-

నారాయణదాస్ ప్రిట్టి,

191. చైనాబజారు, రోడ్.

మదరాసు.

కౌను థియేటరు 2253

17-3-26 బుధవారమునుండి 19-3-26 శుక్రవారమువరకు

తరతరము 2 ప్రదర్శనములు 6-15 గం, రాత్రి 9-20 గం.

మదన్ థియేటరు లిమిటెడ్

మాక్ సెన్నెట్టు

“మెల్లి ఓ”

ఈ ప్రదర్శింతుకు

యశ్వవము, ప్రేమగుల అశ్వుత్త కర్పితకర్

భయమును, హాస్యము, ప్రేమ మొదలగువాటితో కలిపి

8 రిల్యు కథ అనేక ఇతర ఫిల్ములును చూడవచ్చును

గాంధిమహాత్ముని సీతీమంజరి

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి

నిడదవోలు

2671

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా సామీనా జిల్లా డి 2 లు సా

త్రమే. సామనకు రహారము 1200 చేతలు. తెల్య 1/16 వై

న 2 వెలల కొకటావు. ప్రతిదినం కలిగియున్నది. సామీ

వి శంకరుము. ప్రా. సామ్యుగా. సామీ. సామీ. సామీ.

సామీ. సామీ. సామీ. సామీ. సామీ. సామీ. సామీ. సామీ.

సామీ. సామీ. సామీ. సామీ. సామీ. సామీ. సామీ. సామీ.

సామీ. సామీ. సామీ. సామీ. సామీ. సామీ. సామీ. సామీ.

సామీ. సామీ. సామీ. సామీ. సామీ. సామీ. సామీ. సామీ.

సామీ. సామీ. సామీ. సామీ. సామీ. సామీ. సామీ. సామీ.

బెజవాడ మైలవరం బాలభారతి

స మా జ ము వారు
మైలవరం హాలు నందు

సావిత్రి నాటకమును

20-3-26 తేది శనివారమునాడు ప్రదర్శించును

యజమాన్:—యజ్ఞవల్క్య మూర్త్యునారాయణ,
సర్వకార్య:—నిడుముక్కల సుబ్బారావు,
సావిత్రి:—పాపవల్లి సుబ్బారావు.

డాక్టరు కె. పట్టాభిరామయ్య
కార్యదర్శి.

కావలెను

ఒంగోలు తాలూకా కడప రెగ్యులరు నందలి వైశ్యబృందమువారి గృహములందు జేసే కర్తవ్యము ననుసరించి పురోహితముచేయించగల బ్రాహ్మణుడు కావలెను. వివరముల కొరకు యాక్రిందివిరుదాచాకు వ్రాయుడు.

ఉ. వెం. శ్రేష్ఠి,

కనుపల్లి గ్రామవైశ్య సంఘాధిపతి,
లక్ష్మీనివాసము, వేటపాలెము 10-8-26,

గాంధీ జ్యోతిష్కులు 2598

జననకాలవివరము లేక ప్రశ్ననాయకాలమైనను తెలుపవలెను. భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రూ 1-0-0 పై పత్రికప్రకృతు 0-4-0 ఫలము మాసవారిక వ్రాయ 2-0-0. ఆంధ్రపత్రిక: ఈ జ్యోతిష్కుల పాండిత్యమును మనఃపూర్వకముగ వివరించుచున్నాము.

అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము,
తిరుత్తణి-చిత్తూరుజిల్లా.

శ్రీ జీవయాత్ర

కవితిలక శ్రీమతి కంచనవల్లి కనకాంబా ప్రణీతము

ఉత్తమ తత్త్వమును బోధించు పద్యకావ్యము.

గీతాశాస్త్ర సీతారామంజనేయగ్రంథముల గల సారము పెక్కు విశేషములతో నిండియుండును.

వెల రూ 2—8—0. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

వలయువారు ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

పం. జగన్నాథరావు, 2/11 అలంగ త్రస్టిల్ల వీధి,
2662 ట్రి స్టి కే ను, మద్రాసు.

శ్రీ అల్లూరి సీతారామరాజు

ప్రశంస

భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారిచే రచింపబడినది.

ఆంగ్ల దినపత్రిక "హిందు" విమర్శన మిట్లు చేసినది:—

"గ్రంథకర్త యీ పుస్తకమును ఆంధ్రదేశమునకు రాబిన్ హుడ్ (Robin Hood) వంటి యహాయకూరుని పేరట కార్థమర్పణముగా నిచ్చినాడు. ఆతని జాతకచక్రముగూడ నన్నది. ఒకయుద్ధోగిని రాగతములచే కిటారి యెట్లు రేగినది; బాధితులపాలిట నిలిచి పనిచేయుటకు రాజెట్లు సంసిద్ధుడయ్యెనో; తన విక్రత కృతచేతను, ప్రశస్త వేదభక్తిచేతను, నిష్ఠు బాత న్యాయబుద్ధిచేతను ప్రజలారని కెట్లునురక్తులైరో; ఇంగ్లీషు జుజ్జులకంపాగౌరవముల నాత డెట్లు సంపాదించెనో; ప్రభుత్వ మాతనిపై నెట్లు చేయివేయగలిగిరో; యాతనిపితూర్కై యూరేనిప్రాణము తెట్లుపుచ్చుకొనిరో యంతయు మనకు చూపబడినది. నిజమైన సీతారామరాజు నింకను ప్రభుత్వము పట్టుకొనవలసియున్నదనియు, వారు పట్టుకొని యుక్కడి యొకయు ద్యోగిచే ఆనవాలు పట్టించబడినవాడు తన ప్రియసేనానాయకునిలాడకై మనఃపూర్వకముగా తనప్రాణముల నిచ్చివైచిన మరణయోధునియు; నాయకుడు మరియు బాగుగా తయారగు ప్రతి పక్షుచేయుటకై యేగి సమయము వేచియున్నాడనియు గ్రంథకర్త వాదించుచున్నాడు." (శనివారము 7 వ నవంబరు 1925).

పుస్తకములకు ఆర్థహానియు పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. పి. టి. గా 11 అచాలపట పంపవలెను.

కావలినసహజ క్రిందివిరుదాచాకు వ్రాయవలెను.

భమిడిపాటి సత్యనారాయణ,
ఇల్లీనుపేట, రాజమహేంద్రవరము.

రోటరీ ఆదర్శములు

సర్ ఆర్థురూపుగారి ఉపన్యాసము

కలకత్తా, మార్చి 16:—నేడు కలకత్తా రోటరీక్లబ్బులో రోటరీ ఆదర్శముగూర్చి మాట్లాడుచు యువజనక్రైస్తవసంఘము నకు దానికిని గల సంబంధమునుగూర్చి చెప్పుచు లండనురోటరీ సభ్యుడు డి. యమ్. సి. ఎ. కార్యదర్శియైన సర్ ఆర్థురూపుగారు ఇట్లు చెప్పిరి. రోటరీ ఆదర్శము, సంఘీభావనా, పూర్వత, మతైకవాంఛ రోటరీ జీవితమును ఘనతమమై వహనికొరకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. నేనచేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఏమతమైనను ఏమాత్రపు సహాయమును ప్రపంచమునకు చేయుచున్న ను వాని సానుభూతి బడయుచున్నది. మతమునుగూర్చి వాగ్దానములు ఎక్కువ జరుగుచున్నవి ఆయన తలంచుచున్నాడు. ఆయన కోరునదే మన రోటరీ యొక్క ప్రథమనిశితమును ఆదర్శలోనికి తెచ్చుట, అది త్యాగము. తనకంటె ముందితరులకు సాయపడుట నడవడిక కుద్రపరచుకొనుట ఈసందర్భమున యువజనక్రైస్తవ సంఘమువారు ఎంతెక్కు రోటరీకి రూపిడియన్నారో చెప్పెను. ప్రతి నగరముందును రోటరీ యువజనసంఘములు పరస్పరము పని చేయుచున్నారో కనుచున్నాము. నిరుద్యోగులగు పిల్లవాడైన ఏవిధముగ తమ దేశము దీనసంఘములు చదువు చెప్పించియు, ఇతర విధములగు సహాయము తేసియు వృద్ధిలోనికి తీసికొని వచ్చుచున్నారో చెప్పెను. ఏసంఘమునైనను పిల్లవాడైనదనము. ఈమాదిరి పనిని కలకత్తాలోనున్న సంఘములు చేపట్టు పని తలంచుచున్నాను.

వారి జాతీయ అంతర్జాతీయ జీవితములందు ముఖ్యమగు విషయము వారి నడవడిక దానినే రోటరీయనుట తమ దృష్టి యందుంచుకొనవలెను. (అ-ప్రె)

చిట్టగాంగు వర్తకసంఘ వార్షికోత్సవము

వి. కె. కార్కరనుగారి వ్యాఖ్య

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 16:— చిట్టగాంగు వర్తకసంఘ వార్షికోత్సవసందర్భమున చిట్టగాంగు వర్తకమును గూర్చి అధ్యక్షుడైన కార్కరనుగారు వ్యాఖ్యచేసిరి. 1924-25 లో రూ 148781818 లును, మార్చి 31 తో ఆఖరుయ్యే సంవత్సరమునకు 14½, 15 కోట్ల మధ్యనుండుననియు అంచనావేయబడెను. కార్కరనుగారు క్రిందటి సంవత్సరము ప్రారంభము బాగుండెననియు చూడకర్తార్థర ఆఖరుసరికి పోస్టులెక్కలు రూ 7891098 లుండెను, దురదృష్టముచే ఇప్పుడు ఆదేశ సఫలము గా లేదు. ఎగుమతి 188 లక్షలు తగ్గినది. కాని ప్రతిసంవత్సరమునలెను మొత్తము లేయాకు చాలవరకు అంతయును పంపితిము. ఆకాలములోనే మామూలుకంటె జనవార ఎగుమతి 87 లక్షలు ఎక్కువయ్యెను. పోర్టువిషయములలో చెప్పవలసిన విషయమేమన ఎన్నికట్టములు వచ్చినను చిట్టచివరకు 50 లక్షల రుణమును చేకూర్చబడినది. పోర్టుకమిషనర్లకు అడబ్బును సరిగను ఉపయోగకరముగను ఖర్చుచేయవలసినదని సలహానిచ్చెను. దీనివలన ఈ రేపు మొదటితరగతి రేపు కావలయును. చిట్టగాంగునకు ఇంత అదృష్టము పట్టుటకు ఇదియే ప్రథమపర్యాయము. మనరేపు యొక్క లెక్కలు 15 కోట్ల మూడేండ్లలో పెరిగి, మనరేపు ప్రభుత్వముచే మేజరు పార్టబాబితాలో జేర్చబడి పరిపాలింపబడుతోజనకు వేచి యున్నాను. ఆరోజు దూరములేదని నమ్ముచున్నాను. ప్రస్తుతసంవత్సరమునకు ఎ. ఆర్. లిమ్మనుగారిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనిరి. ఎ. బి. న్లేటరును ఉపాధ్యక్షునిగాను పాచ్. ఆర్. బ్లాకును కార్యదర్శిగాను ఎన్నుకొనిరి. (అ. ప్రె)

ఓడలు నాశనమౌట

కలకత్తా, మార్చి 16:—చాల ఓడలును సాధారణపు పడవలును నిన్న హుగ్లీనదిలో ఒక పెద్ద కెరటమువలన నాశనమై ముక్కముక్కలుగా చేయబడినవి. ఒక ఓడ కుల్లిగాటలో కట్టుతెంచుకొని నదికెదురుగా పోయెను. దోవలో మాడునాలుగు డింగీలుతోప దాని తాకుకువలన నాశనమయ్యెను. ఒక పడవ ముక్కలై నందున ఒక ప్రయాణికుడు చనిపోయెనని తెలియుచున్నది. కొందరు కనుపడుటలేదు. (అ. ప్రె.)

శవముదొరకుట

కలకత్తా, మార్చి 17:—సలీముదీన్ కాయ అను జ్యోతిర్వాని శవము కొట్టికొనిపోగా ఛండాలపుట్టుమువద్ద దొరకెనది. (అ. ప్రె.)

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ

ఆపుడలచేయబడుట

నాగపూరు, మార్చి 16:—నేటిదినము మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభలో ప్రశ్నితరములు జరిగినవిట్లు అధ్యక్షుడు తా నొసగిన కాస్టింగ్ వోటును సమర్థించుచు ఒక ప్రకటన గావించిరి. స్వరాజ్య ఇండిపెండెంటు పక్షములవారు సభయందు లేకుండిరి. ప్రశ్నితరముల సంవత్సరమున ప్రభుత్వసభ్యుడగు మల్లెనుగారు బీహారునందలి డామముగురించియు తిన్నీ వారణాశ్రమై ప్రభుత్వమువారు గావించుచున్న ప్రయత్ని ములగురించియు ఒక ప్రకటనగావించిరి.

అధ్యక్షుడును కలుగారు ఈక్రిందిప్రకటన గావించిరి:—

నేను ఇచ్చిన కాస్టింగ్ వోటువిషయమై రాఘవేంద్ర రావుగారు కొన్నిమాటలు చెప్పిరిగాని అవి నాకు చక్కగవిన పడకపోయెను. అపోలకు అవకాశము లేకుండుటకై నేనీక్రింది ప్రకటనము గావించుచున్నాను. ఏదో ఒకటి పార్టీని జలవరుపవలయునని ఉద్దేశముతో నేను కాస్టింగ్ వోటు ఇవ్వలేదు. ఏదో ఒకపార్టీకి సహాయపడవలయునను ఉద్దేశము నాకంతమాత్రము లేదు.

అధ్యక్షుని నిష్పక్షపాతబుద్ధిని ఆధీకారభుక్తు ప్రశంసించెను.

సభ ఆపుడలచేయబడుట

నాగపూరు, మార్చి 16:—పబ్లిసిటీ ఆఫీసరు ఈక్రింది ప్రకటనము గావించుచున్నాడు:—

నేటిదినము శాసనసభ సమావేశము ముగిసినపిమ్మట సభయందున్న ప్రముఖులతో ప్రభుత్వ సభ్యులు సలహాదించి కార్యక్రమము న నూచింపబడిన విధమున ఇంకను నాలుగు దినములు శాసనసభ సమావేశమును కొనసాగించుట ఉచితమా కాదా అను విషయమై మాట్లాడిరి. పిమ్మట వారి అభిప్రాయమును గవర్నరుగారికి తెలిపిరి. ప్రస్తుతపరిస్థితుల నన్నిటిని గమనించి సభను ఆపుడలచేయుటకు గవర్నరుగారు తీర్మానించుకొని నేటిదినముతో సభను ఆపుడల చేయుచున్నారు.

స్వరాజ్యపక్షమువారు స్వగ్రామములకు పోవుట

కొన్ని దిల్లులను తీర్మానములను మాత్రము ప్రవేశపెట్టుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారు పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారి అనుమతివేడిరని తెలియుచున్నది. కాని అందులకు నెహ్రూగారు అంగీకరింపనందున స్వరాజ్యపక్షమువారు రందరు తమతమ గ్రామములకు వెళ్లిపోయిరి.

బ్రాకుబేగోడవ

బొంబాయిపౌరుల ఆక్షేపణలు

బొంబాయి, మార్చి 16:—నిన్నటి దినము బొంబాయిలో గొప్పబహిరంగసభ జరిగెను. నారిమునుగారు రిక్లమేషను స్పీచును ఖండించుచు స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభను వదలివచ్చుటచే ఈవిషయమై బడ్డెటుచర్చయందు మాట్లాడ తనకు విమలకపోయెనని చెప్పెను. ప్రభుత్వమువారు శాసనసభవారి నిర్ణయమునకు విరుద్ధముగ ప్రస్థించుచుండెననియు ఈవిషయమై నేరనిర్ణయము గావింపుట కొక విచారణసంఘము నేర్పరుచుట అవసరమనియు చెప్పిరి.

అధ్యక్షతనహించిన జయకరుగారు విచారణసంఘము నేర్పరచుట అవసరమని చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

విల్సన్ ప్రభువు ఆరోగ్యము

బొంబాయి, మార్చి 16:—విల్సన్ ప్రభువు నేడు కొంచము తేరపగనున్నదిగాని ఇంకను బాధ్యము తీవ్రముగనే యున్నది. (అ. ప్రె.)

గొప్పతుపాను

రంగూను, మార్చి 15:—20 నిమిషములపాటు రంగూను ఘోరముగు తుపానును, అనుభవించినది. నిన్న సాయంత్రము మేమెల్లలో చెట్లు నేళ్లతో పెల్లగింపబడి రోడ్లను అరికట్టెను. అనుపత్రి, ఆరోగ్యనిలయము, జైగానుగోపురము వీనికి చాలవద్దము కలిగెను. పెలిఫోను, పెలిగ్రాఫు తీగలు పెక్కుచోట్ల తెగిపోయెను. కడచిన 20 ఏండ్లలో ఇట్టిఅవధి ఎన్నడును పట్టలేదని ఛాపూచున్నారు. ఎవరును చనిపోయినటు వార్తలు వచ్చియుండలేదు. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ చట్టమును
నవరించు టవననరము

(ప్రభుత్వ ప్రకటన)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి 3-8-26 తేదీ ప్రభుత్వ ప్రకటన యాదినవరీతి వెలువడినది:-

1926 మార్చి 2 వ తేదీ నెం 68 ప్రకటన ప్రకారము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము యాదినవరీతిగా 1926 ఏప్రిల్ 28 వ తేదీనుండి అమలునకువచ్చును. గంజాము, విశాఖపట్టణం, ప. గోదావరి, తూర్పుగోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, బల్లారి, అనంతపురం, కర్నూలు, చిత్తూరు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయచట్టము (1926, 2 వది) ప్రకారము మదరాసు విశ్వవిద్యాలయచట్టము, 1928 సవరింపబడినందునాను విషయము ప్రభుత్వమువారు విచారించి, యీ తీర్మానకారణములచే సవరింప నవసరము లేదని నిర్ణయించినది:-

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టమునందు 8 వ సెక్షను ప్రకారము, అచట్టము అమలునకు వచ్చినప్పటినుండి ఆయా జిల్లాలలో మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ చట్టము అమలు క్రింద, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయచట్టమునందలి కార్యకలాపాలను 1928 మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ చట్టముతో తొలగించి, వాటిని మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునందు కేరళమునందు యీ సెక్షను యొక్క ఫలితము. మరియు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము 8 (1) సెక్షను ప్రకారము, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయచట్టమునందలి కార్యకలాపాలన్నియు, ప్రస్తుతము మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము క్రింద నున్నవి. విడబడి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము క్రింద చేరును. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయచట్టమునందలి నూతన కార్యకలాపాలనుగూడ 8 వ (3) సెక్షనులో నూతన ప్రత్యేకములుగాక భక్తిని విషయములందు విశ్వవిద్యాలయమునందలి కార్యకలాపాల లుగ చేర్చుకొనుటకు 6 (2) సెక్షను ప్రకారము అధికారము గలదు. ఈ సెక్షనుల ఫలిత మేమన, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయచట్టమునందున్న కార్యకలాపాలన్నియుగూడ మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునందు చేరకుండ వారింతుట.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయాధికారుల నిర్ణయవిధము

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయాధికారపర్వములందు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయచట్టము దాటి తదితర ప్రాంతముల ప్రతినిధులే యుండునట్లు చేయుటకై పై చెప్పిన నిబంధనలు తోడ్పడును. ఈ రెండుచట్టముల ఫలితముగ మదరాసు విశ్వవిద్యాలయాధికారులు యీ దిగువరీతి నియమింపబడుదురు:-

(1) సెక్షన్లు:- మదరాసు యూనివర్సిటీ చట్టము 14 వ సెక్షను 1 వ క్లాజు (10) ప్రకారము, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయచట్టమునందు బయటనుండు మొదటిగ్రేడు కాలేజీల ప్రధానోపాధ్యాయులే ఉద్యోగరీత్యా సభ్యులుగ నుండురు.

సదరు చట్టము 14 వ సెక్షను 3 వ క్లాజు (4) ప్రకారము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయచట్టమునందు బయటనుండు రెండవ గ్రేడు కాలేజీలు, హైస్కూల్స్ ప్రధానోపాధ్యాయులు మాత్రమే సెక్షన్లుసభ్యుల సెన్సుకొనవచ్చును. 14 వ సెక్షను 3 వ (6) క్లాజు ప్రకారము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయచట్టమునందు బయటనుండు జిల్లాలోని మునిసిపల్ సంఘసభ్యులు మాత్రమే యెన్నుకొనబడవచ్చును.

(2) అకడమిక్ కౌన్సిలు:- ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయచట్టమునందు బయటనుండు మొదటిగ్రేడు, వృత్తివిద్యకళాశాలల ప్రధానోపాధ్యాయులే ఉద్యోగరీత్యా సభ్యులునకు రెండవ గ్రేడు కాలేజీల ప్రధానోపాధ్యాయులు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడుటకు హక్కు గలిగియుండురు.

(3) అఫిలియేటెడు కాలేజీల సంఘము:- ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయచట్టమునందు బయటనుండు కాలేజీల ప్రధానోపాధ్యాయులు, జిల్లాలోని మునిసిపల్ సంఘముల అఫిలియేటెడు కాలేజీల కౌన్సిలుసభ్యుల సెన్సుకొన హక్కు గలిగియుండురు.

ఈదిగువ సందర్భములలో ఆంధ్ర మదరాసు విశ్వవిద్యాలయముల రెండిటియారలలో నున్న టీటరులు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ సెక్షన్లునకు అచట్టము 14 వ సెక్షను 3 వ క్లాజు ప్రకారము సభ్యుల సెన్సుకొన హక్కుగలిగియుండురు. ఇందు కేమియు అభ్యంతరముండదని ప్రభుత్వమువారు దలంచుచున్నారు.

1 వ అంశము:- ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయచట్టమునందలి వారిలో సహాయక రిజిస్ట్రార్ గ్రాడ్యుయేటులు సెక్షన్లుసభ్యుల సెన్సుకొనవచ్చును.

2 వ అంశము:- కాననసభలో ఉద్యోగతర గ్రాడ్యుయేటులందు, ఆంధ్ర జిల్లాలలోని వారుగూడ సెక్షన్లుసభ్యుల సెన్సుకొనవచ్చును.

3 వ అంశము:- మదరాసు భూస్వాముల సంఘసభ్యులు ఆంధ్ర జిల్లాలలోనివారు కూడ సెక్షన్లుసభ్యుల సెన్సుకొనవచ్చును.

ఏప్రిల్ 6-13 జాతీయవాసరము

గాంధీమహాత్ముని హేచ్చరిక

అహమ్మదాబాదు, మార్చి 18:-

ఈ వారపు యంగిండియాలో గాంధీ మహాత్ముడు ఏప్రిల్ 6 నుండి 13 వరకును జరుపవలసిన జాతీయవాసర వ్రతమును గూర్చి హేచ్చరించు చున్నారు. ఈ వారములో ఖద్దరు అమ్ముటకును, నూలువదుకుటకును అఖిలభారత దాసు స్మారకనిధికి విరాళములను వసూలుజేయుటకును దీక్ష బూనవలయును. వారతాళములు జరుపరాదు. శాసనోల్లంఘనమునకు గడంగరాదని మహాత్ముడు సూచించుచున్నాడు.

(అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ప్రారంభ యత్నములు

రెడ్డిగారికి ప్లానులు ఒప్పగించుట

కట్టనంది రామలింగ రెడ్డిగారిని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము వైసువాన్సలగా నియమించినట్లు ప్రభుత్వ ప్రకటన వెలువడినందున విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించుటకు కనలు ప్రారంభమగుచున్నవి. మొన్న సూరసంవత్సరాదినాడు సర్ ఎ. పి. పాత్రో విద్యామంత్రిగారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సెక్షన్లు పండిరము ప్లానులు అంచనాను అందజేసిరి. సెక్షన్లు మంజూరు జెజవాడలో నిర్మింపబడును. అంతవరకు పనిజావుటకై జెజవాడలో తాత్కాలికముగ నొక యిల్లు తీసుకొనిరి. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము ప్రకారము సలహా సంఘముగూడ యేర్పాటు జేయబడినది. కావున వైసువాన్సలగారు అవసరము వివిధ ఉపసంఘముల నియమించి విశ్వవిద్యాలయ సంస్థాపనము కొనసాగింపబడుచును. ప్రకటనకాని (పబ్లికేషను వీరొ) గూడ స్థాపించబడినది.

అప్పుడే రూ 4 లక్షలు విరాళములు వచ్చినవి. ఇంకా నెక్కువ రాగలదు.

జెజవాడలో టెక్నలాజికల్ (సాంకేతిక) విద్యాసంస్థ త్వరలో స్థాపించబడును. ప్రజాభిమానముగల జమిందార్లొకడు కట్టించి గవర్నరుగారి పేరుపెట్టును.

వాల్తేరు, రాజమహేంద్ర వరములలోగూడ యేర్పాటులు కొందరగ జరుగుచున్నవి. వాల్తేరులో ఇంజనీరింగు కళాశాలకు ఫలము యేర్పాటుజేసి, ప్లానులు అంచనాలు సిద్ధముగ నున్నవి. రాజమహేంద్ర వరములో, ఆర్ట్స్ నెస్సు సాహిత్య శాఖలుండునట్లు, నూతన భవనములు కానలసియున్నవి. అందుని త్రము ప్లానులు సిద్ధముగ నున్నవి. (మదరాసు మెయిలు)

మద్రాసు అండ్ సదరన్ మహారాటా

రైల్వేకంపెని, లిమిటెడ్;

(ఇంగ్లాండులో ఇక్ కార్పొరేట్ చేయబడినది)

ప్రకటన

1926 సంచిక ఏప్రిల్ నెల తే 1 ది మొదలుకొని బ్రాడ్ గేజ్ సెక్షన్ లో బండ్ల రాకపోకలలో మార్పులు చేయబడినవి. దీనిని అందరు గమనింపవలెను.

ఈ క్రిందిబండ్లు క్రొత్తగా ఏర్పరుపబడినవి

సెం 41 మిక్సెడ్ ఆరక్స్ గాము వదలుట	14-10
రేజీనుంటు చేరుట	16-25
సెం 42 రేజీనుంటు వదలుట	9-15
ఆరక్స్ గాము చేరుట	11-25
సెం 155 రైల్వే కార్స్ చేరుట	16-45
8 తరగతి మాత్రం తెనాలి చేరుట	18-45
సెం 156 డిటా తెనాలి వదలుట	14-45
చీరాల చేరుట	16-30
సెం 111 లోకల్ మదరాసు వదలుట	13-12
రాయపురం చేరుట	13-33
సెం డిటా మదరాసు వదలుట	14-40
పాన్సేరి చేరుట	15-43
సెం డిటా పాన్సేరి వదలుట	16-0
మదరాసు చేరుట	17-30
రైల్వే కార్స్ } తెనాలి వదలుట	20-0
8 తరగతి } రేపల్లి చేరుట	21-6

రేపల్లి వదలుట	21-25
తెనాలి చేరుట	22-31
సెం 193 లోకల్ మదరాసు వదలుట	7-5
ఆరంబాకం చేరుట	9-30
సెం 196 లోకల్ ఆరంబాకం వదలుట	9-45
మదరాసు చేరుట	12-30
ఈ క్రిందిబండ్ల వరుసలు రద్దుపరుపబడినవి	
సెం 153 లోకల్ మదరాసు వదలుట	13-5
పాన్సేరి చేరుట	18-15
సెం 154 డిటా పాన్సేరి వదలుట	13-30
రాయపురం చేరుట	14-43
సెం 155 డిటా రాయపురం వదలుట	11-30
మదరాసు చేరుట	11-23
సెం 144 ప్యాసెంజరు తెనాలి వదలుట	20-10
రేపల్లి చేరుట	21-13
సెం 147 డిటా రేపల్లి వదలుట	21-40
తెనాలి చేరుట	22-44

ఈ క్రిందివి ముఖ్యమైన మార్పులు

సెం 1 మద్రాసు-కలకత్తా మెయిలు వాల్తేరుకు 14-35 కు బదులు 13-48 కి చేరును. ఈబండి టంగుటూరు తాడివేకలో నిలువదు.

సెం 2 కలకత్తా, మద్రాసు మెయిలు 13-22 కు బదులు 12-55 లకు బయలుదేరును. ఈబండి దువ్వూరు, ద్వారాపూడి, టంగుటూరు స్టేషన్లలో ఆపబడును.

సెం 3 జెజవాడ ప్యాసెంజరు జెజవాడ బిటగుంట మధ్య ప్రతివేళలో నిలుచును జెజవాడకు 10-40 ఘంటలకు చేరి అచ్చటినుండి యిప్పుడు కాకినాడ పోవుబండ్ల ఏర్పాటు ప్రకారము 11-45 ఘంటలకు బయలుదేరి కాకినాడ వరకు పోవును.

సెం 10 వాల్తేరు ప్యాసెంజరు 17-50 కు బదులుగా 18-0 ఘంటలకు మద్రాసు చేరును.

సెం 32 వాల్తేరు ప్యాసెంజరు:- యిప్పుడు బిటగుంట లో నిలువబడునట్టిబండి బిటగుంట కి-8 గంటలకు చేరును. అచ్చటినుండి 8-25 కు బయలుదేరి యిప్పుడు మద్రాసు 12-25 కు చేరు 42 ప్యాసెంజరుబండికి బదులుగా 10-30 కి చేరును. ఒక క్రొత్త సెం 196 బండి ఆరంబాకం నుండి 9-45 ఘంటలకు బయలుదేరి మద్రాసు 12-20 ఘంటలకు చేరును.

సెం 34 కాకినాడ ప్యాసెంజరు 6-0 ఘంటలకు బదులు 5-55 ఘంటలకు కాకినాడ వదలును.

సెం 150 లోకల్ (యిప్పుడు 180 గా మార్చబడిన బండి) పాన్సేరి 7-15 బదులు 6-55 కి వదిలి రాయపురం కి-57 కు బదులు 8-25 కి చేరును.

సెం 13 మూడవతరగతి మిక్సెడ్ బండి రై-0 ఘంటలకు బదులు 4-35 కి బయలుదేరి కడపకు 11-2 కు చేరును.

సెం 4 S. I. R. మెయిల్ మద్రాసుకు 7-15 గంటలకు నూనె సెం 20 బెంగళూరు ప్యాసెంజరు 8-30 గంటలకు నూనె సెం 26 మైసూరు ప్యాసెంజరు 16-50 ఘంటలకు నూనె చేరును.

సెం 35 తిరువల్లూరు లోకల్ ఆనవీలో నిలువదు. రాజీ పేట, కాకినాడ, విశాఖపట్టణం, గుంటూరు, రేపల్లి బ్రాంచీల లోని బండ్లకును కాలనిర్ణయములు మద్రాసు లోకల్ బండ్ల ఏర్పాటులు సరాసరి రైలుసదుల ఏర్పాటు నడుపుచు కాలింగ మార్పు లాగింపబడినవి.

ఇంకను యితర వివరములను కాలనిర్ణయములను తెలియగోరువారు వైసువాన్సలలో త్వరలో విక్రయింపబడెడి కాలనిర్ణయవల్తీకలను మూచింపవచ్చును. (సెం 16)

త మా షా లు

(ఆంధ్రవత్రికకు ప్రత్యేకం)

పోలిక

ఒకడు—నీవు రామయ్యకు తమ్ముడవా, లేక సమీప బంధువువా? రామయ్యను నేను ఎరుగుదునులే.

ఒకరొకడు—నేనే రామయ్యనండి.

ఒకడు—అట్లాచెప్ప. అందుకనే చాలా పోలికవుంది.

తాళం చెప్పి

గుమాస్తా—పెట్టెలోకి వెళ్లి పోయిందండి.

యజమాని—రెండోదానితో పెట్టె తీయి.

గుమాస్తా—రెండోతాళం చెప్పి, పెట్టెలోనే ఉందండి.

మూర్ఖు

పెద్దమనిషి—మర్రి వంకాయకూర పప్పులు నేనా, లేక కూర్చున్న వీరును వుందా?

పోలికపరు—మూర్ఖు ఉన్నదండి.

పెద్దమనిషి—బ్రతికిపోయానాను, ఏం చేసావు?

పోలికపరు—వంకాయకూర ఒక్కటేనండి.

దొంగతనం

యజమాని—ఆఫీసులో దొంగతనం జరుగుతున్నట్టుంది. నీకు ఆనుమానంగా వుంటే నాకరులను వెతుకు.

గుమాస్తా—చిత్తమండి.

యజమాని (మరునాడు)—ఏమయినా పోయిందా యేమి, అందరిదగ్గర వెతుకుతున్నావు?

గుమాస్తా—సీసా ఒకటి కనబడలేదండి.

వంతు

ఎల్లయ్య తాను వేటాడి తెచ్చిన పులిచర్మాలు, జింక చర్మాలు, చూపిస్తుండెను.

ఎల్లయ్య—బాగున్నయ్యా?

పుల్లయ్య—అమ్మతంకావున్నవి. నేను పాతస్టాంపులను చాల తెచ్చాను. రేపు వచ్చి చూచిపొండి.

అనుకో

తల్లి—ఈకూర కలుపుకో; బాగుంది.

పిల్లవాడు—నాకు సయించదు.

తల్లి—సయిస్తుం చనుకో.

పిల్లవాడు—నేను తిన్నా ననుకో.

కట్టెలు

యజమానురాలు—ఇంకా నిప్పు రాజయ్యనేమయ్యా? నంటవాడు—కట్టెలు లేవండి.

యజమానురాలు—నిన్నటిదినం ఎందుకు చెప్పలేదు? నంటవాడు—నిన్నటిదినం వున్నవండి.

నంటవాడు

హోటల్ యజమాని—నీవు పనికిరావయ్యా. రేపటి నుంచి వేరే షోట పని చూచుకో.

నంటవాడు—ఎందుచేత నండి? భోజనానికి వచ్చే వాణ్ణందరూ నావంట ఎంతో బాగుందన్నారు.

హోటల్ యజమాని—అందుకనే నీవు అక్కరలేదు.

ఆట

వృద్ధుడు—ఏమిటి మీరు అడుక్కోనే ఆట?

బాలుడు—యింట్లోనే కోట పట్టుకుంటాను.

వృద్ధుడు—అరగంటలోగా పట్టుకొంటే మీకు రూపాయి బహూమానం ఇస్తాను.

అందు నిమిషాలలో ఆట ముగిసెను.

బాలుడు—కోటపట్టుకున్నాం రూపాయి ఇస్తావా?

వృద్ధుడు—ఇంకొందరిలో ఎట్లా పట్టుకున్నారు?

బాలుడు—అవతలవాండ్లకు పావలా యిస్తామంటే, వాండ్లు లొంగిపోయినారు.

భోజనం

ఒకడు—నీవు చూస్తూ ఈహోటలు నా కేమీ బాగా లేవు. కడుపునొందా భోజనమునా పెట్టరు.

ఒకరొకడు—నాకు పోయినాగానే జరుగుతున్నది.

ఒకడు—అట్లాగా, యజమానిని అడిగినా ప్రయోజనం లేదంటా ఉంది.

ఇంకొకడు—నేను నంటవాడిని మంచిమాట చెబుకొన్నాను. అందుచేత, ముగ్గుగా జరుగుతున్నది.

పథ్యం

డాక్టరు—నీవు చాల బలహీనంగా ఉన్నావు. రోజుకు ఒక్క సిగరెట్టు తాను.

రోగి—అయ్యో!

డాక్టరు—అయ్యో లేదు. గియోలేదు, రోజుకు ఒక్కటే. బాగ్గుత.

సెలరోజు లయితరువాత రోగి మళ్ళీ వచ్చెను.

డాక్టరు—వల్ల ఎట్లావున్నది?

రోగి—బాగుంది.

డాక్టరు—పథ్యంగా వున్నావా?

రోగి—ఉన్నానుగాని, సిగరెట్టు మాత్రం

డాక్టరు—తెలిసిందిలే.

రోగి—అయ్యా నామాట వినండి. నేను ఎన్నడూ సిగరెట్టు తాగలేదు. తమరు ఒక్కటి విధితాగమని లేక, అంటే తాగాను. అన్నమంతా పెట్టిపోయింది. అప్పటినుంచి నేను దాన్ని ముట్టుకోలేదు.

డాక్టరు—ఏమి తెలివి కలవాడవయ్యా?

పాఠం

టీచరు—బాగు ఎక్కడవుంటే ఇనుముకూడా అక్కడ ఉంటుంది. తెలిసిందా?

బాలుడు—తెలిసిందండి.

టీచరు—బాగువుండేదోట, ఏమివుంటుందో చెప్పు.

బాలుడు—పాగ.

మర్యాద

న్యాయాధిపతి చాలా మర్యాదగా మాట్లాడే స్వభావం గలవాడు.

న్యాయాధిపతి—నీకు ఎప్పుడయినా ఖయిదుశిక్ష వేశారా?

ముద్దాయి—వెయ్యలేదండి (అని వీడ్చును.)

న్యాయాధిపతి—ఏడవవద్దు. ఏడవవద్దు. ఇప్పుడు వేస్తాలే.

ఎరిక

లాయరు—నీవు యాకోర్టుకు ఎప్పుడయినా వచ్చావా? సాక్షి—లేదండి.

లాయరు—నిజం చెప్పు.

సాక్షి—నిజమేనండి.

లాయరు—అయితే, నిన్ను ఎక్కడో చూశినట్టు ఖాఫకం వుంది.

సాక్షి—నేను బ్రాంది అమ్ముతానండి.

కండ్లవైద్యం

వైద్యుడు—ఈసీసాలో ఉండేమందు రోజుకు రెండు బొట్లు కంట్లో వేసుకో.

రోగి—అట్లాగా వేసుకొంటాను. భోజనానికి ముందా, భోజనం అయిం తరువాతనా?

ఇన్సూరెన్సు

వెట్టియ్య—ఆఇన్సూరెన్సు కంపెనీలో ఎందుకు డబ్బు వేశావు?

పిచ్చయ్య—నాభార్య చెప్పితే వేశాను.

వెట్టియ్య—నీభార్యకు ఇన్సూరెన్సు కంపెనీల సగతి కూడా తెలుసునా?

పిచ్చయ్య—తెలుసును. ఈకంపెనీవారి క్యాలెండరు చాలా అంశంగావుంటే, దాల్లో డబ్బు వెయ్యమన్నది.

విసుగు

విద్యార్థి స్కూలుకు రాలేదు తండ్రి సెలవు చిటిని పంపెను.

టీచరు—గారాబంతో పిల్లవాళ్లను ఇట్లానే చెడకొట్టుతున్నాడు. తల్లి తండ్రులకు బిడ్డ లండనుండో ఉంటే, బాగుండును.

చెప్పలు

పాపయ్య చాలా ఖరీదుపెట్టి బూట్సుజోడు కొనెను. వారంరోజు లయితరువాత పాపుస వచ్చెను.

పాపయ్య—నేను కొన్న బూట్సుజోడు బొత్తిగా సరిపోలేదు. నడవడం చాలా కష్టంగా ఉంది.

అంగడివాడు—నడవడాని కయితే, మాషాపులో బూట్సు చొరకనే చొరకవు.

కోతులు

భార్య—అయితే, మాపూర్వులు కూడా కోతులేనా?

భర్త—మీవాండ్లసగతి నాకు తెలియదు.

ధర్మం

సంతుష్టిగలవాడికి తనపాలమంతా ఇస్తానని, పెద్దమనిషి ప్రకటించెను.

భీమయ్య—అయ్యా, నేను తృప్తిగలవాడినే అంది. మీ ప్రకటన ప్రకారం పాలం యిస్తారా?

పెద్దమనిషి—నీవుతృప్తిగలవాడవయితే, నాపాలానికి ఎందు కాళపడుతావు?

సిఫార్సు

గుమాస్తా—అయ్యా, నేను బాగాపని చేస్తానని సీఫార్సు వ్రాసి యిస్తారా?

యజమాని—నాలుగురోజులయినా కాలేదు నీవు ప్రజే శించి. అప్పుడే ఏమి తొందర?

గుమాస్తా—నేను చాలింతుకొని వెళ్లేటప్పుడు మీరు అసలేఇయ్యరేమోనని భయం.

విల్లు

వృద్ధుడు—నాఆఫీసులో ఇరవై ఆయిదు సంవత్సరాలు పనిచేసిన వాడికి ఏభయియే యిస్తానని విల్లులో వ్రాయి.

గుమాస్తా—తమరు ఆఫీసు పెట్టి ఇరవయి సంవత్సరాలయినా కాలేదే.

వృద్ధుడు—కాకపోతే ఏమి? పేషంట్ వేస్తే అందరూ చూస్తారగా.

స్త్రీవకీలు హాజరగుట

కలకత్తా కోర్టులో అప్పీలు

కలకత్తా, మార్చి 17:—స్త్రీవకీలు మిస్ కార్మిలియా సోరస్టీ నిన్న ఆలీపూరు జిల్లాజడ్జి యెదుట అప్పీలు దాఖలు చేయటకు హాజరయ్యెను. ముద్దయలు రమాలాఖాను అనువారలు మాడుదున్న పోతుల సెక్రటోని పోయిరని సబ్ మేజిస్ట్రేటు మాడుమానముల కఠినశిక్ష ఒక్కొక్కరుకు విధించెను. అప్పీలు దాఖలు చేసికోబడి వారు జామీనుమీద విడుదల చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

సాంధ్యస్వకళాశాల

భారతీయున కుచితవేతనము

డిల్లీ, మార్చి 16:—పంజాబు 15 వ రెజిమెంటు 4 వ బెటాలియనులో పనిచేయుచున్న నుబదారు మేజరు ఆనరరీ లెఫ్టినెంటు మహమ్మదు సవాజాఖానుగారి కుమారుడు మహమ్మదు అజ్జలు ఖాను 1925 లో సాంధ్యస్వలో చేరెను. అయినకు సర్ పెర్సెబుసింగు మెమోరియలు ఉచిత వేతనము 100 పౌనులను కాలేజియందు ఇండియను కేడటుకీయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

దొంగసొత్తును దాచి అమ్మినందులకుశిక్ష

కలకత్తా, మార్చి 16:—దొంగలింపబడిన రెండు రత్న పుటుంగరములను అమ్మినను నేరముమీద బూక్షి కుమార్తెయు విల్లునుసలియు ప్రసిడెంసన్యాయాధిపతిచే రెండేసి నెలల కఠినవరకము ప్రసాదింపబడిరి. ఈ ఉంగరములు ముర్రాదబాదు రాజా వారివి. వారు యాత్రలకై వచ్చినపుడు దొంగలింపబడెను. ఇట్టి శిక్షయే దొంగలింపబడిన సిగరెట్లు పెట్టెను, తనవద్దనుంచు కోన్నందులకు జె. విల్లును గారికి విధింపబడెను. మోసముచేయు నుద్దేశముతో తనవద్ద వొక దొంగసంతకము చేయబడిన నకలు నుంచుకొన్నందులకు ఎడ్వర్డు జార్జిగారికి ఒకనెల కఠినవరకము విధింపబడెను. జార్జి తనవద్దవొక ఉత్తరము కాన్సిలు సభ్యునిచే వ్రాయబడిన ఉత్తరమున్నదనియు దానివలన డిప్టికమిషనరు బార్డిగారిని 15 రూపాయలను పూర్ బాక్సు, నుండి ఈయవలసినదని కోరినట్లు కేసు తేబడినది. (ఆ. ప్రె.)

సవరను బంగారు గట్టిగాజులు



జత 1 కి మజూరి రు 4-0-0 మాత్రమే

డైమండు కట్టింగుచేయబడినవి. అద్భుతమయిన పని తనము. అనేక రకములలో గలవు. సవరను బంగారుకు గారంతి, యెప్పుడయిననూ సరే మీ కవసరము లేనియడల సవరనుల ధర ప్రకారం సాము నావను యివ్వబడును. కోరువారికి క్లెట్టాపు విచితముగా పంపబడును. 2489-1264

గోలుబేంగిల్లు మేనుపాక్పరింగ్ కో

.18 జనరల్ ముత్తయ్య మొదలిది, సాపుకారు పేట నల్లవాగు.

సామ్రాజ్యకానననభ

ప్రభుత్వబిల్లులు

శీర్షిక, మార్చి 17:—సామ్రాజ్యకానననభ నేటిదినము సమావేశమయ్యెను. స్పీకరుగారిని సభ హక్కులు హోదా మున్నగు విషయములనుగురించి పరిశీలించుటకై ఒక ప్రత్యేకఉప సభాసభ్యుడు ఏర్పరచబడెననియు అట్టిసంఘమునే ఈసభయందు కూడ నియమించి ప్రభుత్వమువారికి ఉద్దేశము కలదా యనియు మహమ్మదు యాకూబుగారు ప్రశ్నించిరి. గ్రహంగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు గౌరవసభ్యుల త్వరచే నను తీర్మాన ముపపాదించ వచ్చునని చెప్పిరి.

ప్రశ్నితరములు జరిగెను. ప్రశ్నలసంఖ్య నాలుగు మాత్రమే యుండెను. అందులో ఒకదానికి ప్రభుత్వసభ్యుడు లేనందున ప్రత్యుత్తర మివ్వబడలేదు.

ప్రతి బిల్లును నూలులెక్కల పంపుట నిర్బంధమొనర్చు బిల్లుకు సర్ చార్లెసు థిన్సు సుగా రుపపాదించిరి. ఎట్టిచర్చ లేక బిల్లు ఆమోదింపబడెను.

నకిళ్లు తమిళీసా రాబట్టుకొనుటకు పార్టీలపై కేసు దాఖలుచేసి రాబట్టుకొనుటకును, కేసు నడుపుటయందు ఆశ్చర్యఃకాపించిన పకిళ్ళపై పరివరమునకు పార్టీదారులు కేసు దాఖలుచేయుటకును అవకాశమొసగు లీగలుప్రాప్తీ వనరుల చట్టమును సవరించిన బిల్లు ఎట్టిచర్చ లేక ఆమోదింపబడెను.

దైవర్సత్తు

ప్రస్తుతము ఈదేశమున దైవర్సత్తుమున కొన్ని లోపము లున్నవి. ఇంగ్లాండునుండిగాని స్కాట్లాండునుండి ఎవరైనను ఈదేశమునకువచ్చి ఈదేశపువారిని పెండ్లాడి తిరిగి ఇంగ్లాండుకు వెళ్లిన ఈదేశమునందున్న భార్య భారతదేశపు కొద్దలయందు దైవర్సత్తుపొందుటకు వీలందెను. ఈలోపమును సవరించుచు సంపూర్ణాధికారము ఈదేశపుకొద్దల కిచ్చుటకై టాముకినుసనుగా రొకబిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి. ఇండియామంత్రిగారు ఈబిల్లును ప్రవేశపెట్టి అనుమతయొసంగుచు భారతదేశపుకొద్దల కిట్టిఅధికారము కలుగజేయు పార్లమెంటునం దొకబిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు వాగ్దానమొసగిరి.

భారతదేశపుకొద్దల కీవిషయమై సంపూర్ణాధికారము లేనందుకు సర్ హారిసింగు గౌరుగారు విచారముతెలిపిరి.

ఆంగ్లేయులక్షయన పర్ హెన్రీస్టాన్యనుగారు బిల్లును బహుళము ప్రభుత్వమువారివిషయమై కేంద్రతో పనిచేసినందులకు అభినందించిరి.

అనధికారసభ్యులు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడినందులకు సర్ అలెక్సాండరు మడ్డిమెనుగారు కృతజ్ఞత తెలిపిరి.

ప్రభుత్వసభ్యుడు ఈ కిందిసవరణ నుపపాదించెను. ఈ చట్టము క్రిస్తవమియునకు చేసినవారి వట్లనే అనువర్తించును. పెటెషనరులు ఈదేశమునకు చేసినవారుగను పెటెషను దాఖలు చేయునపుడు ఈదేశమునందు నివాస మేర్పరచుకొనినవారుగ నుండవలయును. వివాహమును రద్దుజేయుటకుమాత్రమే భారత దేశపుకొద్దలకు అధికారముండును. సవరణ ఆమోదింపబడెను. సవరింపబడినబిల్లు ఆమోదింపబడెను.

ఫాక్టరీఆక్తు సవరణబిల్లు

సర్ టి. యకొ. మిత్రగారు సెలెక్టుకమిటివారిచే సు రింపబడిన ఫాక్టరీఆక్తు సవరణబిల్లుపై చర్చజరుగవలయునని ఉప పాదించిరి.

బిల్లు ప్రథమమున తయారుచేయబడినప్పుడు యంత్రాలయములందు వేడి అధికముగ నుండకూడనను నిర్బంధము ఒక క్లాజునందు సూచింపబడెను. సెలెక్టుకమిటివారు ఈక్లాజును తీసివైచిరి.

ఈక్లాజును మరల బిల్లునందు చేర్చవలయునని జోషిగారు పపాదించుచు కార్మికుల ఆరోగ్యమును సంరక్షించుట ప్రభుత్వమువారి ధర్మమనియు, ప్రథమమున బిల్లునందు చేర్చబడిన ఈక్లాజు ఇప్పుడెందులకు తీసివేయబడెనో తెలియకున్నదనిరి.

మనము ఆల్బుపంఖ్యాకులమై పోవుటచే కావాలి అని సభ్యులందరు నవ్వుచుండ జిన్నాగారు చెప్పిరి.

కన్సుల్టేషన్ లెక్కాభాయిగారు సవరణను ఆక్షేపించుచు ఈక్లాజు చేర్చబడిన యంత్రాలయాధికారులు ఇన్నుపెట్టింపు ఉద్యోగుల దౌర్జన్యమునకు పాలయ్యెదరని చెప్పిరి.

డాక్టరు లోకరిగారు సవరణను బలపరచుచు కార్మికుల ఆరోగ్యము నశించినగాని భారతదేశపు పరిశ్రమలు వృద్ధిగాంచ వాయు ప్రశ్నించిరి. కార్మికులకూడ పనతోపాటు మనుష్యులనియు, వారి యారోగ్యము నశింపుటకున్న పరిశ్రమాభివృద్ధిచే కోరక యుండవచ్చుననియు చెప్పిరి.

రంగాచారిగారు సవరణపై మాట్లాడుచు ఇట్లు చెప్పిరి: నేను యంత్రాలయాధికారి గాను, పెట్టుబడిపెట్టువాడనుకాను. నేను భూస్వామిని. ప్రభుత్వమువారుగాని యంత్రాలయాధికారులుగాని ఈక్లాజును ఆక్షేపించియుండలేదు. ఈక్లాజును తీసివేయుట ఉచితమని సెలెక్టుకమిటియందు నేనే సూచించి యుంటిని. వివిధరాష్ట్రములందు శిశీష్టపరిశీతులు వేరువేరు విధముగ నుండుటచే ఒకప్రమాణమును నిర్ణయించుటకు వీలు లేదు. యంత్రాలయాధికారులకే ఈవిషయమును సంపూర్ణముగ వదలివేయుట ఉచితము.

సర్ టి. యకొ. మిత్రగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు జోషిగారి సవరణపట్ల సానుభూతిచూపిరి.

ఈవిషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల అభిప్రాయములను తెలిసికొని త్వరలో ఒకసవరణ బిల్లును ప్రవేశపెట్టెదరని చెప్పెను.

టి. సి. పాలుగారు సవరణను బలపరచుచు మలభముగ యంత్రాలయాధికారులు యంత్రాలయాధులు లందు నేడిని తగ్గించి కార్మికులకు ఇబ్బంది లేకుండ చేయవచ్చునని చెప్పిరి.

జిన్నాగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—ప్రభుత్వమువారు తమ బాధ్యతలను విడనాడుచుండట ఆశ్చర్యము కలుగజేయుచున్నది.

సర్. మిత్రగారు:—కొంత అవకాశము మాత్రమే కోరుచున్నాము.

జిన్నాగారు:—మీరే ఈబాధ్యతను భరింపవలయును. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల అభిప్రాయములను అతిత్వరితముగ తెలిసికొనుటకు మీకు చక్కని అవకాశము లున్నవి. రాబోవు సమావేశమున ఈలోపమును నివారించుటకై సవరణబిల్లు ప్రవేశపెట్టబడునని ప్రభుత్వ సభ్యుడు వాగ్దాన మొసగుటకు జోగి గారి సవరణను నేను బలపరచెదను. దినాను బహదరు రంగాచారిగారు హైకోర్టునందు ఎక్జిక్యూ షంకాక్రెండ్ ఒకపెద్ద కేసును వాదించునప్పుడే దినమునకు రెండు పర్యాయములు ఉడుపులను మార్చుచుండెదరు. బాయిలర్ల ఎదుట చెమట యూడ్చి పనిచేయవలసిన కార్మికులగతియేమి. కార్మికుల ఆరోగ్యము సంరక్షించుటకు ఈక్లాజు అత్యవసరము.

రాబోవు సమావేశమున సవరణబిల్లు ప్రవేశపెట్టబడునని సర్ టి. యకొ. మిత్రగారు వాగ్దాన మొసగిరి.

జోషిగారు మాత్రము సవరణను వోటుకు పెట్టవలయునని కోరిరి.

సవరణ అధిక సంఖ్యాకులచే నిరాకరింపబడెను.

కార్మికులకు ఇవ్వవలసిన సెలవులు, విరామము మున్నగు విషయములకు సంబంధించిన సవరణలను కొన్నిటిని జోషిగారు ఉపపాదించిరిగాని అవన్నియు నిరాకరింపబడెను. కడకు సెలవు వారిచే సవరింపబడిన రూపముననే బిల్లు ఆమోదింపబడెను.

“మాహాత్ములు మాకు ప్రసాదించుడు”

మధ్యాహ్నము ఫలిహారానంతరము సభ్యులు సమావేశమై నవ్వుకు ఒక్కొక్కరి ఎదుట మాహాత్ములు మాకు ప్రసాదించు డు అనుపేరుగల చిన్న పుస్తకము యుంచబడి యుండెను. సరిహద్దు రాష్ట్రమువారు ఈ పుస్తకమును సామ్రాజ్యకానన సభ్యులకు పంచిపెట్టిరి. నేడో రేపా సరిహద్దు రాష్ట్రములకు సంస్కరణముల వోసగు విషయమై చర్చ జరగనున్నందున రాష్ట్రపు వాస్తవ్యులు పలువురు ప్రేక్షకుల గ్యాలరీలయందుండిరి.

ఆదాయపుపన్ను చట్టపుసవరణ బిల్లు

సెలెక్టు కమిటి వారిచే సవరింపబడిన ఆదాయపు పన్ను చట్టపు సవరణబిల్లుపై చర్చ జరుగవలయునని సర్ జేమిలు బ్లా కెటుగా రుపపాదించిరి. కంపెనీల డివిడెండులకు ప్రతిపేరు హోల్డరుకు చేరు మొత్తమును ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుటను నిర్బంధముచేయుచు ఒక సవరణను విల్సనుగారు రుపపాదించిరి. ఈసవరణ ఆమోదింపబడెను.

అనవసరముగ కంపెనీ లాభములను ఎక్కువయిందకి తెలియు నట్లు చేయుట ఉచితముగాదను ఉద్దేశముతో బిల్లునందు కొన్ని భాగములను తీసివేయవలయు నని విల్సనుగారు రుపపాదించుచు ఈ ఉపపాదన ఆమోదిం ప బ డ కు న్ను విదేశీయులు ఎక్కువ మొత్తములను పెట్టుబడి పెట్టుటకు వెనుదీయుదురని చెప్పిరి. ఇట్టి భయమునకు అవకాశముండదని సర్ జేమిలు బ్లా కెటుగారు చెప్పిరి. విల్సనుగారి సవరణ నిరాకరింపబడెను.

రెస్పాండెంటు కొద్దనందు హాజరుకానప్పుడు ఆగు ఆదాయపుపన్ను అప్పీలు డిక్లీలలో ప్రభుత్వమువారు ఖర్చులను

పార్టీ వద్దనుండి రాబట్టుకొనరని సర్ జేమిలు బ్లా కెటుగారు వాగ్దాన మొసగిరి. ఈసవరణలతో బిల్లు ఆమోదింపబడెను.

శీర్షిక వాటరుబోర్డు బిల్లు ఆమోదింపబడెను.

పిమ్మట ప్రేడమ్యానియనుల బిల్లును సర్ టి. యకొ. మిత్రగారు ప్రవేశపెట్టిరి. స్పీకరుగారిని నువ్వులు, నందు గావించిన సవరణలు అంతచక్కగ లేకున్నను తాను ఆక్షేపించుట లేదని జోషిగారు చెప్పిరి.

ఈబిల్లును తయారుచేసినందులకు జిన్నాగారు సర్ టి. యకొ. మిత్రగారిని అభినందించిరి. బిల్లు ఆమోదింపబడెను.

బొట్టువల్ల కలుగు ఇబ్బందులను తొలగించుటకై లీగలు ప్రాప్తీవనరుల చట్టములు సవరించుటకు టాముకినుసనుగా రొక ప వ ర ణ బిల్లు ను ప్ర వేశ పెట్టి రి. రొట్టులు ఎవరో నిర్ణయించుటకు సర్ శి వ స్వామి అ య్య రు గారు కొన్ని సవరణల నుపపాదించిరిగాని అవన్నియు నిరాకరింపబడెను. కడకు స్పీకరుగారిని నువ్వులు ఆమోదింపబడిన రూపముననే ఈబిల్లు ఆమోదింపబడెను.

బార్ కాన్సిలుబిల్లు

బార్ కాన్సిలుబిల్లును పరిశీలించుటకై ఈక్రింద పేర్కొనబడిన వారిని సెలెక్టు కమిటిగ నియమించవలయునని సర్ అలెక్సాండరు మడ్డిమెనుగారు రుపపాదించిరి. యకొ. గ్రాహం, కె. సి. నియోగి, యకొ. సి. ఫోగసు, రామచంద్రరావు, డి. బి. రంగాచారి సర్ చిమములాలు సిల్వర్మన్, వేవేకి ప్రసాదసిన్హు, ముత్తస్విగులాంబాలి, రాజవారాయణ, యం. సి. వాయుడు, సర్ హెన్రీస్టాన్యను, హరిశ్చంద్రబిల్లదాసు, ముత్తస్వి గుహ మ్మదుయాహూబు, సర్ హెన్ యన్ గౌరు సర్ శివస్వామి అయ్యరు, కె. అహమదు సర్ అలెక్సాండరు మడ్డిమెనుగార్లు, బార్ కమిటివారు అన్ని విషయములు చక్కగ పరిశీలించి నివేదికమును ప్రకటించిరినియు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములతో సంప్రదించి బార్ కమిటి నివేదికమును ఆధారముగ నైకొని ప్రభుత్వమువారిబిల్లును తయారుచేసినయు హోంమెంబరు తెలిపెను. ఆగస్టులో సెలెక్టుకమిటి సమావేశమగుననియు ఈలోపుగ హైకోర్టులకును, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకును ఈబిల్లు చిప్రు పంపబడుననియు హోంమెంబరు చెప్పెను.

స్వరాజ్యపక్షమునకుచేరిన టి. పి. సిన్హాగారి పేరును సెలెక్టుకమిటిలో చేర్చవలయునని హుస్సేను అరిగారు ఉపపాదించిరి. అందులకు హోంమెంబరు అంగీకరించెను.

కె. సి. నియోగిగారు ఈ క్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి:—

బార్ కమిటివారి సలహాలు మూడు నుఖ్యవిషయములకు నూచించుచున్నవి. న్యాయవాద సంఘముల నిర్మాణము ఈ నృత్తియందున్న అందరికి పరస్పర సంబంధమును ముదుర్చుట, బాంబాయి కలకత్తా హైకోర్టు బరిశిక్షలు వైసునందు ద్యాయలు సిప్రమును అంతమొందించుట.

జిల్లాకోర్టులయందు న్యాయవాదులకూడ ఈచట్టము అనువర్తించునట్లు చేయుట ఉచితము. ద్వరలోనే జిల్లా బార్ కాన్సిలు స్థాపింపబడునని నమ్ముచున్నాను. సందేహములకు వీలులేనివిధమున ఈబిల్లుసంపూర్ణ మైయుండవలయును. కలకత్తా బాంబాయి హైకోర్టువారు ఈవిషయమై వ్యతిరేకాభిప్రాయ మొసగియున్నారు. హైకోర్టు అడ్వోకేటుల సమ్మతిని పరిశీలించుటకై సభారి నేటు కోర్టులకు అధికార మివ్వబడినది.

డాక్టరుగౌడ:—ఈవిషయములన్నిటిని సెలెక్టుకమిటి యందు ఫరిష్కరింపవచ్చును.

తాను సెలెక్టుకమిటి సభ్యత్వమును అంగీకరింపవలెనని యు ఈఆక్షేపణలను తెలుప నుద్దేశమని నిరూపింపగల చెప్పిరి.

బాంబాయి వర్తకసంఘమువారి అభిప్రాయములను తెలిప డి. దాసుగారు లేచిరి.

డాక్టరుగౌడ:—నుచుండుచు లేచెను. విదారు లానుగర కారు.

రంగాచారిగారు (అప్రెక్షితహించియుండిరి) నేడు గౌరవ సభ్యునిగురుక్షింపవలెనని. ఒక విషయము గురించి ఎవరును చెప్పకుండెను. (ప్రకాశ స్వరము)

సర్ అలెక్సాండరు మడ్డిమెనుగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు లోపములేనైన నన్ను సవరణ బిల్లు చేయవలసినదని ను. సెలెక్టు కమిటినియాయకులు ఆమోదింపబడెను.

సెలెక్టు కమిటివారిచే సవరింపబడిన ప్రాప్తీలక్ష్యాన్యులకు ఆక్తు సవరణ బిల్లును సర్ హారిసింగుగౌరుగారు ప్రవేశపెట్టిరి ఈబిల్లు ఆమోదింపబడెను.

ఆంతరితో సభ ఆరంభం చేయబడెను మరల భర్త సమావేశమగును. (ఆ. ప్రె.)

నేటుకొన్నిలసభ

స్వతంత్ర తమిళ రాష్ట్రము

సర్ శంకరన్ నాయరు తీర్మానము ఓడిపోయెను

గవర్నరు మెంటు నల్లమందు ఎగుమతి క్రమముగ

తగ్గించ తీర్మానించుట

(అసెంబ్లీ టేబుల్ ప్రెసెంటేషన్)

ఫిల్మ్ మార్చి 16:-

క్రమముగ నల్లమందు ఎగుమతి తగ్గించుటకు దొరతనము ప్రతిపాదించుచున్న తీర్మానము నేటి ప్లేటుకొన్నిల కార్యక్రమాలకు లక్ష్యముగా ప్రవేశపెట్టినది. తీర్మానము ప్రారంభించుటకు పూర్వము యిండియాకు మరీయొక దేశమునకు గల పరస్పర సంబంధమున విస్తరణము, మరియు దేశములతో యిండియాకు సంబంధముగల వర్తక బంధములకు వాస్తవికత గాను సభ్యులు దృఢీకరించుటకు ప్రకటించెను. అసెంబ్లీ చే ఆమోదించబడిన మదరాసు సివిల్ సప్లై సరఫరా చట్టము, టారిఫ్ ఆఫ్ సరఫరా చట్టము కార్యదర్శి సభ్యులందు ప్రవేశపెట్టెను.

మెక్వార్టర్ల గారి తీర్మానము

నియమిత కాలములో సంపూర్ణముగ నల్లమందు ఎగుమతి రద్దు చేయుటకు, నైద్యమునకును శాస్త్రీయ పరిశోధనలకును దప్ప, క్రమముగ ఎగుమతి భారతదేశమునుండి తగ్గించుటకు మెక్వార్టర్ల గారి తీర్మానము ప్రతిపాదించెను. ఈ తీర్మానము గవర్నరు మెంటునకు నల్లమందు విధానము విషయమై అభిప్రాయార్థమును ద్రోశుచున్నదని ఆర్థిక కార్యదర్శి వివరించెను. ఈ తీర్మానమువలన ఎగుమతి విషయమై మెక్వార్టర్ల గారి దొరతనము యేర్పాటు చేయుచున్నది. దేశమందలి వ్యయమును గురించి స్థానిక ప్రభుత్వములు గావించిన అభిప్రాయములపై విచారణ జరుగుచున్నది. నల్లమందు వ్యాపార విధానమును దొరతన మవలంబించిన మూడు అంతరపులకు సభ్యుడు వివరించెను. 1918 వ సంవత్సరమునుండియు నల్లమందు చీవాడేశమునకు ఎగుమతి చేయుట యిండియా దొరతనము సంపూర్ణముగ మానుకొనెను. అప్పటినుండియు నల్లమందు ఎగుమతి చేయుటకు ప్రభుత్వములతో యిండియా ప్రభుత్వము ఒడంబడిక చేసికొనెను. అట్లు చేయుటచే తొంగతనము నల్లమందు దేశములలోనికి గొంపోవుట కవకాశములు సన్నగిల్లెను. క్రైంచి యిందూచైనాతో ప్రభుత్వము ఒడంబడిక చేసికొని నిర్దేశముగ నుండెను. ఒడంబడిక జరిగినప్పటి నుండియు, కలకత్తా యందు నల్లమందు వేలము అంత్రముగ నును. నానారాష్ట్ర సమితియొక్క రెండవ నల్లమందు కన్వెన్షన్ జరిగినప్పటినుండియు దూరప్రాచ్యదేశములు నల్లమందు త్రాగుటకు సాధ్యమైనంతవరకు మానటకు నిశ్చయించినట్లు జెనీవా చర్చల న తేల్చినది. అందువలన ఎంతవరకు వారి ఆశయముల నెరవేరుటకు యిండియా ప్రభుత్వము తోడ్పడవలయునో యోచించవలసియుండెను. పారిశీక దేశమందు దిగువతి చేయుటకు అవకాశములున్నను ఆదేశమునకు నల్లమందు దిగుమతి చేయబడుటలేదు. సాధ్యమైనంత వేగముగ అంతర్జాతీయ ధర్మముల నెరవేర్చుటకు భారతదేశమునందుండి నల్లమందు ఎగుమతి చేయుట నిషేధించవలయునని యిండియా ప్రభుత్వము తలంచెను. ఇదివరటి అభిప్రాయము గాను, అంతర్జాతీయ ధర్మము పరిష్కారము నిమిత్త మవలంబించ బడినచర్య యని తలంప వలయును. ఆర్థికముగ జూచినయెడ ప్రభుత్వమునకు సంవత్సరమునకు రెండుకోట్ల రూపాయలు నష్టమగును. ఇతర కాఖలం గు ప్తయము తగ్గించిగాని లేదా యితర విస్తృతమైన పన్ను విధించిగాని లోటు భరించే వలసియున్నది. సంయుక్త రాష్ట్రమునందు నల్లమందు పంట తగ్గించుటకు దొరతనము అవలంబించు చక్రములలో రెండవది. ఈవిధాన మెంతకాలములో సక్రమముగ అనుసరింపబడునో నదియు చర్చకు సుసాధ్యముగాను, కాక అవసరముగ ఆలస్యముగాదని దొరతనము తలంచుచున్నది అని మెక్వార్టర్ల గారు బట్టించిరి. తీర్మాన మేకగ్రీవముగ ఆంగ్ల క రింపబడెను.

సర్ శంకరన్ నాయరు తీర్మానము

తమిళ జిల్లాలకు స్వపరిపాలన నీయవలయునని సర్ శంకరన్ నాయరు ప్రతిపాదించిన తీర్మానముపై చర్చ తీరని ప్రారంభింపబడెను.

అరవజిల్లాలు బాగుగా సంస్కరణముల కొనసాగించెనని ఆంగ్ల క రింప బడినందున సర్ శంకరన్ నాయరుగారి తీర్మానము కపర్తిగాను బలపరచిరి. తరగతియందు మంచి పిల్లవాడు బహుమతి నొందవలయు నను నూత్రముపై తీర్మానము ఆధారపడియున్నది. చక్కగ సంవరించి, యిచ్చినదానితో సంతృప్తి నొంది అరవజిల్లా లభివృద్ధి నొందును. అందువలన యితర రాష్ట్రములు గుణపాతము నేర్చు కొనును. ఇతరులను ప్రభుత్వములు యందు తమకు తామే ప్రతిభుటించు కొనినట్లు చుక్కచూపును.

కె. సి. రాయుగారు తీర్మానము నెదిరించుట

తీర్మానమువలనని వెక్కు-అధ్యంతరముల నూచించి కె. సి. రాయుగారు శంకరన్ నాయరు ప్రతిపాదనను ఎదిరించిరి. బెంగాలు విభజనా సంతరము వాటిల్లిన రాష్ట్రీయ దురభిమానమును అలజడిని సభ్యుల జ్ఞప్తికి తెచ్చి శంకరన్ నాయరుగారిట్టి నిపత్తును దక్షిణదేశమునందు గలిసింపు గోరుచుంటిరనియు, నిజమున భారత దేశాభివృద్ధికిని, జాతీయతకును నాయరు గారి తీర్మానము గొడ్డలిపెట్టు అనియు కె. సి. రాయుగారు తెల్పిరి. ఎల్లరును భారతదేశము స్వరాజ్యము సంపాదించి ఫెడరల్ రాజ్యాంగము స్థాపించ వలయునని గోరుచున్నారు. వారి ఆశయములట్టి తీర్మానముచే మంటగలియును. ఆర్థికముగ తీర్మానము సరిగ లేదు. తన నూతన రాష్ట్రముయొక్క ఆయవ్యయముల గురించి సర్ శంకరన్ గారు మానమును చాల్చిరి. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రనిర్మాణమును కె. సి. రాయుగారు రద్దీకేసిందిరి. నాయరుగారి నూతన అంటువ్యాధి వంటిది. సూచనయు అవసరమైనదిగాదు. వీలయిన చిన్న చిన్న భాషలను ఒకరినొకరుగా నుమారు రెండువందల భాషలు దేశమందుగలవు. ప్రాంతములబట్టి విభజించి పరిపాలన జేయబడుచున్న బ్రిటిషు విభజన మే ముంచి దలి కె. సి. రాయుగారు నుడిచిరి. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు నిర్మించిన మాట వాస్తవమే. ఫెడరల్ ప్రాతినిధ్యము కొరకడ ముందిదియే. కాని చక్కగ పరిపాలన గావించుటకా విభజనము పనికిరాదు. ఇందుమించుగా అన్ని ఫెడరల్ సభ్యులను అరవ రాష్ట్రమునకు సర్ శంకరన్ గారు స్వాధీనము చేయదలచిరి. రైల్వే, మిలిటరీ, వాయుదళము మొదలగు ఫెడరల్ సభ్యులను రాష్ట్రమున కీ ముట వారి అభిప్రాయము. కాని శంకరన్ ప్రభుత్వమునకును వారు నిర్మించిన నూతన రాష్ట్రమునకును సంబంధ మెట్లుండవలయునో సర్ శంకరన్ గారు నూచించుచుచిరి. అఖిలభారత రక్షణకొర కేంద్రధనము అరవజిల్లాలు యాయవలసినదియు ప్రతిపాదకుడు విస్తృతము చేయలేదు.

చరిత్రను మరువవలదు

భారతదేశచరిత్ర బోధించు గుణపాతములను మరువవద్దని సర్ శంకరన్ నాయరును కె. సి. రాయుగారు హెచ్చరించిరి. స్వాతంత్ర్యము గల చిన్న చిన్న రాష్ట్రములు స్థాపించ బడుటచే మొగలాయి సామ్రాజ్యము అంతమొందెను. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము బడయు ఆశించుచు దినదినము ప్రవర్తిల్లుచున్న రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల స్వాధీనముందు గల కేంద్ర ప్రభుత్వమును బ్రిటిషువారు స్థాపించిరి. అవిధానము మాగ్నప్రయత్నించిన యెడల, స్వాతంత్ర్యము గల చిన్న చిన్న రాష్ట్రములు భాషాబట్టి స్థాపించినచో, బ్రిటిషువారు నిర్మించిన రాజ్యసాధము గూలి పోవును అని స్పష్టముగ కె. సి. రాయుగారు దర్శించిరి.

పి. సి. దేశికాచారి గారు

ప్రతిపాదకుడు సంగ్రహముగ వివరించిన ప్రణాళికను విమర్శించిన సర్ శంకరన్ గారు తీర్మానమును పి. సి. దేశికాచారిగారు బలపరచిరి. మదరాసు రాజధాని ప్రజలు సంస్కరణముల చక్కగ కొనసాగించిరి. వారు మరీకొన్ని సంస్కరణముల గావలయునని గోరుచున్నారు తీర్మానము వలన జూపబడిన అవకాశముల ప్రభుత్వము పోగొట్టుకొనవని సభ్యుడు విశ్వసించుచున్నాడు. ప్రణాళిక బాగుగ లేదు సభ్యునకు సేతు అంగీకారము గలేదు. ప్రణాళిక ప్రతిభుసభ సంవత్సరమున కొకసారి నూర్చు సభ్యుల వెడలగొట్టుటయు ఆచారిగారికి నచ్చలేదు. రాష్ట్రీయ అభిమానముచే సభ్యుడు తీర్మానమును బలపరచుట లేదు. సంస్కరణముల సంపూర్ణముగ కొనసాగించుటకు నిశ్చయించిన రాజధాని ప్రజల ఆశయముగలచే సభ్యుడు తీర్మానమును బలపరచెను. అఖిలభారత దేశము కొరకు పెద్దదిమాండు ఉన్నయెడల పలువురు తీర్మానము నభ్యంతర పెట్టవచ్చును.

రటన్ సి మొరార్జీ గారు తీర్మానమును

ప్రతిభుటించిరి

ప్రణాళికయందు వెక్కు లోపములు గలవని రటన్ సి మొరార్జీ గారు సర్ శంకరన్ గారి తీర్మానమును ప్రతిభుటించిరి. భారతదేశమందలి యితర భాగముల ప్రజలకంటే అరవలు మిక్కిలి అభివృద్ధి నొందిన వారని సభ్యుడంగీకరింపజాలడు. కేంద్ర ప్రభుత్వమును భాగ్యత కేంద్రకేంద్రమండ రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము కొరకు పెనగులాడవలసి మూడువందల సంవత్సరముల క్రితము ప్రభుత్వముల విషయముతో నేను యేకీభవించుచుంటిని మొరార్జీ గారు దెల్పిరి. లేనియెడ రాష్ట్రములకును కేంద్ర ప్రభుత్వమునకును పోరాటము వాటిల్లును. నైవ్యవిదేశ కాఖలందు గాక కేంద్ర ప్రభుత్వముందు స్వర్ణమైన బాధ్యత వైసను బ్రవేశ పెట్టును అఖిలభారత దేశము నందలి రాష్ట్రములకును స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుటకు ప్రతిపాదకుడు ప్రణాళికను తయారు చేసినయెడ తాను సర్ శంకరన్ గారి ప్రయత్నముల ప్రశంసించునని మొరార్జీ గారు బట్టించిరి. కాని తయారు చేసిన ప్రణాళిక అనుచరణీయ మైనదిగాదు అని రటన్ సి మొరార్జీ గారు బట్టించిరి.

త్ర్యము కొరకు పెనగులాడవలసి మూడువందల సంవత్సరముల క్రితము ప్రభుత్వములకు పెడరేవునునందు సర్ జి. సప్రగారు దెల్పిరి. విషయముతో నేను యేకీభవించుచుంటిని మొరార్జీ గారు దెల్పిరి. లేనియెడ రాష్ట్రములకును కేంద్ర ప్రభుత్వమునకును పోరాటము వాటిల్లును. నైవ్యవిదేశ కాఖలందు గాక కేంద్ర ప్రభుత్వముందు స్వర్ణమైన బాధ్యత వైసను బ్రవేశ పెట్టును అఖిలభారత దేశము నందలి రాష్ట్రములకును స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుటకు ప్రతిపాదకుడు ప్రణాళికను తయారు చేసినయెడ తాను సర్ శంకరన్ గారి ప్రయత్నముల ప్రశంసించునని మొరార్జీ గారు బట్టించిరి. కాని తయారు చేసిన ప్రణాళిక అనుచరణీయ మైనదిగాదు అని రటన్ సి మొరార్జీ గారు బట్టించిరి.

సర్ ఉమార్ హుస్సేన్ ఖాను

సర్ శంకరన్ నాయరు ప్రణాళిక అనుచరణీయమైనదిగాదని సర్ హుస్సేన్ ఖాను బట్టించు. రాష్ట్రీయ నైవ్యములు శక్తి సామర్థ్యములు గలవై ఒక్కచేతి కింద నేత్రే తరిగిన నొందినగాని అవసరమైనప్పుడు రాష్ట్రముల రక్షించుట విరుల కష్టమగునని సర్ ఉమార్ హుస్సేన్ ఖాను వచించెను.

బొబ్బిలిరాజు అభిప్రాయములు

సర్ శంకరన్ నాయరు ప్రణాళిక సరిగ లేదనియు, ముఖ్యముగ ప్రజలు విద్యావిహీనులై యుండ తీర్మానమును ఆంగ్ల రిందుట వివేకముగాదనియు బొబ్బిలిరాజు తెల్పెను. రాజకీయ, సాంఘిక, మతవిభేదములు ప్రజలందు గలవు. సర్ శంకరన్ గారి ప్రణాళిక కొనసాగించుటకు అవసరమగునంత హృదయ సంయోగము ప్రజలందులేదు. ఒకమెట్టు తరువాత నొకమెట్టు ఎక్కి స్వపరిపాలన సాధము జేరవలయును. ప్రజలకింకను అభివృద్ధి నొందనిది అరవజిల్లాల కిప్పును పరిపూర్ణ స్వపరిపాలన నిచ్చినయెడల, ఏమియు నెరుగని ఆయాములను అన్యాయముగ అపహరించు బడద్రోయు నట్లుగను అని నూతనముగ ప్రభుత్వముచే నియమింపబడిన బొబ్బిలిరాజు వచించెను.

సర్ శంకరన్ నాయరు ప్రత్యుత్తరము

దొరతనము తరపున క్రేరారుగారు దెల్పిన వాదనమునకు సర్ శంకరన్ గారు ముఖ్యముగ సమాధాన మిచ్చెను. తన తీర్మానమందు స్వపరిపాలన సామాన్య నూత్రములు గలవనియు, ఆనూత్రముల నమలునందు బెట్టుటకు గురించి సంగ్రహముగ వివరించెననియు సర్ శంకరన్ గారు నుడిచిరి. సార్వభౌముని ప్రభుత్వమునకు సిఫార్సు చేయుటకు పూర్వము తోచిన ప్రకారము సవరణలు గావించుటగాని లేక మార్పులు చేయుటగాని ప్రభుత్వము ధర్మమైయున్నది. గవర్నరు మెంటునకును యుక్తవయస్కులందరికిని వోటునీయు సధికార మిచ్చుట విషయమై భేదాభిప్రాయములు గలవు. పాటక ప్రజక్షేమముల కాపాడుటకే ఎల్లయుక్తవయస్కులకును వోటువేయు సధికార మియవలయునని తన అభిప్రాయముగ నున్నదని సర్ శంకరన్ గారు దెల్పిరి. భారతదేశముందు ప్రజాజీవితముందు నలుబది సంవత్సరములు పాల్గొనుటచే తనకు యానమిక్కు గలిగినది సభ్యుడు తెల్పెను. విద్యావంతులు, గానివారలకు వోటునీయుటచే అపవలన మూలమగు ననువాదమందలి పట్టుత్వమును సభ్యుడు గుర్తింపకపోలేదు. తక్కువ జాతులవారు తమ ముక్తికై ఉన్నత జాతుల ఆపేక్షించుట వలన లాభము లేదని సభ్యుడు తలంచుచున్నాడు. ప్రజాసామాన్యమునకు విద్య గరవవలయునని వెక్కు-సార్లు పైకి వచించినను యిచ్చిన తీర్మానములనుండి ప్రభుత్వము యేమిచేసెను! భాషాబట్టి అరవజిల్లాలకు స్వపరిపాలన నీయవలయునని తాను గోరుటలేదని సర్ శంకరన్ ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ఆంధ్రులుగాని కర్ణాటకులుగాని స్వపరిపాలన బడయుట తాను అభ్యంతర పెట్టుటలేదు. బట్టెను హెడ్డు ప్రభువు వచించిన రీతిని ప్రతిరాష్ట్రీయమును ముక్తి కొరకు పాటుపడ వలయును. మరి యేరాష్ట్రీయమునకంటెను మదరాసు రాజధాని స్వపరిపాలన కర్వత జూపెను. అని సర్ శంకరన్ నాయరు బట్టెను.

క్రేరారుగారి తుదిసమాధానము

చర్చను ముగించుచు, ఎన్నికవర్తము సంపూర్ణముగ రాజకీయాభివృద్ధి నొందినగాని సంపూర్ణ పరిపాలన యొసంగుట ప్రమాదకరమని క్రేరారుగారు నొక్కి వెక్కిరించిరి. విచారణ గావించుట తొందరచేయుట యందును విశేష భేదము గలదు. తీర్మానము గావించుటకు తొందరచేయుటకు ప్రతిపాదకుడు ప్రయత్నించెనని తోచుచున్నది. అట్టి అపాయమునందు ప్లేటుకొన్నిల చిక్కుకొన రాదు. విచారించవలసినట్టియు, విధానము నిశ్చయించ వలసినట్టియు, దానిని కొనసాగించ వలసినట్టియు బాధ్యతగల ప్రభుత్వ మట్టి ఉపద్రవమునకు బాటుపడ జాలదు. అని క్రేరారుగారు బట్టించిరి. సర్ శంకరన్ గారి తీర్మానము పోటునకు పెట్టబడెను. తీర్మానము ఓడిపోయెను. భేషటివరకును ప్లేటుకొన్నిలసభ నిర్విశేయబడెను.

రీడింగు ప్రభువు నిష్క్రమణము

పెద్దల సభాసభ్యుల ప్రశంసా స్యాసములు

సర్ ఆర్థర్ ప్రూమ్ గారి వారసత్వ శాసన సవరణ చట్టము.

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ పత్రిక)

డెల్లీ, మార్చి 17:—తొలు ప్రాయశఃపాపములను విషయమై విశాలభావముచే ప్రేరేపింపబడిన యేర్పాటులను యింగ్లీషు ధర్మశాస్త్ర పద్ధతిని అనుసరించుటకు 1925 సంవత్సర వారసత్వముల చట్టమును సవరణ గావించుటకు ప్రేరేపించింది. సభ్యులందఱు సేవ సవరణచట్టమును సర్ ఆర్థర్ ప్రూమ్ గారు ప్రవేశపెట్టిరి. చట్టము యొక్క చరిత్రను విస్తృతముచేసి, ప్రస్తుతము ప్రవేశపెట్టిన చట్టముపై చర్చ జరుగుచున్నందున అట్టి ముగియక చట్టమును వారు సభ్యులందఱు ఉపసంహరించినది. సర్ ఆర్థర్ ప్రూమ్ గారు మార్చి 1925 సంవత్సర ఆక్టోబరు 28 నెక్కున బిల్లును పోషించుటకు, పార్లమెంటు వద్దకు వెళ్ళిరి. కాని ఆ బిల్లును విల్లు ప్రాయశఃపాపములను క్షేత్రపు అట్టి విషయమై చర్చించును. భారతదేశమునందు యూరప్ యులు, ఆంగ్లో హిందూయులు స్వల్పాన్ని విషయమై ప్రభుత్వ చట్టము వర్తింపజేయుటకు సభ్యులు తెచ్చెను.

ప్రభుత్వ శక్తుని స్తోత్రపాఠము

అసతికాలములో దేశమునుండి నిష్క్రమించుచున్న రాజ ప్రతినిధియు, వారి భార్యయు భారతదేశమునకు గావించిన మహాపాపములను పెద్దలసభ్యులకు కృతజ్ఞతను సువ్యక్తము చేయవలయునని ప్రభుత్వ శక్తి క్షాత్ర గణ్యుడగు సర్దారు చిరంజీవి సింగుగారు సభ్యులందఱు ప్రతిపాదించిరి. ఘన తపసించిన శ్రీరాజ ప్రతినిధి హిందూదేశమునందు ఆడుగు పెట్టినప్పుడును, వారు ఉత్తర కాలానంతరముందు గల పరిస్థితులకు సర్దారుగారు బోగ్గిరి. రీడింగు ప్రభువు రాజ్యాంగపుటోడ చుక్కాని బుట్టునప్పటికి దేశముయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులు కక విలుగనుండెను. పారిశ్రామిక వాతావరణము భిన్నముగనుండెను. తక్కిన సమస్య నుండిన చేయుచుండెను. అసహాయము మును ఉన్నానుచుండెను. ఇప్పుడు భారతదేశము యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితి ప్రపంచమును నిర్భరించుచున్నది. అసహాయ ద్రవ్యమున్నను సంస్కరణములు జనుప్రముగ కొనసాగింపబడెను. పత్రికలచట్టము, కఠిన నిర్బంధ శాసనములు, జనరలు పై నానునట్టి రైల్వే బడ్జెటు విభజించుట యింకలకు నిర్వహణ ము తార్కాణములు. ప్రతి ఎక్స్ పానను రద్దుచేయుటచే శ్రీవారు పారిశ్రామికాభివృద్ధికి తోడ్పడిరి.

రీడింగు ప్రభువు ప్రశంసించుట

మానవుల బాధల నివారించుటకును, పిల్లలక్షేమమునకును రాజప్రతినిధి భార్య అభివ్రజ్ఞ వహించెను. ఆ పేరిట కొనిన శ్రద్ధ, గావించిన సేవలను యితరము వారలె గాక తరతరములవారు సోభ్యును నొందెను. రీడింగు ప్రభువు భారతదేశమునొరకు వచ్చిన సేవ అమూల్యమైనది. ఆమె చూసిన భూమియను, ఆవరణము ప్రజల హృదయమున నాటెను. భారతదేశమును పరిపాలించిన రాజప్రతినిధులలో రీడింగు ప్రభువును నునాయోగముగ ఆగ్రహము నొసంగవచ్చును. భారతదేశమునకును యింగ్లాండు దేశమునకును గల శాంతియు రీడింగు ప్రభువు ముగింపి అభివృద్ధి పరచెను. సర్వము ఉన్నానుల సంకల్పి పరచెను. భారతదేశమున బహిరించుటకు యింగ్లీషు యువకులు అభివృద్ధి పరచుటకు ప్రోత్సహము గలగించెను. తిమ్మలముననే ఉభయ దేశముల మధ్య బంధుభావము నానాటికి పెంపొందుటయే గాక భారతదేశాభివృద్ధి యు జేవారును. భారతదేశ బ్రిటిషుయుగ చరిత్రయందు రీడింగు ప్రభువు పరిపాలన సువర్ణాక్షరములతో వ్రాయవలెను. అని యిటుల సర్దారు చిరంజీవి సింగు రీడింగు ప్రభువు గావించిన ఘనకార్యముల బొగ్గెను.

మహమ్మదీయ సభ్యుని ప్రశంస

టర్కి సమస్య బరిష్కారము విషయమై భారత దేశము వద్ద ఎల్ల మహమ్మదీయులును రీడింగు ప్రభువునకు కృతజ్ఞత తెలుపడెను. అని ఖాదూన్ బాఖరుగారు చెప్పిరి. ఇందు

యందు మహమ్మదీయులు తక్కువ సంఖ్యాకులుగ నున్నారని. వారు రీడింగు ప్రభువుయొక్క రాజకీయ పరిజ్ఞానమును విశ్వసించిరి. భావియందెట్టి రాజ్యాంగాభివృద్ధి సంభవించినను మహమ్మదీయులకు న్యాయమును నీయ మరుజునదనిపాదూర్ణ బాఖరుగారు గోరిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికాయందుగల భారతీయులలో విశేషముగ వడమటినుండి జలసహాయక మహమ్మదీయులు గలరు. దక్షిణ ఆఫ్రికా దొరతనము నిరంకుశత్వమునుండి భారతీయుల రక్షించుటకు రీడింగు ప్రభువు సర్వప్రయత్నముల చేయుచుండెను. భారత వాసీయుల శ్రేయస్సుకొరకు రీడింగు ప్రభువు గావించిన సేవను ఉగ్గరించి, రాజప్రతినిధి యధీనము దామెయు కి ఎల్లరకును సోభ్యావహముగ నుండెనని పాదూర్ణ బాఖరుగారు చెప్పిరి.

బర్మవాను మహారాజా

ప్రతిపాలనకర్తలములు కొన్ని చోట్లనుండిన, ఆగ్రహము మరొక దరును జూపుచుండినప్పుడు భారత దేశమువద్ద విశేషముల యందు విశ్వసించిరి. సుడుపుటకు రీడింగు ప్రభువు నకు సంకల్పి కర్మము నుండెను. రాజ్యాంగమునందలి అపమల వలన జరిగిన కష్టముల చల్లార్చుటయందు వారి చాకచక్యము చాల ఉపకారి అయ్యెను. రీడింగు ప్రభువు నిష్క్రమించుటయందు బర్మవాను రాజా ఓసిపోలేడు.

రాజా రామ్ పాల్ సింగు

అయిదు సంవత్సరములక్రితము రాజ్యాంగకల్లోలము లగ భారత దేశము నుండి పృథు శాంతి వాతావరణము గలదు. రాజకీయ పునాదుల సదుద్దేశముతో రాజప్రతినిధి నిర్మించెను.

సర్ ఆర్థర్ ప్రూమ్

మందు మాట్లాడినవారి ప్రసంగము లందలి భావములతో ఏకీభవించి, భారతదేశ శ్రేయోభివృద్ధి కొరకు యే దీక్షతో పరిపాలన గావించెనని సర్ ఆర్థర్ ప్రూమ్ గారు బోగ్గిరి. రీడింగు ప్రభువు గావించిన సేవాక్రమముగ ఫలోన్ముఖమునకు వచ్చును. తీర్మాన మేక్రగీవముగ అంగీకరింపబడెను.

భారతదేశమునకు రాజప్రతినిధియు, రీడింగు ప్రభువు గావించిన మహాపాపములను సేవను పెద్దలసభా సభ్యులెల్లరు మెచ్చి విశేషకార్యముగ నెల్లరు నిలచి కృతజ్ఞతా తీర్మానము గావించిరి. రాజప్రతినిధి ఆసాధారణ పరిస్థితుల నెదుర్కొనుటకు జూపిన రాజనీతిని ప్రశంసించుచు పెద్దల సభాసభ్యులుగాక పరిపాలనకు సభ్యులు విశ్రులముగ మాట్లాడిరి. రీడింగు ప్రభువు యొక్క పరిపాలన కాలము భారత దేశచరిత్రయందు ప్రఖ్యాతి వహించునని వారు చెప్పిరి. భారత వాసీయుల నుద్ధరించుటకు రీడింగు ప్రభువు పూర్వ సేవ సభ్యులెల్లరు సంతసించిరి.

సర్ ఉమార్ హయత్ ఖాను

రీడింగు స్తోత్ర పాఠమును సర్ ఉమార్ హయత్ ఖాన్ గారు చేరి, అతిచుత్కారముగ అసహాయమును అంతరింపజేసెనని ఖానుగారు రీడింగు ప్రభువు దీక్షాభ్యుయము ప్రశంసించెను. భారత ప్రభువు రీడింగు ప్రభువు సహాయము గావించెను.

రీడింగు దంపతులు గావించిన సర్వమునకును నాయకత్వ రాష్ట్ర ప్రజలకిరపుర కోటివాస్తవ్యుల మేజరు అక్బర్ ఖాను గారు కృతజ్ఞత చెప్పిరి. వైబరు లైలుమార్గము భారతచరిత్ర యందు ప్రాముఖ్యము వహించును.

సర్ మహమ్మదు హాబీబుల్లా

పెద్దల సభ నాయకుడగు సర్ మహమ్మదు హాబీబుల్లా గారు రీడింగు ప్రభువు విషయమై ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానముతో ఏకీభవించుటకు సగర్వముగ సంతసించెను. పెద్దలయు, పరిశ్రమయు సుఖదుఃఖములతో సంబంధించిన విషయములతో రీడింగు దంపతులు పాటుపడినది పెద్దల సభానాయకుడు వదించెను. వారి సేవ భారతీయుల భావవృద్ధి నాకర్షించెను. అందువలన కోర్కొలది ప్రజలకు సోభ్యులు గలుగును. ప్రజలెన్నట కష్టల నొందుచున్నారో రీడింగు దంపతు లచ్చటకు సహాయము బంప సంసిద్ధులై యుండిరి ఈ సమయమున మున్సివారము నిమిత్తము రాజప్రతినిధి గతసంవత్సరముందు దీక్షి కొనిన శ్రద్ధ 20 లక్షల రూపాయలు లభించెననియు, యాఉద్యముచే విశేషలాభము గలుగుననియు శ్రీవారు సేరు కాళ్ళెరుగ జేర్కొనబడుననియు సర్ హాబీబుల్లా గారు చెప్పిరి.

కె. సి. రాయగారు

కఠిన నిర్బంధ శాసనములను రద్దు చేసి శాసనసభ్యుని శుభ్ర పరచెననియు, రాజప్రతినిధి యిష్టప్రకారముగ చేయగలిగిన గో మరొకన్ని దుష్ట శాసనములను మార్చుటకు అంతమొందించి ప్రకృత పరిపాలన కనువరు శాసనములను మార్చుటకు రీడింగు ప్రభువు గావించియుండెడి వాడని కె. సి. రాయగారు బోగ్గిరి. ప్రతిపాల పరిస్థితులందు స్వపరిపాలనను రీడింగు ప్రభువు పుష్కరించెను. రాష్ట్ర ప్రభువు యేర్పాటుచేసి, పైకవులందు పెద్ద శిక్షాగమల భారతీయుల పశముచేయుటకు ప్రణాళిక తయారు

చేసి భారతదేశ సంరక్షణకు పునాదులను రీడింగు ప్రభువు నిర్మించెను. ఆర్థిక వాణిజ్య శాఖల అభివృద్ధికొర కాయన టారి బోర్డు నిర్మాణము నంగీకరించి, విద్యుదంతో మాడిన రక్షణా నీయుటకు తీర్మానించెను విదేశ ప్రవాసములకు సంపూర్ణ బాధ్య నిహించిన రాజప్రతినిధి రీడింగు ప్రభువు అప్రమత్త సహాయ కాళ్ళెరుగకు ఒకంబడిక గావించెను. మాతన మరతులపై సేపా దేశముతో క్రొత్తసంధి జరిపెను. అగత యిదు సంవత్సరముల నుండి రాజప్రతినిధి అనుబంధించిన పరిపాలన విధానము విలస శాంతి చేపాడెను. రీడింగు ప్రభువు శ్రీయ శ్రేయోభి వృద్ధికొరకు తీసికొనిన శ్రద్ధకు కె. సి. రాయగారు ప్రశంసించిరి. సర్ ఆర్థర్ ప్రూమ్ గారు గోదిన రీడింగు షేముముగ స్వదేశము చేరి సోభ్యము ననుభవించెదరుగాక యని రాయగారు రీడింగు దంపతుల వాత ర్వించెను.

సర్ రీన్ హా వాచా

రీడింగు ప్రభువు పరిపాలనను వలన రీడింగు ప్రభువునకే గాక బ్రిటిషు ప్రతిభను అంగ్లో కాక్షు నాటికిని మహాక్షేరి నాటికైనని సర్ రీన్ హా వాచా గారు స్తోత్రపాఠము గావించి ప్రారంభించెను. భారతదేశమును బహిరించుటకు వచ్చిన రాజప్రతినిధు లెప్పుడును రీడింగు ప్రభువు నెదుర్కొని సంతటి కరి న పరిస్థితులు సమస్యలు నెదుర్కొనలేదు. అయిదు సంవత్సరములక్రితము భారతదేశము ను ఆసేతు హిమాలయునువరకును గజగజలాడించిన రాజకీయ ఉద్యమము రూపమును సహజభ్యుత్థముతోను రాజనీతి నైపుణ్యమువలనను, మాచెను.

దర్శంగమహారాజా

రీడింగు ప్రభువు పరిపాలనకాలము మరువదగనిదిగాదు అని దర్శంగమహారాజా వదించెను. సాంఘికాభ్యున్నతి, లి కమిటీలను రాజాగారు తార్కాణముగ చెప్పెను.

బాబ్బిలిరాజా తీర్మానము బలపరచెను మదరాసు రాజధానియందలి భూస్వాములకరప్రస బాబ్బిలిరాజా తీర్మానమును బలపరచెను.

పెద్దల శాసనసభాధ్యక్షుడు

అభ్యుత్థానమునుండి చెప్పవలసిన సంగతులను పరిమితి గలవని అభ్యుత్థుడు వదించెను. భారతదేశ ప్రగర్భరజనరణగ నుండి గావించిన పరిపాలనవిషయమై రీడింగు ప్రభువు గురించి తాను వదించదలంచలేదు. కాని రీడింగు దంపతులు యిండియా యందు కాలుపెట్టినప్పటినుండియు వారితోగల పరిచయము వలన గలిగిన అనుభవవిషయమై మాట్లాడెనని గొల్ల మాంప్రెస్ స్పీక్రుగారు బోగ్గిరి. వారలగురించి తనను చెప్పినవిషయముల యింక పోవుట కేలము కృతజ్ఞులక నుండును. ప్రతివారమును రాజప్రతినిధియొద్ద సభ్యులు వారి మాజవాగ్యముక్రింద బరిచేయుట తనకు విధాయకమయ్యెను.

ప్రతివారము రీడింగు ప్రభువుగగర్ బరిచేయుకప్పుచును సభ్యులకు గలిగెను. శాసన నిర్మాణ శాఖ కార్యవిధిగనండి కొన్ని లోగలు విషయముల ఇండియా గవర్నరు మెంటుయొక్క అభిప్రాయములకు ఎక్స్ ప్లాన్డ్ స్పీ జప్తు, యింగ్లాదునం దొక పృథు ముఖ్య న్యాయమూర్తి పదవి వహించిన రీడింగు ప్రభువు ముందు సేను చెట్టినప్పుడు నాకెంత ఢీకొనిగనో సేను మరువ లేదు. ఆయన ముందు పరిష్కారముకొరకు విషయముల చెట్టి పప్పుడు రాజప్రతినిధి జూపిన సానుభూతి కధ్యక్షుడు కృతజ్ఞత చెప్పెను. మువ్వలోగ నివారణోద్యమముయొడ రాజప్రతినిధి దీక్షి కొనిన శ్రద్ధకు గురించి అదృష్టము ప్రశంసించెను. యింకావచ్చు మును భారతీయుల హృదయ బల సేరు. రాజప్రతినిధి యా ఉద్యమము కొరకు సన్నిహిత భావియందు సహాయమునకు వచ్చును. రీడింగు ప్రభువుతో గలని కృతజ్ఞత అదృష్టము సర్ హాబీబుల్లా గారికి లగించెను. భారతదేశ శ్రీయ అభివృద్ధికొరకు ఆమె జూపిన శ్రద్ధ అపారమైనదని సర్ హాబీబుల్లా గారు చెప్పిరి. రీడింగు దంపతుల దేశమునకు గావించిన సర్వముహాపాపములకును కృతజ్ఞత చెప్పుటకు యింగ్లాదునకు అసకాశమును బోగ్గిరి కొనకుండుటచే సభ్యులు మిలల సంతసించెను. తీర్మాన సుబోటు వకు చెట్టినప్పుడు సభ్యులు గౌరవార్థము వారిని రీడింగు దంపతులు నిలుచులసినదని అభ్యుత్థుడు గోరెను. టెల్లరు నిలచి యింగ్లాదును గ తీర్మానమును ఆమెడి చిరి.

శుక్రవారమునకును స్టేషన్ కౌంటింగు బయలుదేసెను.

క్షయమా? అక్షయమా?

ప్రస్తుతము జరుగుచున్న తెలుగు సంవత్సరమునకు పేరు క్షయమా లేక అక్షయమా? విజ్ఞులు చెల్లించెదరు గాక; (ఒక సంవత్సరం)

చెన్న పురి విశ్వవిద్యాలయము

నిర్బంధ సైనిక శిక్షణ సమన్వయ చర్య

వైస్ చాన్సలరు శారవాద్వాయ్ మై యుపాధ్యక్షులకు

(సె నెటు సమావేశము)

చెన్న పురి విశ్వవిద్యాలయ సె నెటు సభ నిన్నటి మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు వైస్ చాన్సలరు, సర్ ఆర్. వెంకట రత్నం నాయకుగారి యధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయెను. రిజిస్ట్రార్ విలియం మాక్లియన్ గారును సభ కరుణించిరి. శ్రీ కట్ట మంచి రామలింగారెడ్డి గారును సభ్యుల స్థానములందు గూర్చుండి యుండిరి. చాన్సలర్ క్రమమున కుపక్రమించుటకు ముందు వైస్ చాన్సలరుగారు కీ|| శ్రీ|| డా|| లాజరస్, రాబర్టు సెనెట్, మేజర జనరలు గిఫ్ఫర్డ్, టి. వి. శేషగిరి అయ్యల గారల మరణముల కై వగ వస చూచి వేవాక్యములను కొనియాడిరి. నిరంతరము శ్రీ కట్ట మంచి రామలింగారెడ్డి గారును నిలిచి ఆవిగామించిరి. “మై సె నెటు సభ సభ్యులు ఈ త్రయపురుషుల మరణముల కై ఈ సభవారు తమ సంతాపమును తెల్పుచు, ఈ త్రయపురుషుల యభివృద్ధికి చాలము గావించిన కృషిని ప్రశంసించుచు, వారి ములుగులకు సామర్థ్యాన్ని తెల్పుచున్నాను.”

“నూనెజరు ఉద్యోగమును తీసివేయుట”

“విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయముయొక్క నిర్వహణ ఉద్యోగమును ప్రస్తుత నియమితకాలము గడువకనే తీసివేయు బలవీతి”ని డి. యస్. వెంకట్రాసుగారు రుపపాదించిరి.

“ఇప్పుడిప్పుడే యభివృద్ధిచొందున్న విశ్వవిద్యాలయము నకు ఆగాయము స్వల్పముగ నున్నదనియు, తగ్గింపు జేయుట వరమనియు, ఈయనోగమును తీసివేసిన సమత్సరమునకు రు 7,600 లు ఖర్చు తగ్గినదియు, రు 69,980 లు ఖర్చుగల సిబ్బందిని నిలుపుటకు చాలినంతదనముగాని పనిగాని లేదనియు, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము ప్రత్యేకముగ స్థాపింపబడనన్నది గావున తగ్గింపు జేయుట కిది తరుణముని బట్టిరి. బలపరుచువారు సకాలములో లభింపవలయు ఉపపాదన విగిహించెను.

అధికారము

“జిల్లాబోర్డులు, పురపాలక సంఘములు, తమకు సె నెటు నందు ప్రాతినిధ్య మియ్యబడినందున విశ్వవిద్యాలయనిధికి ధనము నొసంగవలయు”నని వెంకట్రాసుగారు రుపపాదించుచు పట్టణేతర వాసులను సె నెటుతో సంబంధము గలిగియుండి శ్రద్ధ గై కొనవలె ననిరి.

ప్రొ|| పి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు రుపపాదనను బలపరచిరి. జి. నారాయణసామిరెడ్డి, టి. వి. రామలింగ రెడ్డిగారు లుపపాదన ఆక్షేపించుచు స్థానిక సంఘములు ప్రస్తుతముండెడిస్థితిగతులలో ధనము నొసంగవలనని పట్టిరి.

ఈసమయములో ఒక రిసల్యూషన్ నింతట వరలి రెండవ వివ. మమును చర్చింప నుపపాదించుచే ఉపపాదన అంగీకరింపబడి ఆవిషయముపై చర్చ అంతట నిలిపివేయబడెను.

సంగీతము, చిత్రలేఖనము, శిల్పము, వడంగము మున్నగు లలితకళలను విశ్వవిద్యాలయమందు జేర్చుచున్నది సె నెటు సభవారు శిఫార్సు గావించుచున్నారను యుపపాదన కె. బాల సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు రుపపాదించుచు ఈ నాలుగు లలిత కళలును రాజధానియందు అభివృద్ధి నొందియున్న వనియు మహిళ పట్టణములో ఆంధ్ర జాతీయకళల మున్నగు వానియంద్యుచిత్రలేఖనము కాలవ్యాప్తి నొందియున్న దనియు బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమం దీశాఖ లిదివరకే ఏర్పరపబడియున్నవనియు కావున వీనిని వెంటనే స్థాపింపవలయునని పట్టిరి. సత్యమూర్తి గారు బలపరచిరి. ప్రొ|| పి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు ఉపపాదనను బలపరచిరి. జేబివరపు రామబాసు పంతులుగారు మాట్లాడుచు “ఈ విషయము అకేడమికి కొన్నిసార్లు అంపబడి వారు “జేటు ఇఫివారికి శిఫార్సు గావలయు”నని యుపపాదించిరి. ఉపపాదన ఏర్పడియునని నామోదించబడెను.

“ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయములో విశ్వవిద్యాలయమునకు డిగ్రీల నొసంగవలె”నని బాలసుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు రుపపాదించుచు ఇయ్యది చాల అవసరమనియు ప్రభుత్వము వారు జేయుచున్న పాఠశాలను స్థాపించినవివగూడ నీవిషయమును నిలుపుట యుక్తము గాదనియు బట్టిరి. జి. నారాయణ

సామి రెడ్డిగారు బలపరచిరి. ఈ విషయముగూడ అకేడమికు సభ కంపబడవలెనని ఉపపాదించిరి. రా. బ. క్రిష్ణరావుభాస్కర్ గారు బలపరచిరి. పిదప సభేతనుగారి యుపపాదన ఆమోదించబడెను.

తమిళ విశ్వకోశము

తమిళ విశ్వకోశమును తయారుజేయుటకు ఒక ఎడిటరు ఒక సీనియరు పండితుడు, ఇంకను కావలసినంతవరకు గుమాస్తాలు అగ్వాద్యోగులను మాత్రమే యుంచి మిగత యద్యోగులను 1928 సం|| జనవరి నెల నుండి తీసివేయవలసిన దని యుక్త. ముత్యయ్య మొదలియారుగా రుపపాదించిరి. ఈ విషయమును సందేశమువారికి వదిలివే ములసిమగ జి. వి. సభేతను గారు రుపపాదించగ నీవరంతాప్రతిగారు బలపరచిరి. టి. వి. రామలింగరెడ్డి, శ్రీ|| కాండేతు మున్నగువారి యుపపాదన నాక్షేపించ మరొకంత చర్చజరిగిన పిదప సభేతనుగారి యుపపాదన విగిహించెను. పిదప ముత్యయ్యమొదలియారుగారి యుపపాదనపై “కె. వి. క్రిష్ణసామి అయ్యరు, పి. టి. శ్రీనివాసయ్యగారు, సంబంధం మొదలియారు, రా||బి|| ఆర్. క్రిష్ణరావుభాస్కర్, టి. వి. రామలింగ రెడ్డి, సి. కె. సుబ్రహ్మణ్య మొదలియారు, ముత్యయ్యమొదలియారుగారితో జేరినయొక సంఘము”యొక్క విచారణ కంపబడవలెనని అంగీకరింపబడెను.

కళాశాలలందు విద్యార్థులకు విశ్రాంతిగడులు

“విశ్వవిద్యాలయమునకు అనుబంధముగ జేయబడగోరెడి ప్రతి కళాశాలయొక్క, కళాశాలయందే విద్యార్థుల విశ్రాంతి కారకు, ఒకగదిని ఏర్పాటుజేయుటలో సిండికేటువారికి సంశ్లేషణగజేయుటలు విశ్వవిద్యాలయ నియమములను మార్పు జేయవలయునని సె నెటుసభవారు రభిప్రాయపడుచున్నారు” అను తీర్మానమును సత్యమూర్తిగారు రుపపాదించుచు కళాశాలలను అనుబంధములగ జేర్చుకొనుటకు చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ సె నెటువారికి అధికార మొసంగబడి యున్నదనియు, అందుచే విద్యార్థులు తమ విశ్రాంతికాలమం దొక ప్రత్యేకభవనమందు సమావేశమై కాలమును గడుపుటకు ఏర్పాటులు గావించుట వరమనియు, ఇంగ్లండు మున్నగు విదేశములం దీ ఏర్పాటు లభికముగ గలవని పట్టిరి.

ప్రొ|| పి|| సుబ్రహ్మణ్యంగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు ఇట్టిభవనము లందుటవలన విద్యార్థుల సాంఘికజీవిత మభివృద్ధి నొందునని పట్టిరి. బుర్రా సత్యనారాయణగారు రుపపాదన నాక్షేపించుచు విద్యార్థుల కవసరముగ గావలసిన దిదియొక్కటి మాత్రమేగాక ఇంక నెన్నియో ప్రధానములగు సౌకర్యములు గావలసియున్నవనియు, అందుచే నీవిషయమును ప్రత్యేక సిండికేటుసంఘమువారి కంపిన బాండుననిరి.

ప్రొ|| గుబ్బారావుగారు మాట్లాడుచు నిర్భాగ్యవంత మగు మనదేశములో ప్రతికళాశాలయందును 3 లేక 4 వందల విద్యార్థులకు చాలెక్విప్మెంట్, నిర్మించుట ఆర్థికముగ మిశల కష్టమనియు, అనేక కళాశాలలందు ఉపాధ్యాయులకు గూడ విశ్రాంతి గైకొనుటకు తగిన తావులేదనియు, ఇంతకంటెను ప్రధానములగు విషయము లెన్నియో గలవని బట్టిరి.

డాక్టరు మైస్టరు, కలసత్ హింగ్స్టన్, డా|| క్రిష్ణ సామి అయ్యర్, ప్రొ|| యస్. వి. యక. సుబ్బారావు, అల్లాడి క్రిష్ణసామి అయ్యరు ముగ్గురు మంగళం జమిందారుగారల గల ఒకసంఘమున కీవిషయము వదలివేయ బడుటకు బుర్రా సత్యనారాయణగారు రుపపాదన గావించిరి.

తెచ్చాంగారు సత్యమూర్తిగారి యుపపాదన ఆచరణ యందు జెట్టు చాల వ్యయమని పట్టిరి.

సత్యమూర్తిగారు మాట్లాడుచు ఇట్టి స్వల్పవిషయములనుగూడ సభవారు విచారించక ప్రత్యేకసంఘములకు వదలి వేయుట ఉచితము గాదనియు, సభవారి యభిప్రాయము దెలిపిన చాలవనియు బట్టిరి. ఆర్థరు పాలుగారు సత్యమూర్తిగారి ఉపపాదనను బలపరచిరి.

సంఘమునకు నివేదింపబడవలెనను సవరణ విగిహించెను. “అకేడమికు కొన్నిసార్లుచే నీవిషయము విచారించబడవలెన”ని ప్ర. కాండేతుగారు రుపపాదించిరి. డా|| లక్ష్మణసామి మొదలియారుగారు ప్రసవరణను బలపరచుచు సె నెటుకన్నను అకేడమికు కొన్నిసార్లు ఎక్కువ అధికారము గలిగిన సంస్థగ నెన్నబడవలెననియు, అందుండే సభ్యు లీవిషయములో నెక్కుడు శ్రద్ధతోను, అనుభవముతోడను పరిష్కరింప గలరని బట్టిరి. వి. రామదాసు పంతులుగారు సత్యమూర్తిగారి యుపపాదన యందలి సారాంశము తమ కిష్టమొనరు దీనిని అకేడమికు కొన్నిసార్లు కంపుటయై యుక్తమని పట్టిరి. పిదప కాండేతుగారి సవరణ అంగీకరింపబడెను.

నిర్బంధ సైనిక శిక్షణము

“విద్యార్థిగాని సైనికాధికారిచే గాని, లేక విశ్వవిద్యాలయము వారిచేగాని నియమింపబడిన వైద్యాధికారులచే ఆరోగ్యపరీక్షింపుకొనిన శాస్త్రముగ అత్యుత్తమ తైలుపబడిన పక్షమున తప్పు తక్కిన పురుషవిద్యార్థులెల్లరు చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమునం దేడిగ్రహీతుకుగాని చదువగోరువా లెల్లరును భారత టెర్రిటోరియల్ ఫోర్సులో శిక్షణ నందింతురు” అను ఉపపాదనను సత్యమూర్తిగారు రుపపాదించుచు ఈతీర్మాన మిదివరలో రెండు మూడు మార్లు చర్చింపబడినను తిరిగి సమావేశపెట్టుట తమిళగ్రంథముగ దలచితిమని బట్టిరి. అప్పటికి, నేటికిని పరిస్థితులలో నూపు గలిగినది.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారు దీని సంగీకరించిరి. అతి వారులు గానట్టి నెటు ఆనరబిట్ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారును దీని నామోదించుచు మాట్లాడిరి. ఈయుపపాదనకు రాజకీయపక్షముల కెట్టిసంబంధములేదు. మాతృదేశ సంరక్షణార్థమై మాత్రమే దీని నుపపాదించినాను. “బ్రిటిషు సేనలు భారతదేశమును వదలిన మిగతా ఏమగున”ని బర్క్లెన్ హెడ్డుప్రభువు గారిొక మారు నుడివియుండిరి. ఈయనమానమును దేశీయులు సహించగలరా? నేడు కొలనెలమందిలో ప్రారంభించిన సేమిఫలితము గలగలవని నుడువవచ్చును. కాని కొన్నిసంవత్సరముల కిది యే అభివృద్ధి నొందగలదు. దాదాపు భారతీయ విశ్వవిద్యాలయములన్నియు సీతీర్మానము నేనొయొక రూపమున అంగీకరించినవి. కావున ఈతీర్మానమునకు మీ రామోదము నొసంగవలెను. విశ్వవిద్యాలయ సైనిక శిక్షణమును గోరువారు పూర్వము కంటే నధికముగ నున్నారు. ఆర్థికసమస్యతో మనమిచట ప్రసక్తి పెట్టుకొన వలసిన పనిలేదు. చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారు విషయమును జూచుకొన గలరు. నిర్బంధ ముండితీరవలెను. ఈ విధానమును దాదాపు అన్ని విశ్వవిద్యాలయములును అంగీకరించినవి. “టైమ్సు” పత్రికగూడ ఇందుల కనుకూలముగ వ్రాసినది అని బట్టిరి.

గణేశఅయ్యగారు రుపపాదనను బలపరచుచు ఈ విషయముపై నేనొయొక యభిప్రాయ మొసంగక తప్పదనియు, అసేమలు కళాశాలలందలి ప్రభాసరులు ఇట్టిశిక్షణ మేదియైన నుండవలెనని కోరి యుండిరనియు, చుట్టలు, బీడీలు మున్నగు దురభ్యాసములు వదలివేయవలసినదిగ నిర్బంధముగ నొకయు తల్లిపు నీటిమల అన్ని విద్యార్థులకును విద్యాభ్యాసార్థిగా రంపిరినయు, అటులేమంచినవియని తలచినపు డీవిషయముపై ఏల నిర్బంధముగ జేయరాదనియు బట్టిరి.

గురుస్వామి శాస్త్రిగారు మాట్లాడుచు తాము సైనిక శిక్షణమునకు ప్రతికూలురు గాకపోయినను ఈవిషయమును అకేడమికు కొన్నిసార్లు విచారణ కంపిన యుక్తముగ నుండును శావున అట్లు సవరణ నుపపాదించిరి. ఈవిషయము విద్యుకు సంబంధించినది గానందున అకేడమికు సభవారికి సంబంధములేదని నూరి నారాయణశాస్త్రిగారు రనిరి.

జి. వి. సభేతనుగారు సత్యమూర్తిగారి యుపపాదనను బలపరచుచు దేశమునం దంతట ప్రహిళిప్రాయమిందుల కనుకూలముగనున్నటుల కాన్పించుచున్నదనియు నిర్బంధ సైనిక శిక్షణమందేవియైన స్వల్పకష్టము లున్నవానిని విచారించి పరిష్కరింపవచ్చుననియు, అంతమాత్రముచే సంపూర్ణముగ నిరాకరింకరాదనియు విద్యార్థులు దేహమనోబలములు గలిగి వర్ధిల్లవలెనని ఇయ్యది అవసరమే యని బట్టిరి.

కె. వి. వెంకటరమణయ్యంగారును ఉపపాదనను బలపరచుచు ఈసభవారి ఎదుట ప్రవేశపెట్టబడిన ప్రతివిషయమున ఏదొయొకరితని నాశనము జేయబడుచున్నదనియు, దీనిని అట్లు జేయక సభవారు తమయభిప్రాయము నొసంగవలసిన దనియు పట్టిరి. చదివెడి విద్యుయగు నిర్బంధ పథకీయము లెన్ని లేవు?

కావున ఈవిధానమును ప్రవేశపెట్టుట కొరకు
తూరి అంగీకరించి న అనుభవము
పై నిజముగ నిది దేశీయుల కపాయకరముని దోచినచో ఆనాడే
విడనాడ వచ్చునని బల్కిరి.

సత్యమూర్తిగారు మాట్లాడుచు సిద్ధాంతమందు తప్పక
నిర్బంధముండితీరవలెననియు, ఐనను కొన్ని చిక్కులు తటస్థింప
గలవని తెలుపబడినందున సిండికేటువా రాసిద్ధాంతము మనముం
దిడుకొని ఎంతవరకు సాధ్యమో అట్లు సాధ్యము గాకుండుటకు
కారణము తెల్పియో విచారించి రిపోర్టును అంపుట కంగీకరింతు
నని బల్కిరి.

వైసు చాన్సలరుగారు మాట్లాడుచు సెనెటువారి కీవిష
యముపై సభికారము లేదను కారణముచే ఉపపాదన సక్రమ
ము గాదని బల్కిరి. సత్యమూర్తిగారు కొన్ని నియమములను
వివరించిరిగాని వైసు చాన్సలరుగారి కవి సంతృప్తి గలిగింప
జాలకపోయెను.

వైసు చాన్సలరు పదవి

వైసు చాన్సలరు గౌరవోద్యోగిగను దినమునకు కొంత
కాలమే పనిచేయువారగును నియమింపబడునటుల విశ్వవిద్యాలయ
చట్టమును మార్పుచేయవలెనని సెనెటు సభ్యు లభిప్రాయ
పడుచున్నారు అను తీర్మానమును సత్యమూర్తిగారు రుపపాదించిరి.
చట్టమునందలి మార్పులను చర్చించుటకు సెనెటు సభవారి
కభికారము లేదని యల్. ఏ. గోవిందరావువయ్యగారు ఆక్షే
పించిరిగాని ఆయాక్షేపణ నిలువకపోయెను. చర్చ జరుగనుండు
సమయములో సభ ముగింపవలసినదిగ ఉపపాదనగావించిరి. ఉప
పాదన అధికసంఖ్యాకులచే సంగీకరింపబడినందున సభ అంత
టితో ముగిసెను.

బొంబాయి గవర్నరునతి

ఆరోగ్యము

గవర్నరుగారు నీమదాక వెంటబోవును

బొంబాయి క్రైతగవర్నరు

(ఫ్లి పెను తిరి.)

బొంబాయి, మార్చి 18:— బిల్లునునతి ఆరోగ్యము
కొంచెముకొంచెము అభివృద్ధిలోనే యున్నదిగాని యింకను ఆ
పెద్దది యాభద్రవరకుగనే యుండునట్లున్నది. గవర్నరుగారు
యిండియాకంటెంబోవుటకు నిశ్చయించిరి.

బొంబాయి ప్రభుత్వసర్దుమనందు నీనియరు మెంజరు
సర్ హెన్రీ లారెన్సు ఆర్డింగగవర్నరుగ నియమింపబడుదురని
తెలియచున్నది.

మదరాసు హైకోర్టు

న్యాయస్థానములో

ఆర్డినరి బరిజనల్ సివిల్ జ్యూరిస్ డిక్క్షన్

C. S. No 992 Of 1922

వాది:—టి. రత్న పేలు శెట్టియారు

ప్రతివాది:—నాగల గోవిందమూర్తి

ఇందువల్ల ఎల్లరకును తెలియపర్చునది:—పై
ఆర్డరులో నమూదయిన ప్రకారం మద్రాస్ హై
కోర్టు అఫిషియల్ రిఫరీగారు, 1926 సం॥ మార్చి
నెల తే 22 ది సాయంకాలము 4నుంట్లకు, ఎల
కందప్పకొ విధి నెం 1 రు యిల్లు, శ్రీశము నివేశము
లును సేల్ ప్రొక్ల మేషన్లో తెలియపర్చిన మర
తుల ననుసరించి బహిరంగయాలము వేయుదురు.
ఈ మరతుల వివరములు తెలియగోరువారు హై
కోర్టు అఫిషియల్ రిఫరీగారి తావునగాని లేక యీ
క్రింది చేవ్రాలు చేసినవారిద్వారాగాని తెలిసికొన
వచ్చును.

టి. జి. రాఘవాచారిగారు
వా ది వ క్షే లు.



శ్రీమాన్ యోగి వై. ఎస్. రామచంద్ర రావుగారు

వీడ్కోల్సునమానేశము ఈనెల 20 వ తేదీని జరుగును

రాజమహేంద్రవరమునందు కోటిలింగములవద్ద శ్రీరామచంద్రయోగ వ్యాయామ కళాశాలను ఏర్పరచిన శ్రీమాన్
యోగి వై. ఎస్. రామచంద్రరావుగారు చెన్నపురికి వచ్చి సుమారు రెండుమాడు మాసములనుండి యిటనుండి సభలలో యోగ
వ్యాయామప్రదర్శనములను మైలాపూరులో జరిపియుండిరి. వారిపుడు తమ ఆశ్రమమునకు వెళ్లవలసినందున యీ నెల 20 వ
తేదీ శనివారమునాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు శ్రీయత హాసరబులు వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారి ఆధ్వర్యతక్రింద
వారిమందిరమునందే (పరమాత్మవాసుకచేరిలోడు-మైలాపూరు) వీడ్కోల్సుసభ జరుగును. చెన్నపురి ఆంధ్రులును రాజమహేంద్ర
వరము కళాశాల ప్రాత విద్యార్థులును కలసి యీసభ సేర్పాటుచేసిరి. గాన శ్రీ యోగి రామచంద్రరావుగారిపట్ల గౌరవమును
జెల్లడించుటకు చెన్నపురి ఆంధ్రులందరను విచ్చేయ బ్రార్థితులు.

గమనింపుడు

గమనింపుడు

హిందూదేశ చరిత్రకారుడయిన "హేరన్ థ్యుమక్
బిల్స్" భారతవస్త్రపరిశ్రమ వివాళహేతువులను విశదముగ
నిరూపించియున్నాడు.

"ఇంగ్లాండుబహుదలలో తయారుచేయబడు పట్టువస్త్ర
ములకంటెను, నూలువస్త్రములకంటెను, హిందూదేశపువస్త్ర
ములు నూటికి 50 నుండి 60 వరకు తక్కువగనుండిన ధరలకు
అమ్మబడినవని 1818 సంవత్సరపు వ్రాతములములందు కనబడు
చున్నది. ఇట్టిపరిస్థితులలో, ఇంగ్లాండులోని వస్త్రవ్యాపారము
ను, విదేశవస్త్రపులను బహిష్కరించుటచేతను, వానిపై నూటికి
70 లేక 80 వంతున పన్నులు విధించుటచేతను, సంరక్షించు
కొనిరి. దిగువకులమీద నిట్టి నిషేధపుపన్నులువేసి రక్షింపక
పోయినయెడల మేంజెస్టర్, పీటీ వట్టాములలోని మిల్లులు
ఆరంభములోనే అడుగంటిపోవుటయేగాక, అవిరి యంత్రసాహ
య్యముచేతనైనను, పునరుద్ధరింపబడలేని స్థితికి వచ్చియుండును.
భరతఖండపు చేతిపనులను రూపుమాపి, వీనిని పోషించుట యై
నది. హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమే యున్నయెడల వీనికి
ప్రతీకారమున్నది, యింగ్లీషువస్త్రపులపై నిషేధపుపన్నులనువిధిం
చి తన చేతిపనులు దుర్బరగా మొందుకుండ నిలుపుకొనియుండ
డిది. అన్యదేశీయుల పయాధర్మములకు లోపై యుండుటచే
యిట్టి స్వసంతోష ఆదేశమునకు పీలైనదికాదు. ఇంగ్లాండునుండి
వచ్చు వస్త్రములపై పన్ను లేకుండుటచేత హిందూదేశమునం దని
యపరిమితముగ వ్యాపించినవి. అన్యదేశ వస్త్రకారకుడు భరత
ఖండపు పనివాండ్రతో సమానముగ పనిచేయలేక పోయెను.
అందుచే నధర్మకానము బుపయోగించి వానిని పూర్తిగ అణగ
ద్రొక్క గలిగెను".

సి. వి. రంగంక్రేష్టి,

వారాయణవరం 16-8-1926.

సంయుక్తపరగణాల జాతీయోపసంఘము

అలహాబాదు, మార్చి 17:—కాశీలో 21 వ తేదీన స
మావేశము కాబోవు సంయుక్త, రాష్ట్ర జాతీయోప సంఘ స
మావేశమందు కాన్పూరు కాంగ్రెసు మహాసభా తీర్మానముల
గుర్చియు డిల్లీలో జరిగిన ఆఖిల భారత జాతీయోప సంఘ
సమావేశతీర్మానములగుర్చియు ఆలోచించి అవలంబింపవలసిన
విధానమును నిర్ణయింతురు.

(ఆ. ప్రె.)

న్యాయమూర్తులు గౌ॥ బాయస్, లాలు

ముఖర్జీ గార్లను ఖాయపరచుట

ధిల్లీ, మార్చి 16:—గౌ॥ న్యాయమూర్తులు బాయస్,
లాలుగోపాలు ముఖర్జీగార్లు అలహాబాదు హైకోర్టులో సహాయ
న్యాయమూర్తులగ ఖాయపరపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

బాక్సెరిక్ల మేషను స్క్రీము

మహా సభయందు నిరసన

బొంబాయి, మార్చి 17—బొంబాయి రాష్ట్రీయకాం
గ్రెసు సంఘము, స్వరాజ్య సభలవారి యాదరణమున ఒకబహి
రంగసభ నిన్న సాయంకాలము గెయిటీనాటకశాలయందుజరుప
బడెను. యమ్. ఆర్. జయకరుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.
కె. యమ్. వారిమమగారు అభివృద్ధి గోలనుగూర్చి ఉపన్యసిం
చిరి. ఇండియా గవర్న మెంటు ఆక్రుక్రింద నేరముమోపి కి తు
విధించుటకు మంచి కేసనియు ఆక్రులో డబ్బు ఖర్చుపెట్టుటకు
నియమింపబడిన ఉద్యోగములు తెలివిలేటలతోను జాగ్రత్తతోను
తమ స్వంత సొమ్ము ఖర్చుచేసికొనునట్లుగా వినియోగించవలసిన
దనియు నున్నది. సర్ బాను బుషానుగారు ఎనరో అర్వ క
వీమయో తెలియకయే నెలకు 12 వేల రూపాయల జీరిమిచ్చు
చున్నారు. మొదట వేసిన అంచనా 8 కోట్లను, ఇప్పుడు 11
కోట్లకు పెరిగినది. అనధికార విచారణసంఘమునకుఒవ్వకొను
సంతకరకును ఈ బాక్సెరిక్లమేషను విషయమున మిరందరును
కంటికెప్ప వాల్కయే పనిచేయవలెను.

ఆంగ్లో హైందవ సమన్య

పయ్యోనీరు ప్రతిక వ్యాఖ్య

అలహాబాదు, మార్చి 17—కల్కలు గిడ్డి గారిచే భారత
కాసన సభలో ఆంగ్లో హైందవుల తరపున చేయబడిన విన తి
గుర్చి పయ్యోనీరప్రతిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. ఆంగ్లోహైంద
వుల అటంకకారణములలో ముఖ్యమైనది నైన్యములలో కేర
నీయకుండుట. ఇదియు పెక్కువైన ఇతరములగు విషయములును
ప్రభుత్వమువారు సానుభూతితో చూచుచున్నట్లు పయ్యోనీరు
ప్రతిక తు తెలియు చున్నది. ఇంగ్లాండు ఈ మధ్య
శిల్లి స రాయ బారు ల మె మొ రాం డ ము సంద
ర్భ ము నాలా ర్దు బ చె ను హె డ్డు గా రు ఇం డి
యా ప్రభుత్వమునకు పెద్ద కె త్తరమును వ్రాసిరి. ఉత్తరము
నందు నైన్యమునందు ప్రత్యేకముగా ఒక ఆంగ్లో హైందవ దళ
మును ఏర్పరచవలసినదిగ మోచింపబడినది. ఈ సంఘము యుద్ధ
మందు చాల సేవచేసెను కాని గుర్తించబడలేను. ఇప్పుడు
ప్రతిసంవత్సరమును 5000 ఆంగ్లో హైందవులు పూర్వపు ఉ
ద్యోగముల ఆశలేకయే జైలు కు పాతకాలల విడచుచున్నారు.
పైనిక దృష్టితో చూచిన అట్టిదళముండుట లాభకరము. ఆం
గ్లో హైందవయువకులకు చక్కని మార్గము కనపడును. జన
రలు ముక్కునుగానను ఆయుధకాలవారును దానినిలన గలుగు
నష్టములు మోచించిరి. కాని ఆ నష్టములను ఏ ల తొ ల
గింపరాదో!

(ప్రె.)



జీనీవాసభ

—(1)—

జీనీవాసభలో ఏమియము తేలదయ్యెను.

నానారాష్ట్రసంఘమునందు జర్మనీని చేర్చి కొని సభను ముగించిన బాగుండెడిది. ఇతరసభ్యులను జేర్చి కొని ఏమియమును సెప్టెంబరు సభలో నాలోచించుటకు వీలయ్యెడిది. అందుకు మారుగ పోలెండు మున్నగు దేశములకుగూడ సభ్యత్వ మీయవలె నని ప్రాన్లు కేరేపించెను. జర్మనీ పలుకుబడిని తగ్గించుటయే, ఫ్రెంచివారి యుద్దేశ్య మని తేలెను. ఇతర దేశముల స్థానమును ఈ సభలో నాలోచించుచో తాను నానారాష్ట్రసంఘ మున జేరనని జర్మనీ యిదివరకే చెలిపెను. బ్రిటిషు ప్రజాభిప్రాయము ఫ్రెంచివారి ఏర్పాటుకు విరుద్ధ ముగ నున్నను, విదేశరాజ్యాంగ మంత్రి యగు ఛేంబర్లెనుగారు మాత్రము సుముఖులుగ నుండిరి. జీనీవాసభలో తమకు స్వేచ్ఛనొనగవలయు ననియు, ఏసందేశము నొసగి తమను బంధించవల దనియు ఛేంబర్లెనుగారు పార్లమెంటు సభవారిని వేడుకొనిరి. అటుల ప్రసాదించబడిన స్వేచ్ఛ నేడు దుర్వినియోగ పరుపబడెను. ఛేంబర్లెనుగారు ధైర్యముతో ప్రవర్తించి ప్రాన్లును మందలించి యున్నచో, నింతటి దురవస్థ కలిగిడిది గాదు. జీనీవాలో సందరు గూడిన నాటినుండియు, రహస్యాలోచనలతో సరి పోయెను. పలువురు సభ్యులు ప్రతి కూలురు గ నున్నను ఛేంబర్లెనుగారును బ్రయండుగారును తమ యవివేకాలోచనలను విడనాడలేదు. బామ్మ లాటలో కేతిగానివలె, బ్రెజిల్ పైకి వచ్చినది. బ్రెజిలును పైకి దీనిన దెవరో తెలియదు గాని, కొంచెము బుద్ధిగఱపినచో బ్రెజిలు తన పంతమును మానుకొనెడిది.

అందుకు మారుగ బ్రెజిల్ తనసభ్యత్వము గూర్చి తుదివరకు పట్టుబట్టెను. ఏమియు చేయు నది లేక సెప్టెంబరుసమావేశమునందీ ప్రశ్నల నన్ని టినిగూర్చి యోచించుటకు వాయిదావేసిరి. ఇందు వలన నానారాష్ట్రసంఘప్రతిష్ఠ కెంత యవకీర్తి వాటిల్లునో చెప్పనక్కరలేదు. పూర్వపు పరిస్థితులు మారలే దనియు వెనుకటి కుట్ర లింకను తొలగి పోలేదనియు, ప్రపంచశాంతిరక్షణ కింకను సరి యగు నవకాశము చిక్కలేదనియు నానారాష్ట్ర సంఘ మింకను నిర్విర్యమై తనరారుచున్న దనియు పల్లడి యయ్యెను. నానారాష్ట్ర సంఘసభలో అనుకూలనిర్ణయము జరుగనంత మాత్రాన ప్రపంచము తలకిందు లగునా యని లండను ప్రెస్సు పత్రిక యభిప్రాయించుచున్నది. ఈ సంఘము గూర్చి ఇంపీరియలిస్టుల కెంతటి నిరసనభావము గలదో యూహించవచ్చును. వీరి వశమునుండి దప్పినగాని యున్న తాళయములు వ్యాపింప నేరవు.

వివిధజాతులమధ్య నుదయించెడి పోరాటములను మాధ్యస్థముద్వారా పరిష్కరింపవలయు నని విధించిన జీనీవా ఒడంబడిక ఛేంబర్లెనుగారి నిరోధము వలన నంతరించెను. దానిస్థానమున సంకుచిత మగు లోకర్నో ఒడంబడిక ప్రవేశించెను. దీని ప్రకారము జర్మనీ నానారాష్ట్రసంఘమునందు సభ్యురాలు గావలసి యుండెను. ఆ ఏర్పాటుగూడ ఛేంబర్లెను బ్రయండుగార్ల చర్యలవలన వెనుకకు బోయెను. ఇందువలన ప్రాన్లు జర్మనీలమధ్య గల మనఃస్పర్ధ లింకను పెరిగిపోవునుగాని తగ్గజాలవు.

భాషాప్రయుక్తవిభాగము

అత్యంత మితవాదు లగుటవలన, శంకరక నాయకుగారి తీర్మానమును కే. సి. రాయగారి రంగీకరింపకుండుట సహజమే మయినను, భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర విభాగసూత్రము ననలే నిరాకరించుట కేవల మసభ్యము వంగదేశపు విభజనము వలన గలిగిన యుపద్రవమును గ్రహించవలయునని రాయగారి రుదుగుచున్నారు. కాని వీరుజూపినపోల్కినిస్సానముచది. వంగదేశ విభజనము భాషావిభాగ సూత్రమునకు విరుద్ధమగుటచే, యల జడి గలిగెను. అటుగాక, వివిధభాషలను మాటాడు వారికి వేర్వేరు రాష్ట్రముల నొనగుచో, ఎట్టి యాత్మేచ్ఛ యుండజాలదు. వంగదేశమున జరిగిన యాందోళనమునకు, భాషాప్రయుక్త విభాగము అనుగుణ్యముగ నున్నదనుటకు సందియములేదు. కాంగ్రెసు మహాసభవారు గావించిన భాషాప్రయుక్తవిభాగమును, వివిధభాషా ప్రజలంగీకరించుట బట్టి, రాయగారిభీతి కవకాశము లేదని స్పష్టమగును. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిదివరకు జేసిన రాష్ట్రనిర్మాణమున కొకదారి తెచ్చులేదని, అధికారులు పలువు రంగీకరించిరి. భాషాప్రయుక్త విశ్వవిద్యాలయము లంకురించుచున్న యిక్కాలమున, రాయగారు ప్రాతసంగతుల నేకరువుబెట్టుట హాస్యాస్పదము. హిందూదేశమునందు వందల కొలది భాషలను మాటలాడుచున్నారనుట, నిరర్థకము. ప్రధానభాషల సంఖ్యస్వల్పమే యని గ్రహించవలయును. భాషాప్రయుక్త విభాగము వలన పోరాటములు బెరుగుననుట గాని, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు భంగము వాటిల్లననుట గాని, భ్రమదప్ప వేరుగావు. భాషాప్రయుక్త విభాగ సూత్రమును ప్రాజ్ఞులు పలువు రంగీకరించుచున్న ను, కే. సి. రాయగారిబోలువారల అసభ్యవాద ము కొందరను మోసబుచ్చవచ్చును. అందుచే మరల నీసూత్రముగూర్చి సరియగు జ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుట నాయకుల ధర్మము.

పోస్టులేట్లు

ఉష్ణపన్నుతోబాటు పోస్టులేట్లను తగ్గించుటకును, ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థిక సభ్యులగు బ్లాకెట్టుగారు నిరాకరించిరి. ఇందు కంగీకరించు నెడల రాష్ట్రకప్పములు తగ్గజాలవట. ప్రతిమార్పుకును, రాష్ట్రకప్పములను అడ్డుబెట్టుట ఆచారమగు చున్నది. బీదలకుపశాంతి గలిగించు ఏమియము, బ్లాకెట్టుగారికి సరిపడదు. ఈ సందర్భమున రంగాచార్యులుగారి విలాపము జూచిన సప్రవృత్తును. పోస్టులేట్లను కొంతవర కయినను తగ్గింపని

యెడల, వోటరులయొద్దకు తాము ఏముఖముబెట్టు కుని బోగలమని రంగాచార్యులుగారడిగిరి. మరల ఎన్నికలలో విజయమొందుటకు కొంచెమయినను లాభముజేసి చూడవలదా యని ఆచార్యులవారు మొరలిడిరి.లామెంబరుగారింతకుపూర్వము ముచ్చటించుచు స్వతంత్రపక్షమువారు గెలుపొందవలయు నని ఆశీర్వాదించిరి.కాని వట్టి యాశీర్వాదములవలన నేమి ఫలముండును? పాపము ఆచార్యులు గారెంత విలపించినను ప్రయోజనము లేదయ్యెను. స్వతంత్రపక్ష సభ్యులు దెచ్చిన సవరణ లన్నియు యోడిపోయెను. తుదకు కార్డుఖరీదు నయినను తగ్గించుటకు వీలులేదనిరి. ఏజమాలోచించిన పోస్టాఫీసులో మిగిలిడి సామ్మూను తెలిగ్రాఫ్ శాఖ కిచ్చుట పాడిగాదు. తెలిగ్రాఫ్ శాఖయం దిచ్చెడి వేతనము లధికములు. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములలో పోస్టుశాఖన ప్రభుత్వము వారే ధనసహాయము చేయుచున్నారు. దాని సామ్మూ దానికి సరిపోవుటలేదు. డబ్బు మిగిలిన సంవత్సరముననే పోస్టులేట్లను తగ్గింప వీలు లేనిదో తదితర సమయములం దెటుల తగ్గింప వీలగును. ఏపన్ను నయినను ఒకమారు పాచ్చు జేసిన పిమ్మట మరల తగ్గించుట గనుపించదు. ఇట్టి స్థితిలో స్వతంత్రపక్షమువారి మొరలు అరణ్య రోదనము లగుటలో వింత ఏమిగలదు?

మరల ఉదకమండలపథయా?

ఉదకమండలమునకు ప్రభుత్వము వెడలుటయే డబ్బు దండుగ యని, ప్రజలెంతకాలము నుండియో మొరబెట్టుచుండిరి. కాని వారి మొరల నాలకించువారు లేరయిరి. శాసనసభలను మాత్రము ఉదకమండలములో గాక చెన్నపురి యందే జరుపుటకు ప్రభుత్వమువారిదివరకు నిశ్చయించిరి. గ్రుడ్డిలో మెల్లయనునటులు ఈ ఏర్పాటు కొంతకాలమునుండియు జరుగుచుండెను. ఇందు వలన ఎవరికిని ఇబ్బంది గలుగలేదు. చెన్నపురి వేడిమిని యూరపియను లయినను భరింపలేరనుట సరిగాదు. వర్తకులు పలువురు ఇక్కడనే యుండి తమపనులను జరుపుకొనుచుదురు. యూరపియనుల కొకవేళ కష్టమని తలచినను, చెన్నరాజధానిలో నివసించువారికి ఇబ్బంది యుండజాలదు. సముద్ర తీరమునందున్న చెన్నపురికన్నను ఉష్ణప్రదేశములు పెక్కులుగలవు. సూత్రమును కాపాడునిమిత్తమయినను శాసనసభ్యులు ఉదకమండల భాగమును మానుకొనవలయును. ప్రజలద్రవ్యము వృధగ ఖర్చగు నని వారు గ్రహించవలయును. జాతీయ వాదులు శాసనసభనుండి వెడలిన సందర్భము నవకాశముగ గైకొని, రాబోవు శాసనసభ ఉదకమండలములో జరుగునని లామెంబరుగారు సూచించుటయు, జస్టిసుపక్షసభ్యులగు కృష్ణనాయరు గారు వల్లెయనుటయు, రా. బ. టి. నరసింహాచార్యులుగారు శీతలప్రదేశ నివాస సౌఖ్యము ననుభవింప గోరుటయు, తదితరశాసనసభ్యులు సమ్మోదము జూపుటయు, కాలవైశిష్ట్యమునకు నిదర్శనములు. ప్రజలఖర్చు పైని సర్వసౌఖ్యముల గోరు శాసనసభ్యులు, తగిన ప్రతినిధులు గాజాలరు.

తేడింగు ప్రభువుగారి ప్రశంస

స్తేటు కొన్నిలునభ, మామూలు సమయము లందే ప్రజాశయములను నిరోధించుటలో పేరెన్నిక పడసినది. స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు లేచిపోయిన పిమ్మట, కొంచెముగనయినను విమర్శించువారుండరు. ఘడిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు గావించిన స్తేటుమెంటును నిరర్థకము గావించుటకు గాబోలు, స్తేటుకొన్నిలు సభవారు రీడింగు ప్రభువుగారి పరిపాలనమును బట్టవలె పొగడిరి. రీడింగు ప్రభువుగారు పరిపాలనము నారంభించిన పిమ్మట, హిందూ దేశస్థితి అన్నివిధములను సత్వరాభివృద్ధి గాంచెనట. ఆర్థికస్థితి చక్కబడెననియు, అసహాయోద్యమ మణిగిపోయె ననియు, సివిలునర్విసుల వారికి సంతృప్తి గలిగె ననియు మున్నగు సంగతులను పర్రారు చిరంజీవ్ సింగుగారు ఏ క రు వు బె ట్టి రి. మరి కొందరు సభ్యులును రీడింగు ప్రభువుగారిని మొగుల జ్ఞాపించిరి. కాని, నిజస్థితి వీరియూహలకు విరుద్ధము. వెనుకటికన్నగూడ ప్రజలకోర్కెలెటుల విఫలమయ్యెనో దెలుప నక్కరలేదు. నిర్బంధము లధికమగుటయు, వేలకొలది దేశభక్తులు కారాగృహమునకు జనుటయు, స్వపరిపాలనాశయమును విఫలపరచుటయు, బెంగాలు ఆర్డినెన్సును ప్రయోగించుటయు, బర్మా బహిష్కారచట్టము వామోదించుటయు, మున్నగుచర్యలన్నియు రీడింగు ప్రభువుగారి పరిపాలనమునకు శాశ్వత కళంక మాపాదించుచున్నవి. స్తేటుకొన్నిలు తీర్మానము గాంచి, రీడింగుప్రభువుగారు సంతృప్తిజెందవచ్చును. బ్రిటీషు ఇంపీరియలిస్టులు దీని నాధారముజేసికొని, హర్షముజూపవచ్చును. కాని, ప్రపంచము నిందు వలన భ్రమపెట్ట వీలులేదు. స్తేటుకొన్నిలుసభవారి తీర్మానముల కెట్టి విలువగలదో నాగరికప్రపంచము గ్రహింపగలదు.

మ్యునిసిపలు ఎన్నికలు: క్రొత్తనిరోధము

మ్యునిసిపలు స్వాతంత్ర్యము నడ్డగించుట కింకను క్రొత్తనిరోధములు నెలువడు నని నిన్నటి శాసనసభలో బయల్పడెను. ఇంతవరకును మ్యునిసిపలు ఎన్నికలవిషయమై తగాదా వచ్చినచో సివిలుకోర్టులు పరిష్కరించుటకు వీలుండెడిది. అట్టి అవకాశము దొలగింపబడు నని స్థానికస్వపరిపాలన మంత్రి సూచించెను. ఇందుకు కారణమేమి? కోర్టులలో వ్యాజ్యములను తగ్గించుటయేనట. ఇది చాల గొప్పమార్గము. ప్రభుత్వమువారే అన్ని యధికారములను చలాయించుచో ఇక ప్రజలకు వేరు తరణ్యముండదు. సివిలుకోర్టుల జ్యూరిస్ డిక్షన్ గూడ దీనివైచుచో మంత్రుల కిష్టులయిన వారే సభ్యులగుటకు వీలగును. ఇట్టి చర్యను తీసికొనక ముందు శాసనసభవారితో యోచించెదరాయని రంగనాథ మొదలియారుగా రడుగగ, యోచించరని మంత్రి చెలిపెను. కావున శాసనసభను సయితము త్రోసి పుచ్చి నూతన నిర్బంధమును ప్రయోగించుటకు మంత్రిగారు సంసిద్ధులయినటుల స్పష్టమగుచున్నది. జిల్లా మ్యునిసిపలు సవరణచట్టము తో గాటు సూత్రనిరోధమును గూడ ఏర్పరచుచో, ఇక మ్యునిసిపలు పరిపాలనము నిరంకుశరూపమును పూర్తిగ దాల్చును.

మద్యపానము

మద్యపానమును నిరుత్సాహపరుచుటకు లోకలు అష్టనును ప్రవేశపెట్టవలయునని సరసింహాచార్యులు గారు దెచ్చినతీర్మానము నిరాకరింపబడుట వింతగాదు. ఎత్తెనిజుపద్ధతిని బలముగ ఖండించువారు గూడ లేరయిరి. అసహాయవాదులు మద్యపాన నిషేధమునిమిత్తము సలిపిన ప్రచారమును నిరోధించినందుకు, సరసింహాచార్యులుగారు ప్రభుత్వమును అధిక్షేపించిరి. పాత్రోమంత్రిగారు మామూలు హేతువులను ఏకరువుపెట్టిరి గాని, మద్యపానమును తగ్గించుట కొక దారి తెన్నుజూపకబోయిరి. ప్రజాసామాన్యజేమమునకు గావలసిన ప్రధానసంస్కరణము విషయమై జస్టిసుపక్ష సభ్యులు తగినసహాయము జేయుటకు మారుగ, ప్రతికూలభావము గనుపఱచుట, వారి సంకుచిత దృష్టికి నిదర్శనము. ప్రజలదుర్దశను మాన్పుట కింత కన్నను అనుకూలావకాశ ముండునా? ఈ యవకాశమును కోల్పోవుటచే, జస్టిసుపక్షము ప్రజల యాదరణమున కేంత మాత్రము పాత్రము గాజాలదు.

స్తాంపుడ్యూటీ

స్తాంపుడ్యూటీని హెచ్చుజేయుటకు కారణము, రివిన్యూనష్టమును భర్తీ చేయుటయే. కాని ఆకోర్కె నెరవేరదయ్యెను. పన్నులను హెచ్చుజేసినను రాష్ట్రకష్టములు తగ్గినను డబ్బులోటు గనుపించుచునే యున్నది. ఇట్టిస్థితిలో ప్రభుత్వము వారు ఖర్చును తగ్గించుటయే మార్గముగాని పన్నులను వృద్ధిజేయుటగాదు. పన్నులను హెచ్చుజేసిన ప్రయోజనము గనుపింపనపుడు వానిని తగ్గించుటకు వెనుదీయుటచేత ప్రజలభార మతిశయించుచున్నది. స్తాంపుపన్నును తగ్గింపవలయునని మదరాసు శాసనసభలో గోరగ మాయరుగారు రంగీకరింపక బోయిరి. మీదమిక్కిలి వ్యర్థవాదము గావించసాగిరి. ప్రస్తుతపాలనావిధానమున కిది నిదర్శనము.

తప్పా?

ఉత్తరార్కాటు జిల్లాలోని పోలూరు తాలూకా బోర్డువారు పదునైదు రూపాయల ఖర్చుకు మించకుండ కీ. శే. దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు గారి ఛాయాపటమును కొనదలచిరట. ఇట్టి ఖర్చు అక్రమమని ప్రభుత్వమువారు రభిప్రాయపడి అంగీకారము నొసగకపోయిరి. తాలూకాబోర్డువారి కిట్టి స్వల్పవ్యయమును గూడ జేయుటకు వీలు లేనిచో ఇకవారికి గల స్వాతంత్ర్యమేమి? మునిసిపలు సంఘములలో కెల్ల ప్రధానమై దనరాచెడి కలకత్తా కార్పరేషనుకు అధ్యక్షులయిన దాసు గారి ఛాయాపటము తాలూకాబోర్డు భవనము నలంకరింప వీలులేదనుటకన్న పరిహాసాస్పదమగు విషయముండబోదు. స్థానికస్వపరిపాలనా శాఖయంద గ్రగణ్యలయిన వారిని గౌరవించుట దోసమని ఎంచుచో, ఇక దోసము గాని దేముండును?

చిత్రకళలు

చిత్రకళల కొక ప్రత్యేకశాఖ నేర్పరుపవలయునని నిన్నటిదినము జరిగిన మద్రాసు సినేటుసభలో

బాలసుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు దెచ్చిన తీర్మానము చాల ముఖ్యమయినది. మద్రాసు విద్యావిధానము నందు చిత్రకళలకర్హానము గనుపింపదు. వాని ప్రాముఖ్యము నింతవరకు గుర్తింపకుండుట శోచనీయము. ఇకనయినను ఈ లోపమును తొలగించుట ముఖ్యవసరము. పై తీర్మానమును అకడమిక్ కొన్నిలు వారి యాలోచనకు బంపుటకు తుదకు నిశ్చయించిరి గాని, యిందు వలన ఎంతవరకు లాభముండునో జెప్పవీలులేదు. వృధాకాలయాపన కిది దారిదీయుచో చింతవోషమక మానదు.

అష్టాదు, ఇష్టాదు

నర్ ఆబ్దుల్ రహీంగారు, బెంగాలు ప్రభుత్వ సభ్యులుగనుండి మడ్డిమెను కమిటీ వారి ఎదుట సాక్ష్యమిచ్చినపుడు, సంస్కరణములు మార్పు జేందుట కంగీకరింపలేదు. రాయల్ కమిషన్ నియామకము నామోదింపలేదు. కాని, యిటీవల జరిగిన బెంగాలు శాసనసభలో, రాయల్ కమిషన్ తీర్మానము నామోదించుచు ప్రసంగించిరి. ప్రభుత్వసభ్యత్వమును చాలించుకొనినపిమ్మట, తమ యభిప్రాయములు మారినవని, రహీంగారు బలికిరి. ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయములు మారినటులనే, రహీంగారి యభిప్రాయములుగూడ మారెనట. ఇదియయినను కొంచెము మేలేగద.

దక్షిణాఫ్రికా సమస్య

లండను ప్రెస్సుపత్రిక

జాంబాయి, మార్చి 16:—సి. యఫ్. ఆండ్రూసుగారు డెయిలీమెయిలు పత్రికకు ప్రత్యేక తంజినిచ్చుచు 'లండను ప్రెస్సు' యొక్క దక్షిణాఫ్రికా విశేషి భావనూచనలుగూర్చి ఇట్లు వ్రాసిరి: వారిసూచనలు ఇట్లున్నవి. ఏషియాటిక్ బిల్డు చర్చ రాయబారముల కొరకు ఇంగ్లండు వాయిదా జేయబడునని యు దక్షిణాఫ్రికాలో పుట్టిన భారతీయుల కొరకు భారతదేశ మందు పుట్టిన భారతీయులు తమ హక్కులనుత్యజించిన రాజీకురురవచ్చునని వ్రాసిరి. దీనికి ఆండ్రూసుగారు ఇట్లువ్రాసిరి. ఈవారత అబద్ధము, అల్లరికి కారణమగును, కోపమును రగులజేయును. భారతసంఘమును విడదీయుటకు ఇట్టి ఏర్పాట్లు ఈ మధ్య చాల జరిగినవి. | వలసరాజ్యములలో పుట్టిన భారతీయులకు ఎక్కువ హక్కుల నిత్తుచుని ఆకపెట్టి దక్షిణాఫ్రికా నేడే వులతో విరోధము పెట్టజూచిరి, కాని లాభము లేకపోయెను భారతదేశమునందు ఈవారతలకు ఏమాత్రమును లెక్కచేయరని నమ్ముచున్నాను. ఈయంతులు భారతీయుల నేకము జేయుటకు ఉపయోగించును. (ఆ. ప్ర)

వృక్షములకు పాముకరి నై

విషమెక్కదా?

నర్ జగదీశబోసు క్రొత్తగ కనిపెట్టిన

విషయము

కలకత్తా, మార్చి 17:—నర్ జగదీశబోసు వృక్షములకు ప్రాయశాము విషమెక్కిన ప్రాణాపాయము మనుష్యులకు వలెనే గల్గునని కనిపెట్టినటుల ఇంగ్లీషుసమపత్రికకు తెలియచున్నది. (ఆ. ప్ర)

మెయిలుస్టీమరు

జాంబాయి, మార్చి 16:—లండనునుండి టపాతో కైజర్ హిందు ఓడ 11 వ తేదీన బయలుదేరి మార్చెల్ 13 వ తేదీన ఉదయమున 4-30 గంటలకు విడిచినది. మరోఒకడ జాంబాయినుండి టపాతో 6 వ తేదీన బయలుదేరి మార్చెల్ 15వ తేదీన చేరి ఆనాడే బయలుదేరిపోయెను. మార్చెల్ 15వ తేదీన వారము సాయంకాలము లండనునుండి ప్రయాణికులతో జాంబాయి చేరెను. (ఆ. ప్ర)



భారతదేశ వ్యవహారములు

స్థాయిసమితి విచారణ సంఘము నియమించుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 16:—ప్రభువుల సభవారుగాని కామ స్వస్థవారుగాని భారత దేశమునకు సంబంధించిన చట్టమును గాని మరియు విషయముగాని అలోచించి తెలియజేసి ఇండియానుండి ఈమిషివారి కేసుగతిపై న దెలియజేసిన దానిని గూర్చి ఆగోచించి ప్రకటించుటకు స్థాయిసమితి సంఘమును నియమించుటకు భిన్నాభిప్రాయము లేనిదే నేడు ప్రభువుల సభలో తీర్మానించిరి. ఈమిషివారి కామస్థ ప్రతినిధులు, ప్రభువుల ప్రతినిధులు యందురు.

చీనా పరిస్థితులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 16:—ఒడంబడికలో జేరిన ప్రభుత్వ చట్టము చీనాకు బంపిన ప్రకటనములను గూర్చి దెలుపవలెనని కాంపే వ గ్లోబాల్ గా రదిగిరి. కామస్థసభలో ఈ ప్రకటనము వలన రెండువారాలలో యధము రానున్నది.

తర ప్రభుత్వములతో బాటు చర్యను దీక్షానవలెను గాని స్వతంత్రించి ఏమయు చేయరాదని పికింగులొన్న బ్రిటిష్ ప్రతినిధి కుత్తరువు జేసితిమియు విధిలేకపోయినగాని తొలుత సైన్యమును ప్రయోగించరాదని దెలియజేసితిమియు అక్కడను విదేశీయుల ప్రాణముల కపాయము గల్గినపుడే ప్రయోగించవలెనంటి మరియు బార్లింగుగారు ప్రత్యుత్తరము చెప్పిరి. తక్షణమే ఈ నిబంధనలు ఉత్తరువులను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాధికారులకు సర్ రొనాల్డు మిగ్గి గారు బంపినయు ముగిసిరి.

జాతీయమితినభ ముగియుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

జనీవా, మార్చి 16:—జాతీయమితినభ ముగిసెను. జర్మను యు సాగనంపుటకు చాంబ్లె గారు తొందరగ పోయిరి. డెల్లె: ఈతరకు వ్యవహార మంతయు ఆపుచేయబడి ననుకొనుచున్నారు.

జాతీయమితినమా వేశము

సభ్యత్వసమస్య

చిక్కులు ఇంకను తేలలేదు

రగ్నీ, మార్చి 15:—మరల ఒడంబడిక కదుగునూచనలు గాడు జనీవాలో ప్రారంభమై. నేటి యుదయమున జాతీయమితినభ మరల రహస్యముగ సమావేశమయెను. తమరి సమర్థులైన చిక్కులను సడలింపుటకు క్రొత్తనూచనల నాలోచించిరి. ఏదో అందరును గలిసి ఒక ఒడంబడికను జేసికొనుటకు వీలగనని ఆశ్చర్యము గలుగుటచే జాతీయమితి అసంబ్ధిత కేవలకీ ఏర్పాటుజేసిన దానిని బుధవారమునకు ఆపుజేసిరి. ఈలోపుగ ఒడంబడిక నెట్టులైన సాధించుటకు ప్రయత్నించవచ్చును.

జాతీయమితినభనుండి వెడలినపిమ్మట మునుపటికంటె నేడు ఎక్కువ ఆశ్చర్యము వచ్చెను. జాతీయమితినభలో కాశ్యలేతర స్థానములను క్రొత్తగ ఏర్పాటుజేయు పద్ధతిమీద ఈ క్రొత్త ఏర్పాటు చేయబడినది. ప్రస్తుతసమావేశమునందు క్రొత్తస్థానములను కాశ్యలేముగగాని తాత్కాలికముగగాని సృష్టించు అనుకూలము లేకుండజేయుట కేర్పాటుజేసికొనిరట. ఒక్కజర్మనీకిమ్యు స్థానములేవై ఇతరస్థానములనుగూర్చి ప్రవేశమే యుండరాదనుచున్నారట. ప్రస్తుతము ఒక్క బ్రెజిలు విముఖురాలుగనున్నది. దానినిగూడ కొంతవరకైన నుముఖురాలుగ జేయుటకు ప్రయత్నించెదరు. బ్రెజిలు త్రిప్పగల వనుచున్నారు.

రగ్నీ, మార్చి 15:—జనీవా పరిస్థితు లింకను చిక్కులుగనే యున్నవి. ఆస్థిరముగనున్నవి. అంతయు ఏకాభిప్రాయముతో

తీర్మానించుటకు సర్వవిధముల ప్రయత్నించుచున్నారు. ప్రతి నిధులు ఒకవంక ఒకరితోకొకరు సంప్రతించుచున్నారు. రహస్యసమావేశములు జరుగుచున్నవి.

ఈ ప్రయత్నములు ఫలించనిచో జాతీయమితి అసంబ్ధిత బహిరంగముగ చర్చింపవలసివచ్చును. అపుడు ప్రతినిధులు ఎవరి వైఖరిని వారు ప్రకటించవలసివచ్చును.

డాక్టరు ప్రెస్టెగ్ గారి వైఖరి

జనీవా, మార్చి 15: పోలండునిమిత్తము స్వీడను తనస్థానమును వదలుకొనెనని అధికారరీత్యా తనకు తెలిసినని పత్రికా ప్రతినిధులతో డాక్టరు ప్రెస్టెగ్ గారు దెలియజేసిరి. స్వీడన్ ప్రతినిధి పంచాగ్నులపక్ష్య భాధపడుచుండెను. ఏదెట్లున్నను స్వీడను జాతీయమితినో 4 సంవత్సరములనుండి యుండుటచే మార్పు కలుగవలసినదే యనిరి. నిన్న స్వీడను తనయుద్దేశ్యమును జాతీయమితినభవారి కి ని దె లి పి న బా గు డె డి డి స్వీ డ ను కో రి న ం దు న నే డు దా ని ని ప్రవేశపెట్టెదరు. దీనివలన జర్మనీకి చిక్కు ఏర్పడినది. ఇంకను రెండువారములున్నవి. కాని ఆవిషయమై విస్తరించి చెప్పననిరి. జర్మను జాతీయవాదుల ఆక్షేపణలను తీవ్రముగ డాక్టరు ప్రెస్టెగ్ గుగారు ఖండించిరి. ఆఖరు నిమిషమునకు జనీవాలో నుండెద వనిరి.

నేటి మధ్యాహ్నము ఒంటి గంటకు ప్రతినిధులు తమ ప్రకటనమును మార్పుకొని స్వీడను తనస్థానమును వదలుకొనలేదనిరి. వదలుకొనెద వనుచున్నదనిరి. ఇతరులుగూడ అట్లే చెలుప వచ్చు ననుచున్నారు.

ఇవే అసలు తీర్మానములు గాకున్నను పరిష్కారసాధనము గన్వింపవచ్చుననియు యుద్దేశ్యములు ఫలింపవనియు ఆనుచున్నారు. జాతీయమితినభ్యత్వమును విస్తరింపజేయని ఏర్పాటులకు ఏదైనాసరక జర్మనీ అంగీకరించునని క్రొంచినా రనుచున్నారు.

జాతీయమితి ఇష్టాగోష్ఠిసభ ముగిసెను. ఇంతవరకు మార్గమెదియు కన్పించలేదు. సభ మధ్యాహ్నము మరల సమావేశమగును.

సభా సమావేశానంతరము పరిస్థితులు ఆకాకరముగ నున్న పని ఛేంబర్లకుగా రనిరి.

బ్రెజిలు బ్రతిమాలుట

జనీవా మార్చి 15:—తనకు కా శ్య త స్థా న ము నిచ్చినగాని జర్మనీకి తే ర్పు కొ ను ట కు జేయు ప్రతిప్రయత్నమును ప్రతిఘటించెదమని బ్రెజిలు పంతులతో నుండుటచే జాతీయమితినారుకొని రయోడిజివీతో కఠినంపి అడ్డురాకుండ బ్రతిమాడెదరు.

పరశురాముప్రీతి

రీ, మార్చి 15:—టోక్యోయందు గిడ్డంగులు తగుల బడి విస్తారముగ ఉన్నిప్రతిభేష్ట పరశురాముప్రీతి యాయెను. £020000 ప్రాంతము వత్తముగల్గెనని అంచనాజేసిరి. కపటపడిపోవుటచే 15 గంటకి గాయములు తగిలెను. ఇద్దరు నిష్పణ ఇంజను లో పనిచేయువారు చనిపోయిరి.

హోకంపెని సమ్మేదారులు

ఇంజనీర్ల తీర్మానమును నిరాకరించుట

లండన్, మార్చి 15:—హోకంపెని పనివాండ్లు అందరును సమావేశమై ఇంజనీరుల తీర్మానమును నిరాకరించి, పనిలో ప్రవేశించుటకు నిరాకరించిరి.

కోభంగారి వైమానిక పయనము

రగ్నీ, మార్చి 15:—15 రోజులలో కేపుటపునుండి లండనుకు కోభంగారు విమానముమీద పయనముచేయగల్గిరి క్రొయిడెన్ వైమానిక కాలలో దిగినవెంటనే కొన్ని గంటలైన పిదప తన ప్రయాణపు సంగతులన్నిటిని బకింగ్ హాం మందీరములో రాజుతో జెప్ప మొదలుబెట్టిరి. 10 గంటలైన పిదప ఆ రాత్రియే తనకథనంతను ఎక్కడను విసుగుజెందక లక్షలకొలది ప్రజలను వాయువాస్త్రలద్వారా దెలియజేసెను.

పార్లమెంటు ఉప-ఎన్నిక

ప్రభుత్వవిజయము

లండన్, మార్చి 15:—ఫీడరుగారు రాజీనామానిచ్చుటచే ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయక తరఫున సర్ లెర్థర్ హామ్మిక్స్ గారు ఒయమొందిరి. బ్రిటరు రాంకే మూడు గారు పరాజయము పొందిరి.

లండనుకార్మికసభ

అంతర్జాతీయ నిబంధనలు - పనిచేయుగంటలు

రగ్నీ, మార్చి 15:—అంతర్జాతీయ కార్మికసభలో కార్మికులు పనిచేయు గంటలను నిర్ణయించుటకు వచ్చిన ప్రతినిధులను ప్రధానామాత్యకు ఆహ్వాన మొసర్చిరి. సర్ ఆర్థరు బ్లీలు మొట్టమొదటగా బ్రిటిష్ ప్రతినిధి, జర్మనీ ప్రాంసు బెల్జియము ఇటలీ ప్రతినిధులు గూడ వచ్చిరి.

ప్రస్తుతముందు సభ సమావేశముగ అంతర్జాతీయ ఏర్పాటులకు తోడ్పడవలసినదేగాని దానిని త్రోసి రాజుజేసి దానిస్థానే ఆక్రమించుకొనుట కుద్దేశించలేదనియు, నిరుడువరకు గ్రేటు బ్రిటను అంతర్జాతీయ కార్మిక ఒడంబడికలను అంగీకరించెననియు కార్మికులకు ఉపాధిని కలుగజేయుదానిని గూడ ఒప్పుకొనవలయు పనిలోనికి ఎంతవయసున్నవారిని జేర్చుకొనవలెనో, రాత్రి స్త్రీలు కిల్లులు పనిచేయుటకు గూర్చి ఆగోచించినదియు పోయిన పార్లమెంటు సమావేశములో సముద్రముమీద పనిచేయు కానవలనుగూడ ఆమోదించినదియు వాటినిన్నిటిని అంగీకరించిన కాగితములను జాతీయమితి సెక్రటరీ జనరలుకు బంపిరనియు బ్రిటిష్ ప్రతినిధి తెలియజేసెను. వాషింగ్టనులో బ్రిటిష్ ప్రతినిధులు ఒడంబడికకు అనుకూలముగ ఓటుజేసిరి. కాని కొన్ని చిక్కు లండన్ పుట్టచే కార్మికుల క్షేమము నరయుటలో ఎవరికిని దీసిపోని బ్రిటను గంటల ఒడంబడికను అంగీకరించుటకు వీలు లేకపోయెను.

ఈ ఒడంబడికలో కొన్నిటియందు భిన్నాభిప్రాయములు భిన్నాభిప్రాయములు బయలుదేరుటచే అసలు అర్థమును నిర్ణయించదలంబుకొంటిమనిరి. అందరిని బాధించు అర్థము నేర్పాజేయువిధి అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానమువారిది. ఈసభలోనే అందరియభిప్రాయములు సామరస్యముతో ఏర్పడనిచో పరస్పర విశ్వాసము కుదరదనియు అసలు విషయమును గూర్చి ఒడంబడిక కుదరనిచో అసలు ఒడంబడికను ధృవపరచుటయే పడవనిరి. అసలు అర్థము జేయుటలో చిక్కులు సడలినచో ఆ ప్రకారము ఆ అర్థము ప్రకారము ప్రస్తుతముందున్న కానవలను పరిక్షించుటా బాంధుననిరి. ప్రతిప్రభుత్వము దేనిని ధృవపరచవలసి యున్నదో లేదననిరి.

బార్లింగుగారి స్వాగతోపన్యాసము

రగ్నీ, మార్చి 15:—బార్లింగుగారిట్లు జెప్పిరి. మనమందరము ముందంజవేసినవారిలో జేరిన వారము. మనకు అందఱకంటె సాంఘికపురోభివృద్ధిలో ఎక్కువ లాభము లుగలవు. మనలో అందరికిని ఏకాభిప్రాయము కుదిరి ఒకే దిక్కి నవలంబించితిమేని యూరపు నాగరకమున కంతయు ఉపకరించును. అంతర్జాతీయ కార్మిక నిబంధనలు ఒక దేశముకంటె ఇంకొక దేశమునకు ఎక్కువ లాభకరముగ నుండుననెదరు. అది నిజముగాదు. ఒక దేశమునకు వత్తమును కలుగజేసి ఇతరొకదేశ మెన్నడును యూరపులో బాంధువులు ఎలుగము. మనవందరము వీలైనంతవరకు విశ్వర్యముతో తులనగగలము. అన్ని దేశములు విశ్వర్యముతో నున్నపుడు మనముగూడ ఎంతయు తోడ్పడుటకు వీలు ఏర్పడును. అపుడు పురోవృద్ధి కలిసి వచ్చుననిరి.

సామ్రాజ్యసమాధినిధి

విషయమై రెండవపర్యాయము కామస్థసభవారు 15 తేదీని ఆమోదించిరి. £000 పానులు మొత్తము గావలెను. ఇందులో నూటికి 81 పానులను యునైటెడ్ కింగ్డంవారే ఇచ్చెదరు. మిగతా సామ్రాజ్య దామియనులు ఇతరులు.

పెరిషియా

చక్రవర్తి జన్మదినోత్సవము

సందర్భమున సార్వభౌముడు తనప్రతినిధి మేజరు జనరలు సర్ హాకోస్టర్లీ విశ్వంసుగారిద్వారా పెరిషియా చక్రవర్తికి అభినందనములను బంపిరి.

బ్రిటిష్ రబ్బరు నిర్బంధములు

అమెరికాకు ప్రతిబంధకములుగ నున్నవి. అందుచే ప్రతి క్రియ నారయవలెనని రివెల్లెక్టుపక్షమువారునుచున్నారు. అట్లు కూడదని డిమోక్రాటులక్షముగా రనుచున్నారు. దీనివలన మరికొక ఎక్కువగు ననుచున్నారు.

సింగపూరు నాకాశయము

కావలసినకూలీలు

లండన్, మార్చి 15:—రబ్బరుతోటలందు పనిజేయు కూలీలు సింగపూరు నాకాశయ నిర్మాణమునకు పోవుచున్నారనియు అందుచే తమకు కష్టముగనున్నదని రబ్బరుతోటల యజమానులు తెలియజేసి రనియు కాని సింగపూరు నాకాశయనిర్మాణమునకు కావలసిన కూలీలసంఖ్య విస్తారముగ లేదనియు రబ్బరుతోటయజమానులు భయపడనక్కరలేదనియు గవర్నరు ఆభయమొసగి రనియు నాకాశయ కాపాడికారి స్థానికప్రతినిధితో మాత్ర ప్రభుత్వమువారు జాగ్రత్తగ ఆలోచించుచున్నారనియు కామన్స్ సభలో కర్నలు అమెరిగా రనిరి.

సైనికదళ మదింపులు

2000000 పానులను తగ్గించుట

లండన్, మార్చి 15:—సర్ ల్యూమింగ్టన్ పర్సన్స్ గారూ సైనికమదింపులను కామన్స్ సభలో ప్రవేశపెట్టిరి. 42500,000 పానులు వ్యయమగుననిరి. 1921 లో సైనిక వ్యయము 86000000 పానులను మించెను. సినలుగ 42500000 పానులు చేరుటకు అధికవేతములందున్న సేనల తరఫున వారు కొంతసామ్యము ఇచ్చెదరని గాని ఇదివరలో అసంపూర్ణగ ఇచ్చుచున్నవారు చాలనట్లు ఇచ్చెదరనిగాని తలచుచున్నారనిరి. సైన్యము వానాటికి చాలసామ్యభ్యముతో ప్రవర్తించుచున్నయది. సైన్యముతో బాటే కావలసిన పరికరములను వస్తువులను గొంపోవుటకు విమానములవంటి యంత్రముల సేర్వీలుజేయ నిశ్చయించిరి. అనుకొన్న మోస్తరు తయారైనగాని విస్తారముగ అట్టి యంత్రములను తయారుజేయ రనియు ఇదివరకే ఈవిషయములో మన మందరికంపై ముందంజ వేసివార మనియు అందుచే తొందరపడి జ్వరము కలదురాదనియు నుడిచిరి. సీనియరు హోదాలో నున్న ఉద్యోగులగు సమర్థులగువారిని త్వరలో పైకి తీసికొనివచ్చుటకు సైనికసభవారు నిశ్చయించుకొనిరి. మేజరు హోదాపైన ప్రామాణ్యమును జాగ్రత్త జేయవలెననిరి.

ఇటలీయుణము

మొదటివాయిదా మొత్తమునిచ్చిరి

రొమ్, మార్చి 15: 2000000 పానులను మొదటివాయిదా మొత్తమును ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిషువారి కిచ్చిరి సేదు.

చీనా ముట్టడి

నాకావ్యాపార మాగిపోవుట

ప్రభుత్వములసం దేశము

లండన్, మార్చి 15: చీనా జాతీయవాదనేసాని పీహో నదిని మాయముచే ఏర్పడిన పరిస్థితులను కామన్స్ సభలో డెలువును ఈవిషయమై ప్రోటోకోలును జేసికొన్న ప్రభుత్వముల కోర్కెలను పూర్తిగ అమలు జరుపలేదనియు ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు సార్వభౌమని మంత్రితో ఆలోచించుచున్నారనియు లాకర్బ్యాంప్సన్ గారు తెలియజేసిరి.

అంత్యసం దేశము

పీకింగ్, మార్చి 15:—చూడుకోజాలలో పుగ నదిలో మందుగులను తీసివేయని యెడల నాకలరాకాపాకలకు అడ్డులేకుండ జేయనివో వలయుచర్యను దీసికొనుటకు తామే నిర్ణయించెదమని ప్రోటోకోలు (ఒడంబడిక) జేసికొన్న ప్రభుత్వముల వారు బీజింగ్ నులోనున్న నాకాధికారులు తామే, లేవుఅధికారులకు తెలియజేయవలెనని అంత్యసందేశము నంపిరి.

మొదట ఇంతకంటే కఠినచర్యను దీసికొనవలసిరి. కాని రాయబారులలో భిన్నాభిప్రాయము బయలుదేరెను. విదేశీయుల ప్రాణములను అపాయము రానంతవరకు కొంత బాక్షిణ్యమునే అపి ప్రవర్తించెదమని బ్రిటిషురాయబారి తెలియజేసెను.

రవీంద్రుని అస్వస్థత

ఆతురతకు కారణమగుట

కలకత్తా, మార్చి 17:—రవీంద్రనాథ టాగోరుగారు ఆరోగ్యస్థితి విశ్రమండానికి చాల అదుర్దాను కలిగించుచున్నది. స్నేహితులతో ఆయన మాట్లాడుకొనితేలేదు. జ్వరముచే సంపూర్ణశాంతి తీసికొనవలసిన దని సలహానీయబడెను. స్వీ. వి.

వ్యాయామ క్రి డలు

ద.భా. వ్యా.సం|| టెన్ని సుపందెములు

నిన్నటి టెన్ని గు అటలన్నియును మిగులశ్రద్ధతో నవలొకింపబడెను. డబుల్స్ లో విశ్వనాథను బాలగోపాలనులు, రంగస్వామి, కృష్ణమూర్తిగార్లతో నాడిరి. బాలగోపాలను అనారోగ్యముచే మిగుల బలహీనుడైయుండెను. అందుచే దాదాపు అట నంతయు విశ్వనాథను అడవలసినవైనను, అట్టి బలహీనపరిస్థితులందు బాలగోపాలను ఆడకుండుటయే మేలనితోచెను. అతని యాటలో శతాంతమైనను ఆడుట కాతని శరీరదౌర్బల్య మాటంకమాయెను. ఆకారణమున మొదటి పెట్టులో వోడినను, విశ్వనాథను ఒకడెంతాడిన సేమి యుపయోగము లేక కృష్ణమూర్తి రంగసామిగారలు రెండుమూడు పెట్టులందు జయమందిరి. నిజముగ నిది వీరి యవ్వత్వమనియే చెప్పవచ్చును.

ఫలితములు

రంగసామి కృష్ణమూర్తిగారలు విశ్వనాథను బాలగోపాలనుల నోడించిరి. 2-6; 6-4; 8-6

వెంటనామానుకూలు ప్రసాదుగారలు బాలయ్య వెల్పుతో నాడిరి. అలపూర్తి గాతేను. 6-2; 4-6

బ్లాక్స్ పతి, వాడింగ్స్ పతి నోడించెను. 10-8; 1-6, 6-2

జడ్జి పతి కారికుగారలు, అరెగ్జాండరుపతి, గాంధరుట్టు నోడించిరి. 8-6; 6-2

బెజవాడ టెన్ని సు పందెములు

ముగియుట

మిక్సెడు డబుల్సు ఆఖరు పందెము

పురుషుల డబుల్సు ఆఖరు పందెము నాడు (సోమవారము) సుబ్బారావు పార్థసారథిగార్లు రానందున సుబ్బయ్య కామేశ్వరరావుగార్లు గెల్చినట్లు ప్రకటించబడెను.

మిక్సెడు డబుల్సు ఆఖరు పందెము చానింగు పియర్స్ పతి నారాయణమూర్తిగార్లు హంప్రీసతి సుబ్బయ్యగార్లతో 16 వ తేదీన అడిరి. ముందడుకొనినట్లే నారాయణమూర్తిగారి పక్షము అతిసులభముగ గెల్చెను.

బహుమతు లిచ్చుట

పందెములు ముగిసిన పిమ్మట ఆటగాళ్లు బహుమతుల నిచ్చినవారు అందరు గలసి ఛాయాపటము తీసికొనిరి. అతిథులకు అల్పవారములవిందు జరిగెను. పిమ్మట భవనమున కెదురుగా నున్న యావరణలో సభ జరిగి గెల్చినవారికి బహుమతులు పంచిపెట్టబడెను. బహుమతులు వెండి గిన్నెల నిచ్చిన భర్త దాతలకు కార్యదర్శిగారుకృతజ్ఞత దెచ్చియు, వజ్రవ్యా యామ సంఘముకొద్దికాలము లోఅంగ్రజింఖా నా గామారవలెనని తమకోర్కెను వెల్లడించిరి.

పి. వాల్సుపతి (గుంటూరు) గెల్చినవారికి వెండిగిన్నెలు, డాలు బహుమతులుగా నిచ్చివేసిరి. గైకొనినవారి నందరి సభి నందించిరి. రెండవ ప్రాయమునగూడ అంతచక్క ఆడిన అంకమ్మనాయుడుగారికి వీవర్లుగారు ప్రత్యేకముగ నొక వెండిగిన్నె నొసంగిరి. మినటానరు, డీబ్రాసుపతి, డికోమ్మసతి ము వ్యవస్థగూడ ప్రత్యేకముగ గిన్నె లొసంగబడెను. అంతట వార్తధ్వనులు చెలరేగ సభముగి నెను. సంఘకార్యదర్శి యగు టి. ఎల్. ఆర్. చంద్రమగారిని ఈయాపందెములు జయప్రదముగ కొనసాగించినందుకు అభినందింపవలసియ్యున్నది.

నిన్నటి ఫలితములు

పురుషుల డబుల్సు—సుబ్బారావు కామేశ్వర రావు గార్లు గెల్చిరి.

మిక్సెడుడబుల్సు—పియర్స్ పతి నారాయణమూర్తిగార్లు, హంప్రీసతి సుబ్బయ్యగార్లు నోడించిరి. 8-1; 6-2.

(ప్రత్యేకవిలేఖ)

బొంబాయి ట్రాంక్ కంపెనీకి 48 లక్షల లాభము వచ్చెను.

బెజ్జయం బెమానికలు ఆస్థానమునకు బయలుదేరి కెయిరోనుండి 15 తేదీన.

విలేఖకులకు విజ్ఞప్తి

మే మనుదినమును ఎక్కువపేజీలను ప్రచురింపుచున్నను విలేఖకులు వ్రాసిన వ్యాసములను లేఖలను అన్నిటిని ప్రచురింప లేకున్నారము సల సంకోచమున ప్రచురింపదలచినవియు గూడ ప్రచురింపజాల కున్నాము. విలేఖకులు తమ వ్యాసములను లేఖలను ఎంత క్లుప్తముగ వ్రాసిన నంతమంచిది. (ఆం|| ప|| సం||)

రిస్సాంసీవు కో ఆపరేషను

రిస్సాంసీవు కో ఆపరేషను పార్టీలో చేరదలచుకొన్న సభ్యులున్ను ఈపార్టీ తరఫున కవుస్టియకు స్టాండుకాదలచుచు న్నవారున్న వెంటనే ఈదిగువ చిరవామాకు వారి చిరునామాలు పంపించ ప్రార్థించుచున్నాను.

ఆంధ్రరాష్ట్రములోకూడ బలమైన పార్టీ ఏర్పడినది. ఎల్లవారు పార్టీ పని చేయవలసి వున్నందున త్వరపడవలెనని కోరుచున్నాము.

వాసిరెడ్డి పార్సారధి,

తుమ్మపూడి, దుగ్గిరాలపాస్టు, గుంటూరుజిల్లా.

వాతావరణస్థితి

1926 నవంబర్ మార్చి నెల 18 వ తేదీ గురువారము

ముఖ్యతల్లాలు	X 24 Xలకుతో అర్హులలో గ్రహణ	X 24 Xలకుతో అర్హులలో గ్రహణ	X 24 Xలకుతో వర్తమా	జనవరి నెల 1-వ తేదీ నుండి జనవరి 24	నవంబరు నెల 1-వ తేదీ నుండి జనవరి 24
గోపాపురం	86.7	77.8	...	5.48	44.96
విశాఖపట్టణము	87.1	80.1	...	5.85	87.09
కాకినాడ	89.0	77.7	...	4.68	89.09
మచిలీపట్టణము	89.2	78.2	...	6.49	41.59
కర్నూలు	102.0	81.0	...	1.10	26.01
బళ్లారి	100.0	77.4	...	0.66	20.51
అనంతపురం	0.88	27.88
కడప	101.9	82.8	...	2.78	81.28
నెల్లూరు	97.7	78.8	...	2.62	87.98
మద్రాసు	92.8	77.2	...	1.11	50.74
కడపూరు	89.1	78.2	...	4.89	52.94
నీలము	98.4	87.6	...	2.18	89.80
కోయంబూరు	95.9	72.8	...	2.74	22.29
తిరుచనాపల్లి	101.7	78.1	...	2.47	88.18
నాగపట్టణము	89.2	82.0	...	9.19	54.98
మధుర	97.9	79.8	...	1.42	88.58
హంబక్	91.2	78.4	...	1.40	87.00
తిరునల్వేలి	4.58	28.84
తిరువేంగుడము	89.1	78.8	0.02	1.81	64.51
కొచ్చిక్	87.6	78.8	...	2.79	114.51
కాళికట్టు	90.2	76.9	...	2.22	117.16
మంగళూరు	89.0	74.4	...	1.07	125.68
బెంగళూరు	95.2	68.8	0.24	1.82	85.87
మేకార	85.6	60.8	...	1.06	125.46
కొడెకనాట్	68.8	52.0	...	9.08	62.18

సర్కారులు!—ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. కాకినాడలో పగటివేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువ రాత్రివేడిమి 4 1/2 నుండి 5 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్!—మేఘములు లేవనే జెప్పనగు. బల్లారిలో ఆర్ద్రత తక్కువ కర్నూలులో 9 కడపలో 7 బల్లారిలో 5 డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి ఎక్కువ.

కర్నాటకము!—మేఘములు పలచగనున్నవి. పగటివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 4 1/2 నుండి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

రాత్రివేడిమి ఎక్కువగనుండవచ్చును. వాతావరణ వశమే కులముగనే యుండును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామూరు,

వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

చెన్నపురి శాసనసభ

ప్రభుత్వ శాసనములకు లేచుటకు ముందుగ నరసింహా చార్యులుగారు మాట్లాడిరి. ఆ బిల్లుని శాఖయందు ప్రభుత్వము వారి విధానమును చర్చించుటకును లోకము ఆప్తమున ప్రయత్నించుటకును ఈ 87, 98 లక్షలకు జేయిరూప్యములచే తగ్గింప జరిగిన దని టి. ఎస్. నరసింహాచార్యులుగారు రుపపాదించుచు గడచిన 8 సం. ల నుండి ఆ బిల్లునియందు మంత్రిగారికి ప్రత్యేక విధానము ననుసరించి పనిజేసియుండలేదనియు దురభ్యాసములతో నాటినుండి వచ్చుచున్నదను కారణముచే ఇందు చాల కష్టమును పులుస్తున్నదనియు విధానమును సృష్టించి పనిజేయుటకు టి పాడిగాదనియు, మంత్రిగారి రహస్యమును వెల్లడించినందున సహాయనిరాకరణోద్యమమునందు అసహాయవాదులు ముద్రపాననిషేధమునకు బ్రయత్నించునపుడు ప్రభుత్వమువారు వారితోగలసి పనిజేసిన సమస్య పరిష్కరింపబడియుండెడిదనియు అట్లు జేయక ప్రభుత్వము ముద్రపాననిషేధ ప్రచారముల బాధలవలన జేసినదియు ఇప్పుడైనను ప్రజలలో ప్రభోధముగల్గించి ప్రచారము మూలమున ఈ పనిని సెరవేర్చుచున్నది బిల్లిగారి.

బడ్జెటు డిమాండులపై చర్చ

ఫలహారానంతరము

మంత్రిగారి ప్రత్యుత్తరము

ఫలహారానంతరము ఎక్స్ ప్రెస్ మంత్రిగారు నరసింహాచార్యుల గారి ఆక్షేపణలకు ప్రత్యుత్తర మొసరుచు ప్రభుత్వమువారి విధానము ఏమాత్రమును నిష్పృహను గలిగించుట లేదనిరి. ప్రభుత్వము వారి విధానము చాల అభివృద్ధి కరమైనది? సంపూర్ణ నిషేధమున కిది ప్రారంభము. ఆ బిల్లు ఆదాయమును నమోదునుట సాధ్యమైన వెంటనే ముద్రపానము పూర్తిగా నిషేధింపబడునని ఇదివరకు డిలీషియేటివి. ఇందుకు ప్రజల సహకారమున సరము. ముద్రపాననిషేధప్రచార మొనర్చుట ప్రభుత్వమువారి విధి యని ఆ చార్యులు గారు నడిచిరి. ఇట్టి ప్రచార మొనర్చు వారికి ప్రభుత్వమువారు సహాయమునర్పక ఆటంక పరచినందు కియ్యక్షేపా కవసరముండెను. అసహాయవాదుల ముద్రపాన నిషేధ ప్రచారమునకు ప్రభుత్వమువారు దోషపాదక పోవుటకు కారణములుగలవు. ఆయుధ్యమును రాజకీయోద్దేశములతో ప్రేరేపింపబడెను. ఆయాదర్శములతో మేమేకీభవింపజాలక భోతిమి. అంతయుగాక యుద్యమనలంబకు ప్రారంభించిన పిక్టింగు దౌర్జన్యకరమైనది. అట్టి యుద్యమమునకు ప్రభుత్వము సహకార మొనర్పజాలరు. ప్రభుత్వమువారు సాంఘికసేవ గానీ ప్రభుత్వము సాగింపరాదాయకు ప్రశ్నగూడ నిరాధారమైనది. ప్రభుత్వమువారు ఇట్టి సాంఘికసేవకు ప్రారంభము గా జాలరు. ఎవరైనను ఇట్టి సేవ యొనర్చుచున్న యెడల, వారికిమాత్రము తోడ్పడగలరు. సంపూర్ణ ముద్రపాన నిషేధమును గురించి శాసనసభవారినర్సిన తీర్మానముపై దీనుకొను చర్యను గురించి మాటలాడుచు ఈవిషయమున ఆర్థిక సంఘమువారి అభిప్రాయమునడిగిమియు వారినివేదిక వచ్చినతోడనే చర్యదీనుకొనబడుననియు నుడిచిరి. ఇవిగాక లోకము లై సెన్సింగు సంఘముల నియమించుటకు ప్రభుత్వమువారు దౌర్జన్యమిడిరి. ఆసంఘములయందు వ్యవహారముల నన్నిటిని ప్రజాభిప్రాయము ప్రకారము నడుపుకొన వచ్చును. ఇది లోకము ఆప్తము గాకపోయినను, ఇంచుమించు లోకము ఆప్తము నుండి.

ప్రచార మవసరము

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు (జస్తి) మాటలాడుచు ముద్రపాన నిషేధము, అడ్వైజరీబోర్డులవలన లై సెన్సింగు బోర్డులవలన కొంతవని జరుగుచున్నను తీవ్రము ప్రచారము గూడ అవసరమని నుడిచిరి. త్రాగుబోతులను సారా దుకాణములనుండి ఆకర్షించుటగాను ఏదైనా ఆకర్షణకరమైనదనియు, మన రాష్ట్రమున వాయునందు దాదాపు సగభాగ మిత్రాగుబోతులగు పేన బలంబున వచ్చుచున్నది. అట్టితెలి ఆయాదాయమునందు సగభాగము పేన ప్రజల యుపయోగమున ఉపయోగించుట సామాన్యన్యాయము.

మంత్రిగారు హృదయపూర్వకముగ

ప్రయత్నింపలేదు

శాసన సభవారి తీర్మానము నాచరణలో తెట్టుటకు చర్యదీనుకొనెను మంత్రిగారు గావించిన వాగ్దానమును

గాంచి పంపింపగలిగినయెడల నెంతయో బాగుగ నుండెడిదికాని ఇంతవరకును మనము సంపాదించిన అనుభవములన ఇట్టి పంపనమున కేమాత్రమును అవకాశము లేకున్నది అని ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు నడిచి ఇదివర కనేకపర్యాయములు మంత్రిగారి వాగ్దానముల నొసర్చి తరువాత త్రోవేసిన నిదర్శనముల వివరించిరి. ఈ ముద్రపాన సమస్యను గురించి నిజముగవిచారించి పరిష్కరించుటకు మంత్రిగారు రంతవర కెప్పుడును హృదయపూర్వకముగ ప్రయత్నింపలేదు. మంత్రిగారు తెలిసిన లై సెన్సింగు బోర్డులు, అడ్వైజరీ కమిటీలు ప్రభుత్వమువారిచేతిబొమ్మలు తప్ప తేరుగావు. ఇందు ప్రభుత్వసభ్యులును, నామినేటెడుసభ్యులును అధిక సంఖ్యాకులుగ నుందురు. అందుచే ప్రజాప్రతినిధుల అభిప్రాయము నెగువని యెంచుట కేమాత్రమును అవకాశము లేదు.

శ్రీలు ముద్రపానము విక్రయింపనియారాదు

జె. ఎ. సాల్వానాగారు ప్రతిపాదన బలపరచుచు ప్రస్తుతము ముద్ర విక్రయముతగ్గినయెడల నది దేశమందలి ఆర్థికమితివలన గలిగినదని ప్రభుత్వమువారు నలంబించిన చర్యల వలన గాదనిరి. ముద్రవిక్రయమునకును సారావిక్రయమునకును శ్రీలు ను దుకాణదారులుగ నుండుటగాని వారిని విక్రయింప నిచ్చుటగాని చాల అనివీతకరము నాచారమున అట్టి పద్ధతిని నిషేధింపవలసినదనియు గోరిరి.

తప్పు త్రోవ

రా. బి. టి. ఎం. నరసింహాచార్యులుగారు తిరిగి మాటలాడుచు, ప్రభుత్వము వారితవరకును తామేమా ప్రయత్నములొనర్చుచుంటిమని ప్రకటించుచుండినందు వారెన్ని ప్రయత్నము లొనర్చినను ముద్రపానమును తగ్గింపజాలక పోయెను గనక, పూర్వపుపద్ధతులను వదిలి కొత్తపద్ధతుల నవలంబింపవలెనని నుడిచిరి. ఇందుకు ముద్రపాన నిషేధప్రచారము ముఖ్యము. జిల్లాబోర్డులన్నియు, తమ ఆకాగ్యాధికారుల నీ ప్రచారముకొరకు ప్రభుత్వమువారికి సహాయమున గెదరు. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వము వారవలంబించుచున్న త్రోవ తప్పు త్రోవ.

ప్రతిపాదన వోటునకు బెట్టుబడగా రి గురు మాత్రము అనుకూలముగను 40 మంది ప్రతిపాదనమును వోటుజేయుటచే వీగిపోయెను. ప్రభుత్వ సభ్యులు, ఆంగ్లో హైందవులు నామినేటెడు సభ్యులు, జస్టిసు పక్షమువారు మహమ్మదీయ సభ్యులు టి. రామచంద్రారెడ్డిగారు ప్రతిపాదనమును వోటుజేసిరి.

ఎ. రంగనాథ మొదలియారు, సాల్వానా, డా. సుబ్బారాయ ను, టి. ఎం. నరసింహాచార్యులు, అబ్బాస్ అలీగార్లు మాత్రమనుకూలముగ వోటుజేసిరి.

తరువాత ఎక్స్ ప్రెస్ డిమాండు అంతయు వోటునకుబెట్టుబడగా సంగీకరింపబడెను.

స్టాంపులు

గౌ. ఖా. బి. ఉస్మాన్ సాహెబుగారు (హోము మెంబరు) గారు స్టాంపులు కాఖిండి రు 500 వేలను గ్రాంటుజేయవలసినదని కోరిరి?

పత్రములపై స్టాంపుడ్యూటీ తగ్గింపవలెను

పత్రములపై స్టాంపుడ్యూటీని తగ్గించుటవసరమని డెలుపుటగాను, కె. ప్రభాకరతంపనుగారు డిమాండునందు రు 100 ల తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించిరి. జె. ఎ. సాల్వానాగారు ప్రతిపాదనమును బలపరచుచు, కోర్టుఫీజు స్టాంపుఫీజులనుగూడ తగ్గించుటచాల అవసరమనియు, ప్రస్తుతపు హెచ్చుఫీజులవలన, న్యాయమందుట సామాన్యప్రజలకు కష్టసాధ్య ముననుదనియునుడిచిరి.

“విచారించుచున్నాము”

లామెంబరుగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తరమొసరుచు యూరోపియను దేశములందలి న్యాయ స్థాన పద్ధతులకును, ఆంగ్ల దేశపు న్యాయ స్థాన పద్ధతులకును పోలికలేదని నుడిచిరి. భారత దేశమందలి ప్రాచీన న్యాయ పద్ధతులును, ఆంగ్ల పద్ధతులును ఇంచుమించు నొకేమాదిరిగనున్నది. కోర్టుఫీజుస్టాంపుల విషయమున పన్నుల విచారణ సంఘమువారి నివేదికమునందు దుబయొగ కరమును నూచన లాంగ్వేజుడెను. ఋణ పత్రముల పండ్లమున పరికొన్ని పత్రముల పండ్లమునను స్టాంపుల తగ్గింపవలసినదని వీరు నూచించిరి. ఈ విషయమున భారత ప్రభుత్వమువారి యుత్తరవులకు యెదురు జూచుచున్నాము. ఈ విషయమున ఏ గొప్పయున కా రాష్ట్రము వేర్వేరుపద్ధతి నవలంబించుటకు లె ఒకటే పద్ధతి నవలంబించుట సమపాదకరముగ నుండును. ఈ రాష్ట్రమున కోర్టుఫీజుల తగ్గించువిషయమున హైకోర్టువారియొక్కయు జడ్జిలయొక్కయు మునసబులయొక్కయు న్యాయ

వాదవర్గములయొక్కయు అభిప్రాయములను ప్రభుత్వమువారు విచారించిరి. వారు చెప్పిన అభిప్రాయములలో విభేదములు గలవు. ప్రభుత్వమువారు సమాచనము త్వరలోనే విచారించెదరు. సాల్వానాగారు, గ్రామ పంచాయితీకోర్టులకు, పత్రములపై నామ మాత్రపు ఫీజును వసూలు జేయుట కధికార మొసగవలసినదని నూచించిరి. ఇది చాల విప్లవకరముగ నూచన. ఈ నూచన నవలంబించునెడల పంచాయితీ కోర్టులు ప్రవారణకర్తయును గోల్పోవును.

టి. ఎం. నరసింహాచార్యులుగారు ప్రస్తుతమును అట్లు కోర్టు ఫీజు పద్ధతిని ఖండించిరి. హెచ్చు కోర్టు ఫీజులవలన బాధింపబడునది, పేన ప్రజలగాని భాగ్యవంతులుగారు. సామాన్యముగ ఋణముల పుచ్చుకొననది పేదలు వారా ఋణములనే తీర్చలేకున్న ఫీజులో కంప్లయింతుజేసి హెచ్చు కోర్టుఫీజులనుగూడ వానివద్ద వసూలు జేయుట పాపకార్యము.

ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు, పంచాయితీ కోర్టులకు నామమాత్రపు ఫీజును వసూలుజేయుట కధికారమొసగుట యేమాత్రము విప్లవకరము గాదనిరి. పంచాయితీకోర్టులకు వెళ్లు ప్రజల యు తానా మా ము ను తగ్గించుట తన అభిప్రాయము గాదు. ప్రస్తుతము పంచాయితీ కోర్టులు ప్రతిస్వల్పకార్యముకొరకును గ్రామాధికారులపై నాధారపడియుండెలసి వచ్చుచున్నది. గ్రామాధికారుల ప్రతికూల పై ఖరీదలన పంచాయితీకోర్టులవని మూలబడుచున్నది. నీకోర్టులు సరిగవలెయు ప్రభుత్వమువారియొద్దే ముగిసే వారికి కొంతమంది నౌకరులను తామైన నొసగవలెను లేనయెడల అట్టి నౌకరులను వారే నియమించుకొనుటకు వీలగునటులు, పత్రములపై నామమాత్రపు ఫీజునైన వసూలు జేయుట కధికారమునైన నొసగవలెను.

తంపనుగారు తమప్రతిపాదన నుపసంహరించుకొనిరి. స్టాంపుల డిమాండు నంతను వోటునకు బెట్టుగా నామోదింపబడెను.

అటవీశాఖ డిమాండు

డా. ఉస్మాన్ సాహెబు (హోం మెంబరు) గారు అటవీ శాఖకింద రు 45,28 లక్షలగ్రాంటు నొసగ వలెననికోరిరి.

అటవీశాఖ - పంచాయితీ కోర్టులు

“అటవీశాఖ పరిపాలనయందు ప్రభుత్వమువారు కొన్ని నూత్రముల నవలంబింపవలె”నని కోరుటగా ను ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు డిమాండునందు రు 101 ల తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించిరి ప్రభుత్వమువారి అడవులను స్వంతముగా పరిపాలించుకొనునపుడు వారి కెంత ఆదాయము వచ్చుచున్నదో, పంచాయితీలకు మొనర్పబడినపుడుగూడ అంతమొత్తమునే పంచాయితీలనుండిపుచ్చుకొనవలెననిగానిఎక్కువమొత్తమునువిధింపరాదు. పంచాయితీ అధ్యక్షుని, పంచాయితీదారులసభయందెన్నుకొనవలెను. ఇకను మూడువర్సలములకాల కధికారమున నుండవలెను. సాధారణసభ సంవత్సరమున కొకమార్తైన జరుగుచుండవలెను.

హోం మెంబరు ప్రత్యుత్తర మొసరుచు ఈనూచనల నన్నిటిని త్వరలోనే ఫార్మల్ అడ్వైజరీ కమిటీయెదుటకు చెప్పి చర్య దీసికొనెదనని వాగ్దాన మొనర్చి, ప్రతిపాక్షమున సంచరించుకొనబడెను.

గడ్డిని వంటచెరుకును ఉచితముగ

గొనిపోనిచ్చుట

ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు “అడవుల అభివృద్ధి” కొరకు ప్రత్యేకింపబడిన మొత్తమునందు రు101 ల తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించి, ప్రజలు గడ్డిని, వంటచెరుకును అడవులలోనుండి గొనిపోవునపుడు తలమాపుల నుచితముగా గొనిపో నియమలెననియు, బండ్లతో దీనుకొనిపోవునపుడు బండి 1కి ఆరుజాబల చొప్పున మాత్రమే ఫీజు వసూలుజేయవలసినదనియు, బళ్లారిజిల్లాలో అడవులనుండి గొనిపోబడు పచ్చయెరువునకు బండి 1కి ఒక రూపాయిచొప్పున మాత్రమే వసూలు జేయవలసిన దనియు గోరిరి.

హోం మెంబరు:—అడవులను పంచాయితీల శక్తిమొదర్చు పద్ధతిని గురించి ప్రభుత్వమువారు చాలాచిందు చున్నాను. ఈవిషయమున చిఫ్ కన్సల్టెటరుగారి నివేదికను చేరినతోడనే ఈ నూచనలు విచారించబడెను.

ఎ. రంగనాథ మొదలియారు గారు:— రాష్ట్రమునందెన్నియో అడవులున్నవి. అవియన్నయు పంచాయితీల వశమొనర్పబడువరకు ఈస్వల్పవిషయములకు గూడ వేచియుండవలెనని చొప్పు యుగములు పట్టును. పల్లెటూళ్ల ప్రజలు అటవీ శాఖవానిగి

కోగములవలన ప్రస్తుతము చాల ఇబ్బందులు పడుచున్నారని వానిని వెంటనే తొలగించుటకు యత్నింప వలెననిగాని ఎప్పటి నరకో ఆగియుండ వలసినదని చెప్పుట నా కర్థమగుట లేదు.

హోమెంబరు గారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు అడవులను పంచాయతీలవలె మొనర్చుటకు గావించుచున్న ఆలోచనలు ఈ వత్సరములోనే కార్యరూపమును దాల్చుననియు అంతవరకును ధా నేమియు జేయజాలననియు నుడివెను.

ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

గ్రామసరిహద్దులందలి అడవిని

తొలగింపవలెను

ఎ. రంగనాథ మొదలియారగారు ప్రెస్ బిక్రీ క్రిందనే రు 101 ల తగ్గింపవలెనని మరెయ్యక ప్రతిపాదన మొనర్చుచు, గ్రామములకు అతిసరిపామున నున్న అడవులను తొలగింపవలె ననియు అడవులకును గ్రామసరిహద్దులకును అగమ్యు అర మైలుల దూరమైనను నుండవలె ననియు ఒక అనుష్ఠాపత్రముతో రెంజీ యందంతటను పశువుల మేపుకొనుటకు అనుమతి నియ్యవలసిన దనియు గోరిరి.

హోమెంబరుగారు ప్రస్తుతము తాము అన్నిటికిని విర్తింపు సిద్ధాంతములు నేర్పరుపజాలమనియు, ఒక్కొక్క అడవినిగూర్చి ప్రత్యేకముగానె రేచైన వచ్చిన గొడవ వానిని విచారించెన ననియు చెప్పిరి.

ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను అంతటితో సభ వారు లేచిరి.

నేటిది న చర్చ

బడ్జటు డిమాండులపై చర్చ

ఫార్మెన్సు డిమాండు అంగీకరింపబడెను

చెన్నై పురి శాసనసభ ఈదినమున తిరిగిసమావేశమైనపుడు బడ్జటు గ్రాంటులపై చర్చసాగెను అటవీశాఖ కొన్ని సవరణ లు ప్రపాదించబడినను, అవన్నియు గూడ కొంతచర్చ జరిగిన తరువాత నుపసంహరించుకొనబడెను. సభయందు సభ్యుల సంఖ్య చాలస్వల్పముగ నుండెను. సభాప్రారంభమున 25 సభ్యులు మాత్రమే గలరు.

ప్రశ్నోత్తరములతో కార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను. డిప్టీ మేంటరీ ప్రశ్న లధికముగ లేక పోవుటచే నివి 15 ని॥ ల లో ముగిసెను.

వెళ్లి పోయిన సభ్యుల ప్రశ్నలు

ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగానే, రా. బ. టి. ఎం. నరసింహాచార్యులుగారిొక సక్రమచర్చప్రశ్నను చెప్పిరి. మొన్నటి దినమున చాలమంది సభ్యులు సభనుండి వెడలిపోయిరి. వారు సభకు వచ్చుట లేదు. ఈదినమున వారిపేరుల క్రింద నున్న ప్రశ్నలకు ఇతరులచే సస్టి మెంటరీ ప్రశ్నలుగూడ నడుగ వీయబడెను. ఇది సక్రమమైనదా?

అధ్య. — ఆసభ్యులు సభనుండి వెడలిపోయినను, వారు సభ్యులు గాకపోలేదు. గౌరవనీయు సభ్యుడు ఈశాసనసభయందు నాల్గువత్సరములకు పైగా సభ్యుడుగ నున్నాడు అట్టి అనుభవజ్ఞున కీమాత్రము విషయములు దెలిసియుండవలెను.

రావుబాద్దర టిం. ఎం. న. ఆచార్యులుగారు: — కేసు నాల్గువత్సరములకు పైగా సభ్యుడుగానున్నను ఇట్టిసంఘటన మింకర కెప్పుడును సంభవించి యుండలేదు.

లేచివెళ్లిన సభ్యుల ప్రతిపాదనలు

లేచివెళ్లిన సభ్యులు నోటీసు నొసగియున్న తగ్గింపుప్రతిపాదనలను ఇతరసభ్యులంపపాదించుట కనుమతి నొసగవలెనని ఎ. రంగనాథ మొదలియారగారు రభ్యక్షుని గోరిరి. వారు నోటీసు నొసగిరిగా, తిరిగి ఆ విషయములకే మరెయ్యక ప్రతిపాదనను చెప్పుట వసవరమని యెంచి, ఇతరసభ్యులు నోటీసు నొసగి యుండలేదు. ఇప్పుడువారు వెడలిపోవుటచే, ఆప్రతిపాదనలు చర్చకు చే వీలులేకున్నది. ఈ విషయమున అనుమతి నొసగు అధికార మధ్యక్షుని చేతులందున్నది. ఆ యధికారముక్రింద నీయనుమతిని నొసగవలసినదని కోరుచున్నాను.

లా మెంబరుగారు మొదలియారగారి నూచన నాడే కిక్కిరింపు అందుకు చాల కారణములు గలవని నుడివెలి లేచి వెళ్లి పోయిన సభ్యులు తిరిగివచ్చి వాని నుపపాదించుటకట్టియాటంక ము ను లేదు. అంతియ గాక ఆయన వ్యయ పట్టిక చర్చ సాంప్రదాయమును బాటించుటకు, ఒకసభ్యుడు నోటీసునొసగెనని ఇతర సభ్యులూ ప్రతిపాదనలకు నోటీసునొస గకుండు నాచారములేదు.

రంగనాథ మొదలియారగారి నూచన సభ్యక్షుడంగీకరింపలేదు.

అధిక పలహోనంఘమునకు ఎన్నికలు

గా. టి. ఇ. మాయురగారు ప్రాత అధిక సలహా సంఘము ఈవత్సరము గూడ నిలిపియుంచవలెనని ప్రతిపాదించిరి. ఈ సంఘమునందిప్పడు సి. ఆర్. రెడ్డి, మార్తాండప్పిళ్ల ప్రభాకర తంపక, మహమ్మదు మూసానేటు, కల్లీశుల్లా సాహెబు, గౌన్ మియ్యూ సాహెబు గార్లు సభ్యులుగ నుండిరి.

డి. బ. కృష్ణమనాయకు, రామనాథు రాజుగార్లు, కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగార్లువై గు చాన్సులరు పదవి సంగీకరించెనుగనుక నతడిసభ్యులందు సభ్యుడుగ నుండజాలవనియు, అందుచే వారిస్థానమున మరెయ్యకరి నెన్నుకొనుట బాగుగనుండుననియు నుడివెరి.

నెట్టెంబరు కలలోపున నీ సంఘము రెండుమాడు పర్యాయములకంటె నెక్కువ పర్యాయములు సమావేశమగుదనియు నాల్గయిదు సస్టి మెంటరీ గ్రాంటులగుంచి చర్చించుట తప్ప ఎక్కడవపని లేదనియు, అంతియ గాక ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ వైసుచాన్సులరు పదవి సంగీకరించి సంతమాత్రమున వారి శాసనసభ్యులకు భంగముగలుగదనియు, అది ప్రభుత్వోద్యోగములశీర్షికలోనికి రాదని తనకు దోచుచున్నదనియు, కాని ఆవిషయమును విచారించిగాని నిర్ధారణగ చెప్పుటకు వీలులేదనియు నుడివెరి.

పిమ్మట సభవారీ ప్రతిపాదన కంగీకరించిరి. పిమ్మట అటవీశాఖ డిమాండుపై చర్చసాగెను

రేంజర్ల జీతములు

ఫార్మెన్సు రేంజర్ల జీతములను హోదాలను అభివృద్ధి పరుప వలసినదని కోరుటకు గాను జె. ఎ. సాల్దానా గారు “ఎస్టాబ్లి షుమెంటుల” వ్యయమునందు రు100 ల తగ్గింప వలసినదని ప్రతిపాదించిరి. ప్రస్తుతము అధికముగ గావలసినది రేంజర్లు గాని నూపరువై జర్లు గాదు. రేంజర్ల పని చాలక్ష్మమైనది. నిరతముచాల ఉపద్రవములతో గూడుకొనినది. అందుచే వారిజీతములను సౌకర్యములను పెంచువలెను

హోమెంబరుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, రేంజర్ల ప్రస్తుతస్థితి సంతృప్తికరముగనే యున్నదనియు వారిలో అసంతృప్తిలేదనియు, అందుచేత నీవిషయమును విచారించజాలననియు నుడివెరి. ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

రేంజర్లకు డిప్యూటీ తాసిల్దారుల యుద్యోగములు పంచాయతీ డిప్యూటీ తాసిల్దారులను రేంజర్లనుండి నియమింప వలసినదనియు గోరుటకుగాను ఎ. రంగనాథ మొదలియారగారు “ఎస్టాబ్లి షుమెంటుల” వ్యయమునందు రు50 వేలను తగ్గింప వలసినదని ప్రతిపాదించిరి. డి. బ. కృష్ణమనాయకు, ఎ. రామస్వామి మొదలియార్లు బలపరచిరి.

హోమెంబరు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ప్రస్తుతపద్ధతియే బాగుగ నున్నదనియు, విషయ విలునుబట్టి, ఈనూచన విచారింపబడుననిరి.

ప్రతిపాదన ముపసంహరించు కొనబడెను.

కన్సర్వేటరులసంఖ్యను తగ్గించుట

ఫార్మెన్సు కన్సర్వేటరులసంఖ్యను తగ్గింపవలసినదని కోరుటకు డి.బ. కృష్ణమనాయకుగారు రు100 ల తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. ఇదివరకు వీరిసంఖ్య నాల్గుమాత్రమే. ఇటీవల వీరిసంఖ్య యొక్కమారు పెంచుకొనెను; ఈసంఖ్యను పూర్వపు మొత్తమునకు తగ్గింపవలెను.

హోమెంబరుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు నీనూచనను గురించి తానిప్పు డెట్టివాదానము నొసగజాలననియు నుడివెరి. కృష్ణమనాయకుగారు ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనిరి.

రిజిన రేటరుల తొలగింపవలెను

రిజినరేటరులను తొలగింపవలెనని గోరుటకుగాను జె. ఎ. సాల్దానాగారు రు 15000 ల గ్రాంటును తొలగింపవలెనని ప్రతిపాదించుచు, వీరికి తగిన పనిలేదనియు కొంతమందికి ఉద్యోగముల కల్పించుటకుగాను క్రొత్తిగా నేర్పరుపబడె ననియు నుడివెరి. ఇదివరకు అటవీశాఖయందు సాధారణ శాఖవారే జేయుచుండిరి.

అటవీశాఖ కార్యదర్శి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, సాధారణ శాఖవారు, క్రొత్త అడవులను పెంచువనిని సరిగ జేయజాలక పోవుచుండిననియు, అందుచే నీప్రత్యేకశాఖ యేర్పరుపబడవలసి వచ్చెననియు నుడివెరి.

ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

మేకల మేపుకొనుట కనుమతి

రైతుల అడవులయందు మేకలను మేపుకొని నియ్యవలెనని గోరుటకుగాను వి. రామచంద్రారెడ్డిగారు రు 10000 లను తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించిరి. మేకలను మేపుకొనుటకు వసతులులేక ప్రజలు చాల బాధపడుచున్నారు. మేకల సంఖ్య చాల తగ్గుచున్నది. ఇందువలన రైతుల పంటలకు ఆర్థికస్థితికిని చాల భంగము గలుగుచున్నది.

హోమెంబరుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు నీవిషయమిది వరక నేక మారులు విచారింపబడెననియు మేకల నడవులోనికి పోనిచ్చిన యెడల చెట్లు పెరుగజాలవనియు అందుచే మేకల నడవులలోనికి ప్రవేశింపనీయకుండుటకు ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించుకొనిననియు నుడివెను.

ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

నాన్ వోటబులు మొత్తము పెంచుటకు

కారణమేమి?

రా. బ. టి. నరసింహాచార్యులుగారు “అడవుల శీర్షిక క్రింద” వ్యయమునందు రు 1000 తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించుచు కొన్నిప్రశ్నల నడిగిరి.

ఇదివరకు కంటె 1926-27 సం॥ ఆయవ్యయపట్టిక ఫార్మెన్సు అంచనాలలో నాన్ వోటబులు మొత్తములు చాల పెంచుకొనబడుటకు కారణమేమి? ప్రభుత్వమువారు అడవుల పోషించు విషయమున మాత్రమే క్రేడ పోంచి ఇతర విషయముల నిర్వృత్యమొనర్చక అడవుల నభివృద్ధి జేసి లాభకరముగ వోనర్చుట కత్నింపవలెను టి లాభకరములుగాని అడవులను తొలగింపవలెను.(4) అడవులను వేర్వేరుతరగతులుగా విభజించి కొన్నిటిని గ్రామ పంచాయతుల వశమొనర్చు విషయము విచారించుటకు జిల్లాకలెక్టరుల అభ్యుత్తతక్రిందనియు మింపబడిన ఉపసంఘముల నివేదికముపై ప్రభుత్వవారు దీసుకొనిన చర్యయేమి?

హోమెంబరుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ఇదివరకే శాఖయందు పనిచేయుచున్న రాష్ట్రీయ శాఖోద్యోగులలో కొందరినిభారత కార్యదర్శి ఇంపీరియలు సర్వీసు గ్రేడులోనికి దీసికొని రాయలుకమిషను శిఫార్సుల ప్రకారము జీతముల పెంచుకొనెననియు అందుచే నాన్ వోటబులు మొత్త మీ వత్సరము పెంచిననియు నుడి వి రి. అడవుల వలన లాభము రానంతమాత్రమున వానిని తొలగించుటకు వీలులేదు. దేశమందలి శీతోష్ణపరిస్థితులకును వర్షములకును ఈఅడవు లవసరము. జిల్లాసంఘముల నివేదికములనుప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నారు. క్వెరలోనే చర్యదీసుకొనెదరు.

నరసింహాచార్యులుగారు ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొని నపదిద డిమాండు వోటునకు రెట్టబడి ఆమోదింపబడెను. సభవారంతట ఫలహారములకు లేచిరి.

హిందు మహమ్మదీయ సమస్య

అలహాబాదునాయకుల ప్రయత్నములు

అలహాబాదు, మార్చి 18:—అలహాబాదునందలి హిందువులకును మహమ్మదీయులకును మైత్రి పెంపొందింపజేయుటకై రెండు సంఘముల నాయకులను ఇష్టాగోష్ఠిప్రసంగములు జరుగుచున్నవి. రెండుసంఘముల నాయకులు కలిసి ఒక ప్రకటన గావించెదరని తెలియుచున్నది. హిందుమహమ్మదీయ సమస్య పరిష్కారము కాక ప్రస్తుతమున్న స్థితియందే యుండిన దేశ ప్రశస్తిభివృద్ధికి భంగముకలుగుననియు కావున భేదములను తొలగించుట అవసరమనియు ఈప్రకటనయందు నూచించబడును. అన్ని విషయములను గురించి ఆలోచించుటకు త్వరలో రెండు సంఘముల ప్రతినిధుల సమావేశము జరుగును. రెండుసంఘముల నాయకులు ఇంకవరకు సరసముగనే సంభాషణజరుపుచున్నారు.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘసభ

ఏలూరు, మార్చి 17:—శ్రీ దండు నారాయణరాజుగారు ఏలూరునుండి ఇట్లు తిరిగివెరిరి: పశ్చిమగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ సాధారణసమావేశము నిడదవోలులో ఖాది బోర్డు ఆఫీసులో 21 వ లేదీ ఆదివారమునాడు కూడును. నూతనసంవత్సర కార్యనిర్వాహకవర్గపు తెన్నికయు రాష్ట్రీయసంఘసభ్యుల ఎన్నికయు జరుగును. రాజోవు శాసనసభ ఎన్నికలకు అభ్యర్థులను ఆఖరుసారి ఎన్నుకొందురు. క్రొత్తగా ఎన్నుకొనబడిన జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘసభ్యులందరును రాగోరెను. ప్రత్యేక ఆహ్వానములు పంపబడలేదు. కాంగ్రెసువాదులును కాంగ్రెసు యందు సానుభూతి గలవారును వచ్చి సభాకార్యక్రమమునకు తోడ్పడ కోరుచు న్నారు. కాంగ్రెసు తరపున ఈ జిల్లా నుండి శాసనసభల అభ్యర్థులుగ నిలువడలించినవారందరును రాప్రార్థితులు. రాజా టకపాయిస లేమ సమ్మతిని కార్యదర్శివద్దనున్న నమోనాప్రమాణములను సంతకముజేసి తెలియపర్చగోరెదను.

నూతన పక్ష నిర్మాణము

భారతజాతీయ పక్షము

ఎన్నికలకు స్వతంత్ర, మితవాద, రెస్పాన్సివు సహకారపక్షము లొకటగునా!

(ఫ్రీ ప్రెస్)

బొంబాయి, మార్చి 18:—జాతీయ మితవాది సంఘ కార్యదర్శియగు సి. జె. చింతామణిగారి పుత్రుడు బొంబాయిలో నున్నాడు. 2 కేసులో సక్రమ ప్రభుత్వచర్యకు గడంగుట కిష్ట పడు రాజకీయపక్షములన్నిటిని ఒక్కటిగా జేయుటనుగూర్చి యిటు స్వరాజ్యరక్షేతర ప్రయత్నము వారితో సంపత్తిండుచు న్నాడు. 21 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సామ్రాజ్య పౌరసంఘాలయమున సాయంత్రము 4 గంటలకు అన్ని పక్షముల యిష్టాగోష్టికై సర్ చమష్లాలు సెటల్వాడుగా రొకసభ జరిపెదరు. చింతామణిగారు జయకరుగారితోను యితర రిస్పాన్సివు సహకార కాదులతోను గోష్ఠిసల్పుచున్నారు. భారత జాతీయ పక్షమును పేరుతో క్రొత్త పక్షమును నిర్మించు నుద్దేశముతో ఏప్రిల్ 1, 4 తేదీలందు బొంబాయిలో అన్ని పక్షముల ప్రముఖుల సభ నొకదానిని జరుపవలెనని గూడ ఆలోచనలోనున్నది. అప్పుడే ఆహ్వానములు బంపిండుట దెలియుచున్నది జెన్నాగారు అందు సంకమజేసినటుల చెలియుచున్నది. ఇందు ఉద్దేశము లిబరలు, ఇండిపెండెంటు, రెస్పాన్సివు కోఆపరేషనుపక్షములు యీ భారతజాతీయపక్షమునందొక్కటియై వచ్చేయొన్నికలందు స్వరాజ్యపక్షముతో పోటీజేయవలెనని తలచినటుల చెలియుచున్నది.

రెస్పాన్సివుసహకారవాదుల యభిప్రాయ మేమనగా లిబరలు ఇండిపెండెంటు పక్షములవారు దేశమును సక్రమ ప్రభుత్వచర్యకు గడంగునటుల జేయగోరునెడల రెస్పాన్సివు సహకారపక్షమున జేరి తరువాత అసకారము రాగానే కాంగ్రెసులో జేరి దానిని వారియుద్దేశము ప్రకారము మార్చుచును గాని తామి క్రొత్తపక్షములో జేరలేమనుచున్నారు. కాంగ్రెసువాదులుగానివారి కొక ఆక్షేపణ గలదు.

ఈమధ్య జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ కాంగ్రెసు ఒకపక్షసంఘక జేసెను గాని జాతీయ సంఘక పరిగణించలేదు. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ తీర్మానము నందు కొద్ది మార్పుల జేయునెడల యాక్షిప్తము తొలగిపోగలదు. ఆ ప్రకారము కాంగ్రెసు సంఘలు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు పనిజేయుచుండ కాంగ్రెసు వాదులై కాంగ్రెసు పేరగాక మరియొక పేరుతో అభ్యర్థులుగ నుండి అందువలన నెట్టి ఆటంకము లేకుండ యెన్నికలలో పాల్గొనుటకు హక్కుండవలయునని కోరెదరు. ఈ భారత జాతీయ పక్షమునకును దెసాంటూ, సప్తా మానిఫెస్టోకును సంబంధమేమియు లేదు. వారు బొంబాయిలో ఏప్రిల్ చివర రోజులలో సభ జేసి కామమెట్టు బిల్లుపేర దేశమునందు సహకారము గలుగునటుల జేయజూచుచున్నారు.

కరాచీమ్యునిసిపాలిటీ—ఖద్దరు

బడ్జటుచర్చ

(ఫ్రీ ప్రెస్)

బొంబాయి, మార్చి 18:—కరాచీ మ్యునిసిపాలిటీ బడ్జెటు చర్చసమయమున పనివారదులకులకై 17వేల రూ పాయలు ప్రత్యేకింపగా జాతీయపక్ష సభ్యులు వారికి ఖద్దరు కొని యిరువలెనని పట్టుబట్టిరి. ఈ ఉపపాదన మప్పటి కాపివేయబడెను. ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటులకు గానున్న 10 వేల ఖర్చును దీని వేయుటకు జాతీయ పక్షసభ్యు లుపాదించిరి. వై.పెండియరీ మేజిస్ట్రేటులు యీవనిని బాగా జేసెదరని వారి యభిప్రాయము. ఈ ఉపపాదన మోడిపోయెను.

మద్రాసు కాంగ్రెసుసంఘసభ

మద్రాసు జిల్లాఆంగ్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ సాధారణ సమావేశము 22వ మార్చి సోమవారమునాడు ఆంగ్రప్రతికాల యమున జరుగెను. రాష్ట్రీయ సంఘమునకు 10 మంది సభ్యుల నెన్నుకొనుటయు నూతన సంవత్సరమునకు కార్యనిర్వాహకులను ఎన్నుకొనుటయు కార్యక్రమముగ గలవు. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసు పత్రికలు

విద్యవిద్యాలయములు పరీక్షలు:—ఏప్రిల్ 1-వ తేదీన విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయము సెలవగుటచే మూయబడును. తిరిగి 7 వ తేదీన తెరచి పరీక్షలు ప్రారంభించెదరు.

నూతన సర్దుబాటునరలు:—కన్నులు ఎం. ఎస్. షాదరి ఇ. ఎం. ఎస్. జనరలు ఆస్పత్రి నూతనరెంటుగారిని మదరాసు ప్రభుత్వ స్ట్రజుజనరలుగా మేజరుజనరలు మైమన్నగారి స్థానే నియమించురని తెలియచున్నది. మైమన్నగారిని ఇండియను మెడికలు సర్కిసు డైరెక్టరు జనరలుగ నియమించిరి. షాదరిగారు యీ రాష్ట్రమునందున్న ఐ. ఎం. ఎస్. ఉద్యోగులందరికన్న యెక్కు వినుభవముగలవారు.

ఎన్నిక తగాదా

సర్ అన్నామలెచెట్టిగారి ఎన్నికనువిచారించుట గొల్లి. డి. బి. సర్ అణ్ణామలెచెట్టిగారు ప్లేటుకాన్సిలు నకు మదరాసు ప్రతినిధిగ ఎన్నుకొనుట ఎన్నికనిబంధనలు 7 ప్రకారము సక్రమముగాదని కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు అభిప్రాయించిరి. సదరు అభ్యసూర్చి విచారణ గొల్లి న్యాయులు, రా. బి. ఎస్. వరదాచారి, కె. కుందరం చెట్టిగార్లను విచారణసంఘముగ గవర్నరు జనరలుగారు నియమించిరి. ఈ సంఘమునకు వాలసుగూరు అగ్యతులుగ నుందురు. మదరాసులో విచారణ జరుగును.

మోటారు ప్రమాదము:—నిన్నరాత్రి మన్రో విగ్రహమునదగ్గ మోటారు ప్రమాదము జరిగినది. ఒక విరోపియు దురాత్రి తన మోటారు నైకిలుమీద తిరిగివచ్చుచుండెను. వాలాజాకోడునకు వచ్చునంతలో 40 ఏండ్లవాడొకడు నైకిలు ముందుగా తొడుకడ్డముగా నెల్లెను. మనిషి పడిపోయెను, చెబ్బలు తగిలెను. విరోపియుడను నైకిలు నుండి పడెను. ఇరువురును తెలివి తప్పి రోడ్డుపై పడియుండిరి, ఇంపీరియలు ప్యాంకు సంబంధించిన బుల్లిక్కుగారు తమ నైకిలుపై వచ్చుచు ఇరువురును జూచి జనరలు ఆకుప్రతికి తీసికొనిపోయిరి. వారాసు పత్రిలో నున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

ఎల్లెక్రికు తీగెలలో చిక్కి చచ్చుట

నిన్న మధ్యాహ్నము కొబ్బరి చెట్ల నెక్కుచున్న కొబ్బరి కంట్రాక్టరు మాణిక్య గ్రామణి తీగెలలో చిక్కి ప్రాణముపోయి యుండెను. విచారణలో మధ్యాహ్నము కాయలకొరకువైకెక్కి కత్తితో గెలను కొట్టుటకు విసరెను. ఆ కత్తి తీగెలకు తగిలెను. మను తగిలి తీగెలలో చిక్కికొనియెను మైలాపూరులో పోలీసు వారు వచ్చిరిగాని తీగెలలో చిక్కినవానిని లాగుటకు పిలువలేక పోయెను. కార్పొరేషనువారికి కబురంపిరి. బాటరీ ఆపబడినది. వానిని తీగెలలో నుండి తప్పించిరి. ఆకస్మిక మరణమని విచారణలో జేర్చిరి (ఆ. ప్రె.)

నేపనలు యూనివర్సిటీ పట్టభద్రుల సంఘము

సాంఘికసభ

నేపనలు యూనివర్సిటీ పట్టభద్రుల సంఘముయొక్క వార్షికోత్సవమును రాబోవు ఏప్రియలునెల్ 2, 3, 4 తేదీలలో అడయూరులో జరుపుటకు కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు నిశ్చయించినారు.

ఈ సభలో రాబోవు సంవత్సరమునకు అధికారుల ఎన్నికలు, ఆదాయవ్యయపట్టికనిర్ణయము, ఇక ముందు సంఘము వారు చేయవలసిన కార్యమును ఆలోచించి తీర్మానించుట మొదలగు విషయములు ఆలోచింపబడును.

ఇతరచోట్లనుండి వచ్చు సంఘసభ్యులకు అడయూరులో సంఘకార్యాలయమున మజ్జనభోజనాదులకు ఏర్పాట్లు చేయబడును. సభకు వచ్చు సభ్యులు ముందుగా కార్యదర్శికి తెలుపగోరుచున్నారు.

అడయూరు, } వి. ఎస్. శర్మ.
17-3-26. } బి. ఏ. బి. జిట్టి
కార్యదర్శి.

ఆంధ్రనాయకుల పర్యటనము

కాంగ్రెసుప్రచారము

శ్రీయుక్త టి. ప్రకాశం పంతులుగారు సి. జి. యన్. సరసింహారాజుగారు రేవుసాయంకాలము కలకత్తా మెయింజులో నెట్లూరుకు వెళ్లెదరు. అచ్చటినుండి 25 వ తేదీ గుంటూరులో జరుగనున్న జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమునకు వెళ్లెదరు. ఈ సభ యందు ఎన్నికలను అభ్యర్థులను నిర్ణయించు విషయమై ప్రజాచింపబడును. సభకు తాలూకాలోనుండి ప్రముఖులు, కాంగ్రెసు సభ్యులు కానివారిహాడ వచ్చి తమతమ అభిప్రాయములు తెలుప ప్రార్థితులు పర్యటన సంఘసభ్యులకు ఉపాహరితము, హరిసర్వోత్తమరావుగార్లు గుంటూరులో వీరితో కలసికొనెదరు.

స్వరాజ్యపక్షమువారు సామ్రాజ్య శాసనసభ యందు చేసినపని:—చెన్నపరి నగర కాంగ్రెసు సంఘముల యాజమాన్యమున ఆర్కీనియసువీధియందలి గోకలేహాలులో శుక్రవారం 19 వ తేదీ సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ఒక సభజరుగును. 'స్వరాజ్యపక్షమువారు సామ్రాజ్య శాసనసభయందు చేసినపని'యను విషయమై ఆర్. కె. మణ్సుగం చెట్టిగారు యం. యల్. ఎ. ఉపవ్యసించెదరు. శ్రీమాను యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

రెండవ నాయుడుమహాసభ:—ఈ సభ ఏప్రిల్ 2, 3 తేదీలలో మదరాసున జరుగును. సభలో రాజకీయములుండవు. నాయుడుసంఘాభివృద్ధియే చర్చింపబడును.

ఆర్. మదనగోపాలునాయుడుగారు ఆహ్వాన సంఘాగ్యతులు. సర్. కె. వెంకటరెడ్డినాయుడుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. ఆహ్వానసంఘసభ్యత్వధరుగుము రూ 5, ప్రతినిధి రుము రూ 1. బయటివారికి భోజనబసవతులుచితము. కె. వెంకటస్వామినాయుడుగారికి 125, ఆదియప్పనాయక దీధి విలాసమునక చందాలంపపడెను. ఏప్రిల్ 4 వ తేదీన ప్రత్యేకముగ స్త్రీలసభ జరుగును.

అడవిపంచాయితీలసభ:—చెన్నరాష్ట్ర అడవిపంచాయితీల సభ గోఖలేహాలులో యానెల్ 22-వ తేదీన జరుగును. గవర్నరుగారు నాడుదయము 11-30 గంటలకు సభను తెరచెదరు. గొల్లి హోము మెంబరుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

మదరాసు కార్మికసభ:—రంగస్వామి అయ్యంగారి ఉపన్యాసము:—

నిన్న సాయంకాలము ఎడ్వర్డుపార్కులో జరిగిన కార్మిక సంఘ సభయందు ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు ఉపన్యసించిరి. కార్మికలస్థితి వశ్యవృద్ధి జేయుటకై గావింపబడిన ప్రేడు యూనియను చట్టపు ప్రాముఖ్యమును చెలియజేసిరి. కార్మికుల సహాయార్థము స్వరాజ్యపక్షమువారుగూడ ప్రభుత్వమువారికి సహకారమొనర్చి యీచట్టము నామోదింపజేసిరి. ఈచట్టమును నిరుపయోగము జేయుటకై పెట్టుబడిదారులు, ధనాధికులు చాల యత్నించుచుందురు. కార్మికులు వారిమాయలలో ఒటరాదు. తమ కార్మికసంఘములను అభివృద్ధిజేసికొనవలెను. మిల్లు అధికారులు సంఘములు స్థాపించి అంధు కార్మికుల జేరుడని కోరుదురు. కార్మికు లెంతమాత్ర మంగీరింపరాదు. కార్మికులు, కర్షాగారాధికారులు ప్రతిపక్షులు కొవున ఎవరిసంఘములు వారికి ప్రత్యేకముగ నుండవలెను. కలసియున్నచో లాభము లేదని అయ్యంగారు చెప్పిరి.

రాకపోకలు—అహల్ల మే పెడు న్యూసు పేపరు కంపెనీతో తన సంబంధము వదలు కొనిన ఆర్. ఎస్. శర్మ సి. ఐ. గారు నేడుదయము మదరాసు వచ్చిరి. ఇకముందిండియాతో వార్తాప్రతికలసంబంధ ముంచుకొన దలచుకొన లేదని పత్రికా విలేజరికి చెలిపిరి. వచ్చే నెలలో యూరపుపెడల నున్నారు. అటునుండి వచ్చిన పిమ్మట జిల్లా మిల్సులో చేరెదరు. (ఆ. ప్రె.)

ఆర్. కె. మణ్సుగం చెట్టిగారు ఎం ఎల్. ఎ హార్బరు ఇంజనీరు డంకనుగారు నేడుదయము వచ్చిరి.

డా॥ ఆనిబిసెంటుగారు జమ్మదాసుదొరకడనుగారు, సర్ విక్టరు శామానుగారు నేడుదయము వచ్చిరి. నెట్లూరు కలకత్తరుగారు పర్వోజ్జీ ఇస్కేలు నేడుగారు నిన్న రాత్రి వెడలిరి.

పౌరుల హక్కులు-విధానము

శాస్త్రాగారి "కమల" ఉపన్యాసములు

8

గౌ॥ వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రాగారు మొన్న పాఠశాలము ఆందర్పను హాలులో భారతీయ పౌరసత్వముల గూర్చి మాడపడ పన్యాసము నొసంగుచు యిట్లు చెప్పిరి.

మతస్వాతంత్ర్యము

మతస్వాతంత్ర్యము విషయమున భారతీయులు అట్టి ఫీర్యాదు జేయవలసిన అవసరముండదు. 1850 సం॥ 21 వ చట్టము ఇందువిషయమునగల ప్రతిబంధకములన్నిటిని తొలగించి నచ్చటి నుండియను యీ స్వేచ్ఛను పూర్తిగా అనుభవించుచున్నాము.

విద్యావిధానమునం దీవిషయమున చిన్నహక్కుకట్టి భాములకు నిరాకరింపబడినది. నాగరిక దేశము లన్నింటిలో ప్రభుత్వధనసహాయము నుపొందు ప్రతివిద్యాసంస్థయందు విద్యార్థులకు మతవిద్యా నిర్బంధము లేకుండ వ్యావహారికవిద్య నేర్చుకొనుటకు అవకాశము గలదు. ఈదేశములో ప్రాబుల్యము క్రైస్తవ ప్రచారకసంఘమువారు పాపిందు విద్యాలయములందు యీ స్వేచ్ఛ లేదు. 1870 సం॥ లోనే ఇంగ్లాండులో గుర్తింపబడిన యీ స్వేచ్ఛ యిచ్చట యిప్పటికి లేకుండుట విచారమగుచున్నది. ఇతరరాష్ట్రములలో కాసనసభ్యుల డౌచర్యము వలన విద్యావిధానమునందు (కాంవెన్యూషన్) మతస్వాతంత్ర్య నిబంధన చేర్చబడుచున్నది. మనరాష్ట్రములో విశ్వవిద్యాలయము పెట్టేటటు, కాసనసభ్యులు యింకను చెనుకబడియున్నారని చెప్పవచ్చును. ఈనిబంధన అవశ్యకతను మీరు గుర్తించలేదు. విద్యావిధానమునందు ప్రాబుల్యము మిషనరీలవల మధికమగుచున్నది. వారు ప్రస్తుత మనుభవించుచున్న సౌకర్యమును వదలుకొన నియ్యకొనరు. "విద్యాసంస్థలో మతబోధను విడచి యితరవిషయముల నేర్చుకొనుటకు విద్యార్థులకుగల హక్కు నిరోధించుకాసన మేదియు అమలు జరుపరాదు" అని పైన పేర్కొనిన నిగ్గింపన నూచించుచున్నది.

ప్రతికాస్వాతంత్ర్యము

పౌరులు తమ ఆధిప్రాయములను విరివిగా వ్రాతమాలమున ఉపన్యాసములు పత్రికలద్వారా ప్రకటించుటకు గూడ కొన్ని సక్రమమైనవి. కొన్ని అక్రమమైనవి ప్రతిబంధకములు గలవు. కాని యిదివరకు మనము హోరాహోరీ పోరియుండిన ప్రెసు ఆట్ట యిప్పుడు తొలగించబడినది. ప్రభుత్వమువారు అనధికారసభ్యులు తాత్కాలికముగ సహకారము కలిగియుంటున్నట్లే ఇది భవించెను. ప్రెసుఆట్ట తొలగించినను, ప్రతికలవలన ప్రభుత్వమున కేమియు ముప్పువాటిల్లకుండ కొన్నినిబంధనలను యితర చట్టములలో చేర్చిరి. క్రిమినలు ప్రాసీజ్యుకోడులో 99 సెక్షన్లు ప్రభుత్వ ఉత్తరువు ప్రకారము రాజద్రోహపు గ్రంథములను, వార్తాప్రతికలను ముద్రికాలయములను జప్తు చేయుట కధికారముగలదు. కాని దీనికట్టి ఆక్షేపణ యుండదు. ఎగ్జిక్యూటివు ఉద్యోగి లట్లునర్చినను హైకోర్టునకు అప్పీలు జేసికొనవచ్చును. కావున ప్రజలు సంతృప్తి చెందవచ్చు. పోస్టాఫీసు, నీకస్టము చట్టములలోగూడ నిట్టి వరములు గలవు.

ప్రభుత్వోద్యోగములు-సంఘాభిమానములు

ప్రభుత్వోద్యోగముల నిచ్చుటలో అర్హతగల ప్రతిపౌరు 55 వ హక్కుండవలెను. అందరకు సరసమానముగ హక్కుండవలెను. జాతిమతసర్వభేదముల బట్టి యెవ్వరిని తొలగింపరాదని ప్రభుత్వ చట్టములోగలదు. అయినను విరోపియను, ఇండియనుల మధ్య ఉద్యోగముల పంచి యిచ్చుటలో యీ న్యాయము గమనించుటలేదు.

చాలరాష్ట్రములలో ప్రభుత్వమువారిచే గాక కాసనసభల జల్లనే యీవిధములు పాటింపబడుచున్నవి. కొన్నిసంఘముల వారికి ప్రత్యేక సౌకర్యము లొసంగుచున్నారు. ప్రభుత్వోద్యోగులందరు ప్రభుత్వసేవకులేగాని అధికారమునందుండు ప్రత్యేక పక్షముయొక్క సౌఖ్యముల కారని జర్మనకోడులో గలదు. కావున ప్రతిఉద్యోగిగూడ తన ఉద్యోగలాభములకై ప్రత్యేక పక్ష న్యాయకుల ఆదరణ కోపము ప్రాకుటాడ నవసరములేదు. కాని, అట్లు జరుగుటలేదు.

ప్రత్యేకసంఘాభిమానములు ప్రబలినచో ప్రత్యేక వ్యక్తులకే గాక ప్రజాసమాహమున కంతకు నష్ట దాయకమగును. సంఘమునగా మానవసంఘములకు చెందును. సంఘాభివృద్ధి దేశాభివృద్ధి జరుగవలెన్న ప్రతిపౌరుడు ఆర్థిక నైతిక విజ్ఞానాభివృద్ధిని చెందవలెను.

బహిరంగసభలు

బహిరంగసభల విషయమున రెండు అంశములు నూచించవలసియున్నది. క్రిమినలు కోడులో 127, 132 రెండు సెక్షన్లు అక్రమసంఘముల నణచివేయుటకుగా నుద్దేశింపబడినవి. ఇవి యితర దేశములో కన్న యెక్కువ కఠినముగనున్నవి. వీని తొలగింపవలెనని స్టేటుకాన్సిలులో నేను ప్రతిపాదించితిని. గాని సెగ్గలేదు. తరువాత ఎంబ్లీలో డి. బి. రంగాచార్యులుగారు ప్రతిపాదించిరి. గెల్చిరి. కాని స్టేటుకాన్సిలు వారు ప్రతిహేతుముగ నుంటచే అమలు జరుగలేదు. ఈసెక్షన్లు ఆక్షేపించుటకు మాడు కారణములు గలవు. అక్రమసంఘముల చెదరగొట్టుటకు పూర్వము పోలీసువారు మేజిస్ట్రేటు హెచ్చరిక డెలువవలెనను నిర్బంధములేదు. హెచ్చరిక చెల్లినపిదప ఒకగంట చర్యదీసి కొనక వేచియుండవలెనని ఇంగ్లాండులో నిబంధనగలదు. ఈమాట వీని స్టేటుకాన్సిలుసభలో నవివరి. కాని పిమ్మట నేను నవ్వవలసి వచ్చెను (నవ్వు)

ఈగంటలోపున అక్రమసంఘ మనబడు గుంపు చెదరిపోయినచో మేజిస్ట్రేటుకాని పోలీసువారు కాని వేచియుండ నవసరములేదు. ఎగ్జిక్యూటివు ఉద్యోగులు మితిమీరి ప్రవర్తించినచో నష్టపడ్డవారు సివిల్కోర్టులో దావాచేసి నష్టపరిహారము బుచ్చుకొనవచ్చును. ఇంగ్లాండు సిపాయిలుగూడ సివిల్కోర్టు న్యాయమునకు బద్ధులు కావలసినదే. తిరుగుబాటు సమాహముల నణచుటకు పూర్వము గవర్నరు జనరలుగారి అనుమతిని బడయవలసియున్నది. కాని ఈ అనుమతి నామకా యున్నదే గాని యెన్నడు చర్యకు పూర్వము బడయుటలేదు.

1910 సం॥ రాజద్రోహపు సభల చట్టముగలదు. ఈచట్టము ప్రకారము ప్రభుత్వమువారు నూచించు కొన్ని స్థలములలో బహిరంగసభలు జరుపరాదు. జరిపినను జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారికి మూడు రోజులు ముందుగ తెలియ చేయవలెను. వారికివ్యతిరేకమున చో నిషేధించురు. వారి తీర్పుపై అప్పీలు లేదు. ఇది యెంతమాత్ర మంగీకరింప దగ్గదిగాదు.

క్రిమినలు లాసవరణ చట్టము ప్రకారము గవర్నరు జనరలుగారు ఏసంఘమునైనను అక్రమసంఘముగ ప్రకటించి చర్యదీసికొనవచ్చును. బెంగాలులో యీచట్టమును అసాలోచితముగ నుపయోగించుచున్నారు. వాలంటరీ సంఘములను గూడ నిషేధించి వందలకొలది యువకులను స్త్రీలను గూడ అరెస్టు జేయుచున్నారు.

ఎగ్జిక్యూటివు అధికారములు

ఇండియా ప్రభుత్వ ఎగ్జిక్యూటివుకాఖకు కోరిన అధికారములన్నియు ఒకసంగబడినవి. ఇంకను చాలవని మొర జెల్లుచున్నారు. తమ నిరంకకాధికారమును యింక నధికము జేయుచు కాసనసభ్యులను కోరుచుందురు. ఒక పని నుద్దేశించి అధికార మొసంగినచో తేరొకపని కుపయోగింతురు. చట్టములలోని వాక్యములకు ప్రత్యేకార్థముల దీయుచుందురు. ఈమధ్య 144 సెక్షన్లు నిల్చి ఉపయోగించిరి. ఈ సెక్షన్లు నుపయోగించి మన స్వేచ్ఛ నరీకట్టిరి. పానుపాట్లు రిగ్యులేషనులుగూడ నిల్చి ఉపయోగించుచున్నారు. భారతీయ పౌరులు బయటకు పారిపోకుండ జూచుట కుద్దేశింపబడిన చట్టమును రాజకీయములలో నుపయోగించి బయటనున్న వారిని లోనికిరానిచ్చుటలేదు. ఇండియాలోనివారిని బయటకు పోనిచ్చుటలేదు. ఇట్టి చట్టము దుర్వినియోగము చేయబడుచున్నది. అపెరికావాడుగూడ యీచట్టము అవకాశము దీసికొని మనవారిని నిషేధించుచున్నారు.

ఎగ్జిక్యూటివు కాఖకు యింక సెక్యులరీఅధికారములుగలవు. కాసనసభలు పేరు కన్న వేగాని కాసనసభల ప్రసక్తిలేకుండ గవర్నరు జనరలుగారు ఇండియా అంతటిలో అమలు జరుగు కాసనముల నిర్ణయించగలరు. కాసనసభలు నిరాకరించిన చట్టములను పునరుద్ధరింపవచ్చును. పన్నులను గూడ గవర్నరు జనరలుగారు స్వయముగ విధింపవచ్చును. ఉప్పుపన్ను నక్షే రట్టింపుజేసిరి. సాల్పు చట్టముప్రకారము గవర్నరు జనరలుగారునుగూడ యీ 8 పన్ను విధింపవచ్చును. భూమి పన్ను గూడ కేవలము వారి

స్వాధీనమునందే యున్నది. పైగా పోలీసు చట్టము ప్రకారము ఎగ్జిక్యూటివువారు అదనము పోలీసును నియమించి పన్నువసూలు జేయవచ్చును.

ప్రభుత్వమువారు సేరముల నివారించుట కుద్దేశింపబడిన 144 మున్నగు సెక్షన్లును అతితరుచుగ అన్నికార్యముల కుపయోగించుచున్నారు. ఈవిషయమున మదరాసు కలకత్తామున్నగు హైకోర్టులు ఎగ్జిక్యూటివు కాఖకు నిందించియున్నవి. పోలీసువారు మేజిస్ట్రేటులు తమ పని తేలిక చేసికొనుటకై అనవసరముగా యీకాసనముల నుపయోగించుచుందురు. ఎవరి హక్కులను వారు న్యాయముగ ఆదరించు ప్రజల నణచివేయుచు అక్రమముగ కాంతి భంగము జేయువారికి ప్రాత్యాహ్వానము గల్గుచున్నది.

న్యాయ కార్యనిర్వాహక కాఖల వేరుజేయుట

న్యాయ కార్యనిర్వాహక అధికారములవేరుజేయవలెనని చాలకాలమునుండి ఆందోళనగలదు. కాని ఆర్థిక యిబ్బందులచే జరుగకున్నది. వేరు జేయుట అవుసరమతి ఆందరంగీకరింతురు కాని చేయకుండుటకు డెల్టా కారణములు సంకల్ప ప్రికరముగ లేవు. ఇతర రాష్ట్రములలో నిండు విషయమై ప్రజలు చాల పట్టుబట్టియున్నారు. మదరాసు కాసనసభ్యులు గూడ యిష్టజేయుచు క్రోధపించుచున్నారు. ఉభయకాఖలను కలిపియుండుటవలన ఎగ్జిక్యూటివు కాఖ కెక్కువ బలము గలుగుచున్నది. భూమి భారతదేశ పరిపాలనయందు కార్యనిర్వాహకవర్గమున కెక్కువ అధికారమియ్యకుండ జూడవలెను. న్యాయస్థానముల ధిక్కరించు అధికారమువారి కుండరాదు.

బర్తా శాసనసభ

రంగూను, మార్చి 16:— నేటిదినము బర్తాశాసనసభలో పోర్టుట్రస్టునకు అప్పుగ ఇవ్వవలసిన మొత్తమున 65 లక్షలు తగ్గింపవలయు నను ఉపపాదనము నిరాకరింపబడినది. పైగాన్యూ రెనిన్యా డిపార్టుమెంటు డిమాండు మొత్తము 30942800 రూప్యములు సంపూర్ణముగ ఆమోదింపబడినది. హోంపాలిటికలు డిపార్టుమెంటుకు 30954800 రూప్యముల గ్రాంటుకు హోంమెంబరుకోరెను. జనరలు అడ్మినిస్ట్రేషను గ్రాంటునందు రెండు లక్షలు తగ్గింపవలయునని యుభయగారు (హోంరూలరు) ఉపపాదించిరి. సిక్కింగు సలూము ఇంకను కొన్ని ప్రదేశములందు ఆచరణయందున్నదనియు ఉద్యోగులలో దుర్మితి లంచగండితనము అధికముగనున్న దనియు యుభయగారుచెప్పిరి. ఈఆరోపణ నిరాధారమైనదనియు ఉద్యోగులదుర్మితిని ఆణచివేయ ప్రభుత్వమువారు దృఢసంకల్పములై యున్నారనియు ప్రధాన కార్యదర్శి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

హోంమెంబరుగారు కూడ ఇట్లే. సమాధానము చెప్పిన పిమ్మట సమ్యములు పుచ్చుకొబడినవి. ఉపపాదనము అధిక సంఖ్యాకులచే నిరాకరింపబడినది.

ఉచిట్ జేయింగుగారిని రాజద్రోహపు సేరముక్రింద శిక్షించివలెనను ప్రభుత్వమువారి చర్యపై అసమ్మతిని తెలుపుటకు జి. కె. మున్నిగారు లాభశీపరుల డిమాండునందు నామకార్థముగ కొంత మొత్తమును తగ్గింపవలయునని ఉపపాదించిరి. బ్లెయింగుగారు చట్టమును అతిక్రమించక సాంప్రదాయబద్ధముగ ఆందోళనమే జరిపిరనియు వారిని శిక్షించి ప్రభుత్వమువారు తమ అధికారములను దుర్వినియోగ మొనర్చిరనియు మున్నిగారు చెప్పిరి.

కాసనసభయందు ఇట్టి విషయములు చర్చించుట ఉచితముకాదనియు, చట్టసమ్మత మగు ఆందోళనమే ఏది అవునో కాదో నిర్ణయించుట కోర్టుల పనియనియు హోంమెంబరుచెప్పెను. ఉపపాదనము అధిక సంఖ్యాకులచే నిరాకరింపబడినది.

(ఆ. ప్రె)

బుల్ బుల్ ఆటో మాటికు ప్రై అత్తరు

క్రాంతగా జర్మనీవారిచే కనిపెట్టబడినది

వివాహము యితర వేడుక సమయములందు వాడుటకు యింతమంచి నవీన అత్తరు ఇదివర కెప్పుడు అత్తరు ఇదెటును, బుడ్డిని నిలుపుగానుంచిన బయటికిరావడము ఆగును. పరీక్షార్థమై ఒకబుడ్డికి అర్ధరయిచ్చి తెప్పించుకొనుదు. తరువాత మీరు మీ స్నేహితులను దజనులకు సంతోషముతో ఆర్దరణిత్తురు. బుడ్డి 1-కి ధర రు 1-4.0 తపాలాద్వారా ప్రత్యేకం. BAIJNATH MOTHILAL & Co., 168, China Bazar Road, P. Box No. 163 Madras

దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వర కథాభినందనము

శ్రీమత్పరదేవతాయై నమః.

ఉ॥ ట్రియత దేశమంతటను శీఘ్రగతిగ వులసిల్లినావు, విద్యాయితము, ర్మివై సకల ధార్మికమార్గ మెరిగినావు, చేదోయి తనంత వృత్తులకుఁ దోడ్పడఁ జెన్నలరారినావు, కన్దోయి తరింపఁజూతువు వినోదము మోదము నీగుణం బహో.

మ॥ ప ర దేశో స్థి తి భాగ్యసంపదయు "విద్యావేత్తి" యస్తరుగా భరతానందము భారతీక గురుకావ్యస్ఫూర్తివాక్యంబులక నిరతంబుక దగ వెల్వరింతువు మహా నిష్ఠాగరిష్ఠాద్యుతిక సరసుల్ గాంతురు భావబోధనము నీ శాంతిప్రభావం బహో.

మ॥ ప తి తో ద్ధారకులై మహామహిమ లాభ ప్రాప్తి మూచించు సం గతులౌ, నో, నన వెల్లిడితురుగ, ప్రజాభూషణుల్ మిమ్ముఁబోల్ మతిమంతుల్ భవనైకరత్నముగ, నీ మార్గము గవ్వట్లు న మృతిమై నిన్నుఁ గలంతు రెల్లరును నీమం జెంచి నాగేశ్వరా.

చ॥ అ వ స గ్రమై న వచ్చుటను న చ్చట మిక్కిలి యేర్చి కూర్చి, మా నవునకు నేర్చి లోకమున నచ్చినవానినిఁ జేసి, మోడులుక చివురుల వెన్నులెత్తుటకుఁ జేవ నొనర్చి, నవీనపద్ధతిక నవరసముల్ ధరించితివి న్యాయబుధోత్తమ! సాధున త్తమా.

చ॥ తె లి య క్ర మున్నె యర్థము ను తించి గడ్డించితి వెంతయైనఁ గా వలె నమృంతాజనము పరిపాటి ధనము విధాన మార! నిచ్చలు కులదేవతాకృతిని జక్కని చిక్కని భావ మిచ్చి, నీ విలువకు మూలమైనది వివేకము గల్గుటచేసి, ధీనిధి!

మ॥ ప ర రా క్షా పరిపూర్ణ సాధకలనా ప్రాణిణచంద్రాకృతిక శిరమందుంచినవాఁడు నీనముఁడు; వాసికగాంచినా వున్నతిక సరివా రెవ్వరులేరు నీ కొరులు వాంఛల్ నింపుచున్నావు ను స్థిరమా సంపద శ్రీకళాభ్యుదయ కాశీనాథ నాగేశ్వరా!

ఉ॥ సా ర న శ్రీతమారుతవ చః ప రి పా త్రిత చందన ప్రభక గౌరవపాత్రమై తగిన ఖ్యాతి వహించిన దాంధ్రపత్రికా ధారము భారతప్రజల ధైర్యము చెల్పును గన్ను విప్పింక శ్రీరమణీమణికి విశేషముఁ జూపును దేశనాయకా!

మ॥ య తి నాన్మాజన పోషణ మ్మునకు నై అమృత! సర్వార్థసం తతి, త్యాగ మొనరించినాడవు దయక ధర్మార్థ మిదేహమం చతిధైర్యమున నిల్చిప్రచదు మహాత్మా! నీదు పే రన్న! సం తతసాఖ్యప్రద మయ్య, భారతమణి దాతగ్రణీ! ధీమణి!

ఉ॥ శ్రీద ! బుధుల్ విలాసముగఁ జెప్పిరి చయ్యన వ్రాసినారు సం పాదన కాంధ్రవాఙ్మయము బాగుగఁ జాలదు నీవు పూనికక వాదము లేని వాఙ్మయము ఘోషిని బెంచినవాడ వద్దిరా! నీదయ యాంధ్రలోకమున నీటును గోటును జూపె నెంతయుక.

ఉ॥ తిం డి కి నిత్యముక బాగులు ధీరుల తిప్పలు చూచినంత, నుద్దండతఁ గల్పనాపటిమ దప్పక పూని యనేకరీతులక దండిగఁ బ్రోచుచుండెద వుదార మనస్కుడ వౌట నీకు నా ఖండలుఁ డిడుగాడనుట గల్పన గాదు ధరామరేశ్వరా!

మ॥ స రి యా నా దినపత్రికార్పణికి శ్రీ ధాంతప్రచారము చా సరిపాటల్ గలవే? స్వభావమునకుం జంకందునే? యెందు, వే సరి, వ్రాయంగలవారలందు వడి, వ్యాసంబుల్ లలిక నింపు చుం దురు మోమోటముగాదు పల్కులచవుల్ నోరూచుచుండుక బుధా!

ఉ॥ పం డి త గ్రేయ! యెప్పుడు శుభసితి శాస్త్రి వహించుచుండు వే తొండుఁ దలంపఁ జెప్పడు నోహో యమచుండు వరించుచుండు మీ పండువు పండుగాఁ దలంచు భావము భేదము నేయఁ జెప్పడుక దండిని గోరు వృత్తికయి నర్మిలి భూమిసురా ప్రనాయకా!

మ॥ స రి వి త్త్వమున లేడు నీకొకఁడు శ్రీ శక్తిప్రియుం డొక్కఁడే సరి నీ కొను విలాసమాత్రమున వాంఛక నీవు నాగేశ్వరాం తరవఃపూడ వైన సాంబుడవు సార్థమైన దేహమ్మునే తరణోపాయముఁ జేసినాడవు మహాత్మా! తండ్రి నాగేశ్వరా!

చ॥ భ ర త గ్రనప్రసారమున భావిత వ్రాస వితాన పద్ధతిక స్వరవరకల్పనాగరిమఁ బల్లవిపీఠిని గాయకోత్తముల్ సురుచినాగశబ్దమున శోభితరూపము లొందినార లీ శ్వర పదమే, కవీశ్వరుల కక్కిరి దావగుఁ బండితాగ్రణీ!

ఉ॥ శ్రీ క వి రాజధర్మము వ రిం చెను నీవయి యుండుటక దగుక లోకము పాడి యియ్యదియె నూతనమార్గము గాదు కాని, యీ రాకకుఁ గారణంబు దన రారు గళాభరణంబు గాన ను శ్లోకుడ వౌట సాధగృహ శుభ్ర యశమ్మును నిల్పు మీశ్వరా!

మ॥ త గ నీవుక బెజవాడఁ జేరు టిది యా ధారంబు విద్యాప్తికిన్ దెగువన్ గాంతురు మేలు సజ్జనులకున్ నిక్కంబు నీనామమే జగి యా, రుచ్యమగున్ వీలాసమిడుఁ బ్రాచీనమ్ము మార్గ మృగున్ సిగ పూవైన కళా భి వృద్ధి యల రెన్ నిత్యోత్సవస్ఫూర్తిమై.

విద్యా భమిడిపాటి అయ్యప్ప శాస్త్రీశతావధాని, సంస్కృతపండితుఁడు, బోర్డు హైస్కూల్, గుడివాడ.

బెంగాలు శాసనసభ

మహమ్మదీయులు న్యాయస్థానములందు ఎక్కువ ఉద్యోగములుగోరుట (స్వకీయవిలేఖరి)

కలకత్తా మార్చి 18:—నేటి సమావేశమందు చర్చ సంఘోదకముతో జరిగెను. న్యాయపాలన కాఖ్యై డిమాండు చేయబడిన రు 8595000 లకును ఒక రూపాయి ప్రభుత్వదృష్టిని మహమ్మదీయులకు ఆకాఖ్యయందు ఉద్యోగములు ఇచ్చుటలో హైకోర్టునందు జరుగుచున్న అన్యాయము వైపునకు తిప్పటకు తగ్గింపవలసినదని గుల్తానాలీగారు తీర్మానమును ఉపపాదించిరి. మహమ్మదీయులసంఖ్య, సబార్డినేటు జడ్జిలు వీరి ఉద్యోగముల ఏర్పాట్లగుర్చియు మాటాడి ప్రభుత్వ దృష్టిని ఆకర్షించిరి.

అబ్దుల్ రహిమానుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లుచెప్పిరి. 2 కోట్ల 80 లక్షల మహమ్మదీయులు ఈ రాష్ట్రముందున్నారు. న్యాయశాఖోద్యోగములు 850. మాత్రావారు గురు మాత్రమే ఉద్యోగములలో నున్నారు.

అన్నివిధములకేతను తగినవారును కావలసిన పరీక్షలందు ఉత్తీర్ణులైనవారును న్యాయశాఖోద్యోగములందుండుటకులరు. హైకోర్టు న్యాయమూర్తుల నడవడిని ఇక్కడ చర్చింపదగదు. చేసిన, ఉద్దేశమునకు కారణమును. అందుపలన ప్రభుత్వము అట్టిఉద్యోగముల నిర్వహణకారముల న్యాయమూర్తులనుండిలాగి కొనవలయుననియు లేవన్న న్యాయమూర్తుల సంపత్తి దృష్టితో ఇట్టిపనులు చేసినయెడల రాజకీయముగ పెక్కుకష్టములకు లోను కావలసియుండుననియు చెప్పిరి. న్యాయమూర్తుల గౌరవ మర్యాదలగుర్చి నేననుమానింపను.

చాలమంది హిందూసభ్యులు అట్టిఉద్యోగముల నిచ్చుటలో అగ్రతమత్రమే చూడవలసియుండునని చెప్పిరి. సర్ హ్యూస్టీవెన్సుగారు న్యాయశాఖారక్షణ దీక్షతో లేచి నిజమైన హిందూమహమ్మదీయక్షులు పోనడచుటకు ప్రతియొక్కనిని ఉద్యోగములు నావి అని అనుకొనునట్లు చేయవలెను. అది యే ఇష్టమ ప్రభుత్వదృష్టియందున్నది.

ఉపపాదకులను తీర్మానము నుపసంహరించుకొన వలసి నదని కోరగా అట్లు ఉపసంహరింపబడెను.

వైట్లమునుపత్రికకు హెచ్చరిక (స్వకీయవిలేఖరి)

కలకత్తా, నేటి పంకజేశ శాసనసభయందు ప్రశ్నితర ములైన తరువాత ఆర్థికసభ్యుడు జె. డోనాల్డుగారు సభవారికి సభవారియెదుట నుంచని సెలెక్షకమిటీ నీవేదిక వైట్లమును పత్రికలో ప్రకటింపబడుట వెల్లడించిరి. ఆ నివేదిక రహస్యముగా నుంపబడవలసినదని తీర్మానింపబడెను. అన్యథుడు సభ్యులయొద్దనుండి రిటే వ సెక్షను గుర్చియు సెలెక్షకమిటీ చర్యయం తయు రహస్యముగనుంపబడవలెనను స్థాండింగ్ ఆర్డరును తెలిసి యెందురనియు దాని సలహాలను ప్రతిసభ్యునికిని అందు బాటులోనికి వచ్చువరకును, గెజెటులోన ప్రకటింపబడువరకు ను ప్రకటింపబడు తప్ప. సెలెక్షకమిటీలోని ప్రతిసభ్యుడును ఒక సెలెక్షకమిటీయొక్క చర్యను, కార్యక్రమమును వెల్లడిపరచుట తన గౌరవ, ఆధికార భంగమును. ఇది సభ్యులందరును మనస్సులందు ఉంచుకొందురుగాక. ఈసభయొక్క గౌరవ అధికారభంగము కాదను నుద్దేశముతో ప్రకటింపి యుండు న ని త లం చు చు న్నా న ని చే ప పు ట ఇ ష ట్టు న అసందర్భము కాదని నమ్ముచున్నాను. ఎది ఎట్లగున్నను ఇక ముందు పత్రికలన్నియు ఈ సభయొక్క అధికారమును గౌరవించునుగాక.

వృత్తాంత లేఖలు

బందరు (స్వకీయవిలేఖరి)

సహకారి

బందరు, మార్చి 17:—డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిసేతారావు పంతులుగారు యికమీదట 'సహకారి' పత్రికకు సంపాదకులుగా నుండరు. గూడూరి రామచంద్రారావు పంతులుగారు సంపాదకత్వము వహించెదరు. సహకారి కార్యస్థానము గుడివాడకు త్వరలోనే మార్చునున్నారు.

రైల్వే

క్రొత్త రైల్వేలను నిర్మించు సంస్థలలో, ఫీల్డ్ ఎక్స్ కవేషన్ ఆఫీసరుగ నియమింపబడిన రావుబహదూర్ కృత్తివెంటి నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు నిన్న చార్జీ వహించిరి. ఈ క్రింది స్పెషల్ డ్యూటీ నియామకములు జరిగెను. మహాంతి మహాశయోగారు నర్సాపురము, సోమరాజు చెట్టిగారు తణుకు, లక్ష్మణరావుగారు గుడివాడ, ఎ. కృష్ణయ్య పంతులుగారు నిడదవోలు, అవసరాల జగన్నాథరావుగారు భీమవరం గుడివాడకు మధ్య నున్న యొక్క గ్రామము. ఫీల్డ్ ఆఫీసరుగారి కార్యస్థానము చెజవాడలోనుంచబడును.

ఆంధ్రభారతి

క్రొత్తగా స్థాపింపబడనున్న యొక్క తెలుగు మాసపత్రిక. ఇందుకథలు, వాటకములు, నవలలు, ప్రహసనములు మాత్రమే యాండుము. సంపాదకులు తల్లూపగడ రామారావుగారు.

జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము

తూర్పు కృష్ణాజిల్లాసంఘమునకు దిట్టకవి వీరరాఘవయ్యగారు కార్యదర్శిగ నెన్నుకొనబడిరి. కాంగ్రెస్ కార్యస్థానము త్వరలో గుడివాడనుండి బందరుకు మార్చబడును.

మ్యూనిసిపాలిటీ

దినవహి హనుమంతరావు, ప్రశంకు వెంకటరంగయ్య, బొమ్మపర వెంకటరమణయ్యగార్లు వేలము కమిటీసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. కాన్సిలువారు సుప్రసిద్ధి గావనికారదు లగు జంగం కోటయ్యదేవరగారి శిలావిగ్రహమును తిలకుచావులో నిర్మించు కొనుట కనుజ్ఞనిచ్చిరి. కోర్టు డిక్రీప్రకారము 9-9-25 జరుగవలసిన మ్యూనిసిపల్ ఎన్నిక కొంతకాలము నిలిపియించబడి నందున, మాడూరూపాయల నష్టపరిహారము నిప్పించవలసినదిగ కృత్తివెంటి లక్ష్మీనారాయణగారు చైర్యునుగారిపై దావాను మున్నబుకోర్టులో వేసియున్నారు.

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఒక ఘోరకృత్యము

మార్చి 16:—మాసర్కిలోలో ఎక్స్ ప్రెస్ అసిస్టెంట్ ఇన్స్ పెక్టరుగా ప్రస్తుతము పనిచేయుచున్న శ్రీమన్ కిలాంబి రాఘవాచారిగారిని మాతలాకాలోని అరటికట్ల అను గ్రామములో కల్లుకుండలను తరికించేయుచుండగా, ఒక గమల్లవాడు 18 సం॥ క్షుణ్ణుగలవాడు అకస్మాత్తుగా కత్తిని తీసి దానితో మెడ పట్టి తన చనిపోవేనని తెలియబరచుటకు విచారపడుచున్నాడు. పోలీసురాజుగారు 35 సం॥ గల యువకులు, వీరిది కాపురంబులం విశాఖపట్నం. వీరు మా సర్కిలోలో సెలవైన వారంతోజాల క్రితమే చార్జీ వహించిరి. ఇప్పుడు ప్రస్తుతము తీసికల్లు తీసేకోజులు గమల్ల కల్లును పులియపెట్టుకుండా చూచుటకుగాని యీ రాఘవాచార్యులుగారిని అయిదుమాసములు పనిమీద స్పెషల్ డ్యూటీమీద నియమించిరి. ఇదివరకు ఉద్యోగస్థులు యీ అయిదుమాసములలోను ఏమిది చేసుకున్నారో తెలుసునది. పట్టుకొనలేకపోతే యీ రాఘవాచార్యులుగారు నెలమీద వారంతోనే డెబ్బదికేసులవరకు పట్టుకొనిరట. దీనినిబట్టి వీరియొక్క పనియందు గల ఉత్సాహము నేర్చు తెలిసి కొనవచ్చును. వీరు యీ నెల పదమాడవతేది ఉదయములేచి రాయకురురు పోయి అచ్చట తరికి అయినవిట్లు ఉదయము 8 గంటలకు అరటికట్ల అను గ్రామమునకు పోయిరట. వీరితో నలుగురు జవానాలు వెంటబడిరట. అరటికట్లలో ముందు ఒక తోటచూచి రెండవతోటకువచ్చెనట. ఆతోటలో కల్లుతీయు వాడు వెనకెప్పిన 18సం॥ల యువకుడే. ముందుగా ఒక చెట్టెక్కి

కల్లుకుండ దింపమనెనట. అట్లు దింపగా అందులోని కల్లు సమముగానే యుండెనట. ఇంకోకచెట్టు వెళ్లి దానిపై నెక్కి కల్లుకుండ క్రింద దింపమనెనట. కాని యీ గమల్ల యువకుడు తానెక్కడని భీక్కిరించెనట. అందుమీద తప్పక ఎక్కవతెనని రాఘవాచార్యులుగారు బలవంతపరచెనట. ఆ సంస్థలములో మొలకుండు కత్తిని తీసి రెప్పపాటున రాఘవాచార్యులుగారి మెడను నరికివేసెనట. ప్రక్కనున్న నలుగురు జవానాలు భూరకృత్యమును జరిగేవరకు కనిపెట్టలేకపోయెనట. ఎంత విచిత్రము. ఎంతపాపము. వెంటనే కేసువేయగా యీ గమల్ల యువకుని యీ హంతకుని పదిమందిచేరి పట్టుకొనివేసిరట. పాపము రాఘవాచార్యులుగారిని మాత్రము బ్రతికించినవారు కాన రైరి. తొలిపోర్టు మధ్యాహ్నము రెండుగుంటలవేళ యిచ్చట తెలియగా, వెంటనే మా సబుమేజిస్ట్రేటు గారు పోలీసు ఇన్స్ పెక్టరుగారు పోయి నిన్నటిదినము ఉదయము మూడు 10 గంటల వేళ కేసునున్న హంతకునిన్ని యిచ్చటకు తీసుకువచ్చివేసిరి. పాపము రాఘవాచార్యులుగారికి వాల్టకోజులక్రిందట భార్య స్వగ్రామములో ప్రసరించి కుమారుని కన్నట్లు ఇచ్చటకు రాఘవాచార్యులుగారి పేరిట తుభలేఖలు వచ్చినవి. ఇదివరకు వీరికి నలుగురు కుమారులున్న ఇద్దరు కుమారులున్న కలరట.

వంగదేశమందలి సంస్థానములు

పురపాలకసంఘములపై అధికారవర్గవాఘ్య (స్వకీయవిలేఖరి)

కలకత్తా, మార్చి 17:— వంగదేశ సంస్థానములందలి పురపాలకసంఘములు చేసిన పనిపై నధికారవర్గవాఘ్యక్రింద పొందుపరచబడినది. రేటుపేయల్లసంఖ్య 313177 నుండి 317895 కు పెరిగినది. క్రిందిటిసంవత్సరము జనాభాలో నూటికి 15.5 రేటుపేయల్లు. ఈసంవత్సరమునూటికి 15.7. సగటునపన్ను రేటు ఒకటికి రు 2-15-5 నుండి రు 3-0-4 కు ఎక్కినది. సంఘముల సొత్తును అవహరింపబడు సూచనలు కనుపడినందులకు ప్రభుత్వము విచారించుచున్నది. ఆపరిశీలించుచున్నది. సైతికాభివృద్ధి కొరకు కోర్టు కెక్కవలసినదని సలహానిచ్చిరి. ఇప్పటికి రావలసిన పన్నులలో 18 లక్షలు బాకీలున్నందువలన సంఘములకు గలిగిన కఠినచర్యయందలి విముఖతకు ప్రభుత్వము వగచుచున్నది. కొన్ని సంఘము స్వరాజ్యపక్షము గెలవవచ్చును. కాని దానివలన పన్నులలో గాని అధికార నిర్వహణ మందుగాని ఏవిధమైన మార్పుమరానేరదు. స్వరాజ్యపక్షములు స్వరాజ్యేతరపక్షములు ప్రభుత్వము పరస్పర సహకారముతో నడిపిరి.

మాండలే ఫై దీలను మాతృదేశమునకు మార్తురా? (స్వకీయవిలేఖరి)

కలకత్తా, మార్చి 17:— ఫ్యాషన్లపత్రిక కలకత్తాలో మాండలేలోనున్న ఫ్రైదీలను కొలదికాలములో వద్రాసుకును భారతదేశమందలి ఇతరప్రాంతములకును మార్తురనియు, ఆహార నిరసన ప్రముఖులన ఇట్టిచర్యను ప్రభుత్వము తీసికొనుచున్నదనువదంతి బయలుదేరి పెరుగుచున్నదని వ్రాసినది.

జనరలు సర్ అలెక్జాండరు కాబ్బు

ధిల్లీ, మార్చి 16:— జనరల్ సర్ అలెక్జాండరు కాబ్బు వి. సి. గారిని వార్ధన్ కమ్యూంకుకు జనరల్ సర్ కాబ్బు జెకబు గారి స్థానమున నున్నది. వాగు నీలము ౧౮౬౪ కమ్యూనికేషన్ ఇన్స్ పెక్టరుగా నేర్పడుచున్నది. వాగు నీలము ౧౮౬౪ తప్ప రావల్పిండి ఓడను మార్చేల్సులో నెక్కి ఇండియాకు ప్రయాణమయ్యెదరు. (ఆ. ప్రె.)

నావికులు మతబోధక సంఘునివేదికము

కలకత్తా, మార్చి 16:—క్రొత్తగాస్థాపింపబడిన నావికుల మతబోధకసంఘపు ఏకవిభురపు సంఘము జూలై 12 వ తేదీన స్థాపింపబడి ఆరునెలలలో అమృతమగుమార్పునుచూపినది. నివేదికము ఈసంఘము కలకత్తాలో ఇంకను బాల్యనాథయందు న్నదని నూచించినది. అదివృద్ధిపొందుట అందరకునుఆనందకరమే. మత్తముగ చాలమందినిగలుగచేయును. కాథలికులగు నావికులందర నొకచోటికి జేర్చి స్వగృహముననుండినీతి వారికి సౌకర్యముల గలుగజేయును. తమసాటి కాథలికులను కలిసికొనుటకు ఏర్పాటుచేయును. కలకత్తాలో ఈసంఘము వృద్ధిపొందవలెనన్న కాథలికులందరును సానుభూతినుపరుపరుపలెను. (ఆ. ప్రె.)

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ మార్చి 18-వ తేది గురువారము

1. భాస్వములు

Table with 4 columns: Item, Price, Weight, Total. Includes items like దనియాల, బియ్యము, కుకుము, నెలూరిన, డిల్లీ, గాగులు, నెవ్వలు.

2. భాస్వము వస్తులు

Table with 4 columns: Item, Price, Weight, Total. Includes items like కందులు, నెనగలు, పెసలు, పినుములు, తలనలు.

3. నూనెవస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Price, Weight, Total. Includes items like నవ్వునూనె, నెయ్యము, కొండాపురంజేరునెనగవస్తు, ఇతరప్రదేశము, నేరునెనగనూనెగానుగ, ఆముదము.

4. చిల్లరవస్తువులు.

Table with 4 columns: Item, Price, Weight, Total. Includes items like చాయవకుపు, కూరకకుపు, మిరపకాయలు, గుంటూరుపాయకట్టు, రాళ్ళవా, తెల్లము, దింతవండు, ఇనుము, వట్టారకం, చదరం, రఘండు.

6. లోహములు

Table with 4 columns: Item, Price, Weight, Total. Includes items like పెండి 100 రులంక, జంగారము, సవరము, ఇత్తడి, రాగి, అస్కాచక్కెర.

7. దూది

Table with 4 columns: Item, Price, Weight, Total. Includes items like కోండావిక్కుకారవ, కల్పాదు దూది.

8. నూలు

Table with 4 columns: Item, Price, Weight, Total. Includes items like వుకూరు చుమగ, మోకచుమగ, పెం 10 తెన్ని, పెం 20, పెం 25, పెం 30, పెం 35, పెం 40, పెం 45, పెం 50, పెం 55, పెం 60, పెం 65, పెం 70, పెం 75, పెం 80, పెం 85, పెం 90, పెం 95, పెం 100.

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

మైసూరు పాశ్యపు వెంకటాచలపండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములతో నొకటియగు
కోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

9. మ. జయంతిలాల్ అమృతలాల్ షా. సెడ్ అమృతలాల్ దామోదరదాస్, ఎల్లిన్ బిడ్జ్ ఆహా
మృదాబాద్ నుండి వ్రాసినది. తమరికస్తూరిమాత్రలను ఒకతూరి వ్రుపయోగించ వారు ఎప్పుడునూ దానినే
వాడుచురని తమకు తెలియజేయ చాలాసంతోషముగానున్నది. ఇంక 25 సీసాలను బంప ప్రార్థన.
10. మ. ఎ. డేవిడ్. హెడ్ మాస్టర్, హిందూరిజట్ మూర్ఖాద్ దొనకొండ పి. జి. వెల్లురు నుండి
వ్రాసినది. తమరుబంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాలా బాగా పనిచేస్తున్నావని తెలియజేయ సంతోషించుచున్నాను.
ఇంక 12 సీసాలను బంపకోరినాను.
- మ. రామచంద్రరావు, డి. పి. డబ్బూ గుమాస్తాడ కవుతరాం పి. జి. కృష్ణా డి. వీరు వ్రాసినది.
తమరి కస్తూరిమాత్రలు పిల్లలకూ, మరియు పెద్దవారికినీ చాలా వ్రుపయోగకరముగా నున్నది. గావున ఇంకనూ
12 సీసాలను బంపించవలెను.
11. మ. ఎ. చంగయ్య రెవిన్యూఇన్ స్పెక్టర్ చిత్తేల్ పి. కడప డిస్ట్రిక్టు తమరికస్తూరిమాత్రలు రోగముపైన అత్య
ద్భుతముగా పనిచేస్తున్నవి గావున, ఇంకను 6 సీసాలను బంపుము.



250 నుండి 300 మాత్రలుగల సీసా వెల 4 అణాలు, పోస్టేజీతో పోస్టేజీతో 6 సీసాలకు 1-8-0, 12 సీసాలు 2-18-0
25 సీసాలు 5-8-0, సీసా 1 కి 4 అణాలవొప్పన అన్నిదుకాణములందును దొరకును. (8)

594

శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు.

మంచివనితరము! సకాలమునకు నగలు తయారుచేసి యిచ్చుట సరసమయిన ముజూరి,



వారి స్వలాభముకొరకే ప్రతియొకరున్న దీనిని గమనింపవలయును
అన్ని విధములయిన బంగారుసామానులు. గాజులు, గొలుసులు, కాసులపేర్లు,
వడ్డాణములు, నాగవత్తులు, వుంగరములు వగైరా వగలున్న చెంబులు, లో
టాలు, కప్పులు, వెండిసామానులు, మంతుమధిరె మొదలు నీళ్లుపోసుకొనే
పెద్దఅండాలువరకు సకలవిధమైన సామానులు ప్రస్తుత నాగరికతనుబట్టి అంద
ముగాను కుగ్రముగాను తయారుచేసి యివ్వబడును.

శ్రీలక్ష్మీ వ రుక్మ

తంజివిలాసం. } పొవ్వయిటరు, మే. నత్యనారాయణాచారి,
"నత్యవర్కు" } నెం. 2/19 కోపు వెంకటాచలయ్యరు వీధి, మద్రాసు.

జి. యక. శెట్టి. స్థాని విజంటు, 2/19, చైనాబజారు మద్రాసు.

నాలుగుభాషలనిఘంటువు

ఇందు కుమారు (5000) అందుకువేల తెలుగుమాటలు అకారాదిగా వ్రాసి వానికెదురుగా హిందుస్తాని, ఇంగ్లీషు, ఆర
వము పదములు చేర్చబడినవి; ఏపదము కావలసినను వెంటనే గ్రహింపవచ్చును. ఇదివరలో ఇట్టిగ్రంథము వెలువడి యుండలేదు.
ఇది చదివినచో గురుసహాయ్య మక్కర్లేకొండ ప్రభావము మాటలాడు శక్తికలుగును. ఇది స్కూలులమాస్టర్లకు, విద్యార్థులకు,
లాయర్లకు, గుమాస్తాలకు, వర్తకులకు, ప్రయాణికులకు, పండితులకు, పామరులకు సమస్త జనులకు, మిక్కిలి యుపయోగించును.
వెల 8 అణాలు మాత్రమేగాని 800 రూపాయలకు మించిన సహాయ మొనరింపఁగలదని నిరాఘాటముగఁ జెప్పవచ్చును.

వేద్యాసహవాసఫలితము

(పద్యకావ్యము) వెల 4 అణాలు

ఇది తెంగుకూరులో జరిగినకథ. ఒక లుబ్ధుడత్యంత లాభ్యమున నమిత్రులై ముఁగూడఁ జెట్టుటయు నాతని కుమారుడు
వేద్యాలోలుఁడై తద్విత్తమంతయు వేద్యార్థించి తుదకు దానిచే వెడలగొట్టుటయి యడవుల పాత్రపోవుటయు, మిక్కిలి చక్క
వ్రాయబడినది. లుబ్ధునియు, వేద్యామాత్యునియు జదువుచో నవ్వు పుట్టకమానదు. ఇందలి నీతిశృంగార పద్యములు చదివి
తిరస్కరింపడును. ఇది చదువ మొదలిడుచో పూర్తియగుననుభవ విధువ బుద్ధివోడును.

చిరునామా:— దాసరి లక్ష్మణస్వామి విరాపురం, (గోదావరిజిల్లా)

1827

S. U. Narayanachary & Co,
Choukhamba-Benares
2650

మాదగ్గర అన్నిరకముల పట్టుబట్టలు, టి
ద్రాక్ష, బిడ్డలు ఆడదగిన సామానులు వెంబ
లగునవి కోరినవారికి సరియైన ధరలకు వీ. వీ.
మూలముగా పంపబడును. మంచి పట్టుబట్ట
యను 1 కి రూ 7 నుంచి 10 వరకు రు ద్రాక్ష
108 వుండేవరం 1-కి అణాలు 6 నుంచి రూ
10 లు. 82 పూసలువున్న కంటి 1-కి అణా
లు 8 నుంచి రూ 10 లు గోరింకరపూస 1-కి రూ 8 1/2 నుంచి
25 వరకు 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ముఖముకల పూస 1-కి
రూ 2 నుంచి 30 లు పాత్రి పంచెలు 7, 8 మూర 1-కి రూ 7
నుంచి 12 లు పట్టు పంచెలు మూ ర 10, 12, 1-కి రూ 14
నుంచి 15 లు తెంగుకూరు రకం చీరలు జీప్సినచేయబడినవి.
21, 16, 18 మూర మంచురకం, రూ 85 నుండి రూ 150 వరకు.
12, 16 మూర బనారస్ చీర 1-కి రూ 25 నుంచి 150 లు చిన్న
పిల్లలు ఆడతగిన ఇత్తడి సామానులు 32 ఉన్నటువంటి పెట్టె
1-కి రూ 1-8-0 మర్రారకం 2-కి అన్నిటికి మెరలి రూ 1-0-0
ఇంకా కావలసిన సామానులకు మాకేటలాను ఉచితము.
యన్. యు. నారాయణాచారి కంపెనీ, చవుకంపా-కాశీ.

ప్రాచీన వైద్యగ్రంథములు

శరభరాజీయము:— బసవరాజీయము వంటి
వైద్యగ్రంథము. శరభరాజప్రణీతము. ములభశైలిని మంచి
యోగములుకలవు. సగముధరకు అమ్ముచున్నాము. వెల 0-8-0

కూటముద్గరము:— మాధవపండిత రచిత మైన
వైద్యగ్రంథము. తెలుగుటికతో వెల 0-4-0

చారుచర్య:— భోజరాజకృతచారుచర్యకు తెలు
సంగ్రహము. తిక్కన కాలమునాటిది. ఆరోగ్యవిధులను చలు
పును. వెల 0-4-0

మేనేజరు, ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల,
కృష్ణాజిల్లా.

మలయచందనము

నెగరోగమునకు కుతారము

పశ్యము లేదు. పిచికారితో పనిలేదు. చూడు గాని
లలో తప్పక గుణము కనబడును. ఒకడబ్బాతో వ్యాధినిర్మూల
మగును. రాజకుటుంబముల నిమిత్తము కనిపెట్టబడినది. వెల
డబ్బా 2-4-0. దీనికనుసానము నొగనన తెలుసు జేస్తున్న 3-0-0
రెండును ప్యాకింగునగైరా ఖర్చులతో 5-0-0. 2462

గంధర్వ ఫార్మసీ రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

వ్రతాపకస్తూరిమాత్రలు

మిక్కిలిఘంటును సువాసనగలవి. కాం
బూలములోగాని విడిగా గాని 1-2 మాత్ర
లను పుచ్చుకొనిన మిక్కిలి రుచికరముగా
నుండుటయే గాక, అతిర్లము, స్థూయవ,
జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బునము, కలరా,
శ్లేగు మొదలగు వ్యాధులను ఖండించును.
పతి గృహముం దుండదగినది. 250 మాత్రల
సీ 0-4-0. డజన్ సీ 2-8-0 వి.వి.ఆ.కె.
పి. సి. ఏ. అందు కో,
81-8351 ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి. (నెల్లూరుజిల్లా)